

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

28 KASIM-4 ARALIK 2022 HAFTASI

İÇİNDEKİLER

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	2
CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR	3
VAATLERİMİZ	4
28 KASIM-04 ARALIK 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	7
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	7
EK BÜTÇEYE RAĞMEN AÇIK ZİRVELERDE!	14
SANAYİDEKİ DURGUNLUK VE YAVAŞLAMA ÜRETİMDEKİ DÜŞÜŞLE SOMUTLAŞTI	14
EV SAHİBİ OLMAK YA DA KİRALIK KONUTTA OTURMAK OLANAKSIZ HALE GELİYOR!	15
10 ÇALIŞANDAN 8'İ BORÇLU	15
AVRUPA'DAKİ ASGARİ ÜCRETİ YEDİ, BİZİMKİLER İSE SEYRETTİ	16
ÇİFTÇİNİN GÜBRE MALİYETİ YÜZDE 226 ARTTI	17
TEMEL GIDAYA ERİŞİMİN ZORLAŞACAK, YETERSİZ BESLENME SORUNU AĞIRLAŞACAK!	18
YOKSULLUK SINIRI 25 BİN LİRANIN ÜZERİNDE!	19
ENERJİ YOKSULLUĞU	19
KARA PARA!	20
SORUNLU KREDİ STOKU 772 MİLYAR TL	21
OECD, TÜRKİYE İÇİN ENFLASYON TAHMİNİNİ YİNE YÜKSELTTİ, FAİZ ÇAĞRISI YAPTI	22
ZAM, ZULÜM, SEFALET!	22
VAR AMA YOK!	23
İŞKUR'DA 20 MİLYON LİRALIK ZARAR	24
HASTANE YOLUNA DA RANT	25
HAVALİMANLARINDA KUŞ BİLE UÇMADI	26
ÇİFT MAAŞLILAR HAVALİMANI!	26
EMSALSİZ ZARAR	27
İLANIN BÖYLESİ! BİR ROBOT RESMİ ÇİZİLMEMİŞ	27
SAĞLIK BAKANLIĞI BÜTÇESİNDE BÜYÜK PAY ŞİRKETLERE	28
YHT PROJESİ MALİYETİNİ 12'YE KATLADI	28
ÇÜRÜK BİNALARA MAHKÛM ETTİLER	29
DÜZCE ADLİYESİ'Nİ YAPAN ŞİRKETE DEV İHALELER	30
'ASRIN YOLSUZLUĞU' AMA DAVA BİLE YOK	30
AK PARTİ İKTİDARI VERİ CAMBAZLIĞI YAPIYOR	31
MİLYONLUK ARAÇ SEVDASI	31
TÜRKİYE'DE YAKALANAN UYUŞTURUCU TÜM AVRUPA'YI GERİDE BIRAKTI!	32
AVRUPA'DA SON 11 YILDA ÖĞRETMEN MAAŞLARININ DÜŞTÜĞÜ TEK ÜLKE TÜRKİYE!	33
ÖĞRETMEN YOKSULLUK GİRDABINDA	34
GENÇLERİN İHTİYAÇLARI	34
AK PARTİ'NİN KARANLIK İNADI SÜRÜYOR...	35
PLANSIZLIK NETİCESİNDE DIŞ HEKİMLERİ DE İŞSİZLİK RİSKİYLE KARŞI KARŞIYA	36
HABER ALMA ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALİ SEÇİM PROVASI MI?	38
İKTİDAR KORKU İKLİMİNİ KALICI HALE GETİRMEK İSTİYOR!	38
ÜLKE CİDDİ BİR BEKA SORUNU İLE KARŞI KARŞI	39
SİYASET GÖLGESİNDE HUKUK DEVLETİ OLMAZ	40
AMASRA'DA MADENCİLER BİLE BİLE ÖLÜME GÖNDERİLDİ	41
TARLADAN SOFRAYA UZANAN BÜYÜK BİR YANGIN VAR	41

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğruda olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemlerinizi tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşısındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşısındakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlışı gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR

***Katar ordusuna peşkeş çekilen Sakarya'daki Tank-Palet Fabrikası'nı hemen geri alıp, şanlı ordumuza iade edeceğiz.**

*Esnafın, pandemi döneminde bankalardan aldığı kredilerin faizlerini silecek, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

***Bir kararname ile esnafın stopaj vergisini kaldıracağız.**

*Çiftçilerin, bankalardan veya tarım kredi kooperatiflerinden aldıkları kredilerin faizlerini sıfırlayacak, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

***KYK borçlarından ötürü başlatılan tüm hacizleri durduracak, borçların faizlerini silecek; borçlu iş sahibi olduğunda, anaparayı makul taksitlere böleceğiz.**

*Beşiktaş'taki terör saldırısında hayatını kaybeden 39 polis, 8 sivil toplam 47 şehidimiz için toplanan paraların tamamını faizleriyle birlikte, hak sahiplerine teslim edeceğiz

***15 Temmuz Şehit ve Gazileri için vatandaştan toplanan paraların tamamını faizleri ile birlikte hak sahiplerine vereceğiz**

*Hangi koşulda bedeli ne olursa olsun; vatan topraklarına sahip çıkacak, Süleyman Şah Türbesi'ni vatan toprağına geri götürerek, orada şanlı bayrağımızı dalgalandıracacağız.

VAATLERİMİZ

TARIM

- *Tarımsal üretimde kullanması için çiftçiye ÖTV'siz KDV'siz **kırmızı mazot** vereceğiz.
- ***Ziraat Bankası** kuruluş amacına uygun olarak, çiftçiye **üretim için ucuz kredi** verecek.
- *Çiftçimizin kredi, **su ve elektrik borç faizlerini sileceğiz**, anaparayı ise yapılandıracağız.
- *Her köye **en az bir teknik personel** ataması yapacağız.
- *Çiftçiye verilecek destek **milli gelirin en az %1'i** olacak. Ödeme her yıl Ekim ayında yapılacak.
- *Ürün taban fiyatlarını bir yıl önce açıklayacağız. Hububat, yağlı tohum, baklagiller gibi belli ürünlerde **alım garantisi** vereceğiz.
- *Tarımsal sulamada kullanılan **elektrik ve sulama faturaları hasattan sonra** ödenecek.
- ***Tarım kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz.
- ***Tarım destekleri ve araçları hacedilemeyecek**, desteklerden kesinti yapılamayacak.
- *Hasat döneminde **ithalatı yasaklayacağız**.
- *Kadınların ve gençlerin tarımda istihdamının artması için **sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından** ödenmesini sağlayacağız.

SANAYİ ve TEKNOLOJİ

- *Sanayicinin ve esnafın **elektrik borçlarının faizlerini** sileceğiz.
- ***Akıtma tesislerinin enerji bedellerini** devlet ödeyecek.
- *FABKA projesi ile girişimcilere **düşük maliyetli anahtar teslim fabrikalar** inşa edeceğiz.
- *Her OSB'de teknik eğitim veren 6 yıllık ve yatılı **Teknoloji Lisesi** kurulacak.
- ***Enerji Kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz
- ***Yenilenebilir enerji** için YEKDES adında yeni bir **destekleme mekanizması** kuracağız.
- *Sanayicimizin ihtiyaç duyduğu **teknik personeli yetiştirecek** mesleki eğitim politikaları kararlılıkla takip edeceğiz.
- *Mesleki eğitim almış gençlerimizin, **kendi alanlarında çalışmalarını** teşvik edeceğiz.

KOBİLER

- ***Şirketlerin KDV alacaklarını** gecikmeden ödeyeceğiz.
- *KOBİ kredilerinden alınan **Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisini sıfırlayacağız**.
- ***Katma değeri yüksek ürün üretecek firmalar** için özel kredi ve vergi desteği sağlayacağız.
- *KOBİ'lerin **devletten alacaklarını ödeyeceğiz**.
- *OSB'lerde KOBİ'ler için **enerjiyi özel olarak fiyatlandıracağız**.
- *KOBİ'lere **vergi indirimi** teşviki vereceğiz.
- ***Kara liste** bir defaya mahsus sileceğiz.

VERGİ İNDİRİMLERİ

- *Motor hacmi 1600 cc ve altındaki otomobillerde **ÖTV'ye 1/4 oranında indirim** uygulayacağız.
- ***Gazilere ve şehit yakınlarına** 3 yılda bir vergilerden muaf araç alma hakkı vereceğiz.
- ***Damga Vergisi'ni** kademeli bir şekilde kaldıracacağız.
- ***İlk internet aboneliklerinden** vergi almayacağız.
- *Ücretlilerin **eğitim ve sağlık harcamalarını**, gelir vergisinde indirim konusu yapacağız.

GENÇLER

- *Gençlerin alacağı **ilk sıfır otomobilde, cep telefonunda ve oyun konsolunda ÖTV'yi kaldıracağız.**
- *Gençlere **pasaport ücretsiz olacak**; yurtdışına çıkışta **harç ödeme** uygulamasını kaldıracağız.
- *Gençler, sigorta kapsamında olduğu aile bireylerinin vefatı halinde **ilk sigortalı işgününe kadar sigorta hizmetinden yararlanmaya** devam edecek.
- *İşe ilk giren yeni mezunların **2 yıl süreyle vergi ve prim ödemelerini devlet karşılayacak.**
- *ADS kapsamındaki ailelerde gençlere **kamu istihdamında öncelik** sağlanacak.
- ***Yurt sorununu** bir yılda çözeceğiz
- *Yeni evli çiftlerin **ilk satın alacağı evde KDV'yi yarıya** düşüreceğiz.
- ***Evlilik öncesi bütün taramaların ücretsiz** olarak yaptırılmasını sağlayacağız.
- *Üniversiteli gençlere **kültür-sanat etkinliklerine** katılmaları için, içine belli miktarda para yüklenmiş kart vereceğiz.

KADINLAR

- ***İstanbul Sözleşmesi'**ne 1 hafta içerisinde yeniden taraf olacağız.
- *Kadın cinayetlerinin failleri için **ceza indirimini uygulanmayacak.**
- ***Doğum için işten ayrılan** kadınların işe dönmesi halinde işverene **vergi teşviki uygulayacağız.**
- ***Kadınların ve gençlerin kooperatif** kurmalarını teşvik edeceğiz.
- *Aile Destekleri Sigortası kapsamında "**Yeni Başlangıçölar Fonu**" kuracağız İhtiyaç duyan boşanmış kadınlara ev kurma desteği sağlayacağız.
- *Ebeveynler için çocuk iznini yeniden düzenleyeceğiz, **babalık izninin süresini** uzatacağız.
- ***Kreşlerin ve sığınma evlerinin** sayısını artıracacağız.
- *Rahim ağzı kanserini önleyen **HPV aşısı ücretsiz** olacak

ESNAF

- *Ticaret erbabına **sicil affı** getireceğiz.
- ***Kira stopajını** kaldıracağız.
- *BAĞ-KUR prim borcu olsa dahi **esnafın ve bakmakla yükümlü oldukları ailelerinin sağlık** hakkından yararlanmasını sağlayacak net yasal düzenlemeleri yapacağız.
- *Esnafımıza **emeklilik için geriye doğru borçlanma** hakkı tanıyacağız.
- ***Esnaf Destekleri Sigortası Fonu'**nu kuracağız.

ÖĞRETMENLER

- *Öğretmen **atamalarını gerçekleştirecek**, alımlarında **sözlü sınavı kaldıracağız.**
- ***Öğretmen maaşlarını** iyileştireceğiz.
- ***Bütün öğretmenler kadrolu olacak**, ücretli ve sözleşmeli öğretmen ayırımına son vereceğiz.
- *Her yıl 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde öğretmenlere **bir maaş ikramiye** vereceğiz.
- *Öğretmenlere sağlayacağımız **3600 ek gösterge** imkânının yanında, eğitim-öğretim tazminatlarını da artıracacağız.
- ***Ek ders ücretini** iki katına çıkaracağız.
- *Okullar açık olduğunda **toplu taşıma araçları tüm eğitim çalışanlarına ücretsiz** olacak.
- *Öğretmenlerin **aile bütünlüğünü** her koşulda sağlayacağız.

SAĞLIK HİZMETLERİ

***Yurttaşımızın prim borcuna bağlı olmaksızın**, Genel Sağlık Sigortası kapsamı içinde yer alabilmesini sağlayacağız.

*Katkı payı, ilave ücret ve fark ücretlerini kaldıracacağız.

*Yurttaşlarımızın **periyodik sağlık kontrollerini ücretsiz** gerçekleştireceğiz.

*Şehir hastaneleri açılırken **kent merkezlerinde kapatılan** devlet hastanelerini yeniden açacağız.

***Askeri hastaneleri** yeniden açacağız.

***Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü'nü** yeniden açacak, ilaç, aşı, serum, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz üretimini stratejik sektörlerindeki **AR-GE çalışmalarına** destek vereceğiz.

***Tıp teknoparklarını** kuracağız.

***Meslek Hastalığı Hastaneleri'ni** ve **Çocuk Hastaneleri'ni** yaygınlaştıracacağız.

SAĞLIK ÇALIŞANLARI

***Sağlıkta şiddetin önlenmesi** için caydırıcı bir yasa çıkaracağız.

***Sağlık personeli atamalarını** derhal yapacağız.

***Aile Hekimlerinin** iş yükünü azaltmak için yardımcı sağlık çalışanı ataması yapacağız.

*Her bir sağlık mesleği üyesi tek tipte devlet memuru olarak istihdam edilecek.

***Sağlık çalışanlarının ek göstergeleri 3600'den başlamak üzere** kademeli olarak yükseltilecek.

***Çalışma saatlerini** Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uygun hale getireceğiz.

MUHTARLAR

*Tek bir **muhtarlık kanunu** olacak.

*Muhtarlık seçimleri için **birleşik oy pusulası** esası getirilecek.

*Bağımsız bir **muhtarlık evi** olacak.

*Muhtarlıklara **yardımcı büro personeli** tahsis edilecek.

*Kaldırılan **köy tüzel kişilikleri yeniden oluşturulacak.**

*Her muhtarlığın ayrı bir **bütçesi** olacak.

***Sosyal yardımlar, muhtarlıklar aracılığı ile dağıtılacak.**

*Belediye meclisinde, muhtarın seçildiği mahalleyle ilgili bir karar alınacaksa, o kararın görüşüldüğü **belediye meclisi toplantısına muhtar da katılacak**, toplantıda söz ve karar sahibi olacak.

*Muhtar, belediye ile birlikte **sosyal projeler geliştirecek.**

***"Türkiye Muhtarlar Birliği"** kurulacak.

ÇALIŞANLAR

*Asgari ücret enflasyona yenilmeyecek **asgari ücrete 6 ayda bir zam** yapılacak.

***Kıdem tazminatı çalışma yılı şartı olmaksızın** kullanılabilen bir hak olacak.

*Esnek çalışma modellerine son verecek, **güvenceli istihdama** öncelik vereceğiz.

*İşsizlik Sigortası Fonu'nu amacına uygun kullanacağız.

*Kapsam dışı bırakılan **taşeron işçileri kadroya** alacağız.

***3600 Ek Gösterge ve EYT** meselesini çözeceğiz.

*KHK ile ihraç edilip, hakkında **beraat ve göreve iade kararı** verilenleri görevine iade edeceğiz.

ÇOCUKLAR

***Eğitim parasız olacak** çocuklarımıza eşit olanaklar sunacağız.

*Öğrencilerin **kitap, kırtasiye, çanta, kıyafet ve hatta servis ihtiyaçları ücretsiz** karşılanacak.

*Okullarda öğrencilerin **su ve öğle yemekleri ücretsiz** olarak MEB tarafından karşılanacak.

***Yetiştirme yurdundan ayrılmak** zorunda kalanlara **kamuda istihdam olanağı** sağlayacağız.

YAŞLILAR

***Huzurevinde yaşayan yoksul** yaşlıların harçlıklarını arttıracacağız.

***Eşi vefat eden kadınlara** yapılan sosyal yardım miktarını arttıracacağız.

*65 yaş üzerindeki yurttaşlarımızın **kültür, sanat ve spor etkinliklerinden ücretsiz** yararlanmalarını sağlayacağız.

*Emeklilerimize, Turizm Bakanlığı ve TÜRSAB iş birliği sayesinde **makul ücretlerle gezi ve tatil olanağı** sağlayacağız.

***Uzun Dönem Yatılı Kurum Bakımı** hizmeti için sırada beklemeyi sonlandıracağız.

***Kısa Süreli ve Geçici Bakım hizmetlerini** etkin ve yaygın hale getireceğiz.

*Alzheimer/Demans hastalarına yönelik **yatılı ve gündüz hizmetlerini** yaygınlaştıracağız.

28 KASIM-04 ARALIK 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

*28 Kasım 2015’de Diyarbakır Baro Başkanı **Tahir Elçi**, bir basın açıklaması yaptığı sırada başına isabet eden bir kurşun sebebiyle **yaşamını yitirdi**.

***29 Kasım Dünya Filistin Halkıyla Dayanışma Günü**

***30 Kasım 1925’de Tekke ve zaviyelerin kapatılmasına ilişkin kanun kabul edildi**. 13 Aralık 1925 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren 677 sayılı kanun ile hayata geçmiştir.

*30 Kasım 1925’de TBMM kürsüsünün arkasındaki duvara **Hakimiyet Milletindir** yazısı asıldı.

***30 Kasım Dünya Kentlerde Hayat Günü**

***30 Kasım Dünya Şoförler Günü**

***1 Aralık Dünya AIDS Günü**

***1 Aralık Dünya Barış Tutsakları Günü**

***2 Aralık Dünya Köleliğin Kaldırılması Günü**

***3 Aralık Dünya Engelliler Günü**

***4 Aralık Dünya Madenciler Günü**

*4 Aralık 1929’da Türk parasının değerini yükseltmek için alınacak önlemlerle her yerde **yerli malı kullanılmasını hedefleyen bir kararname yayımlandı**.

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

• **Uluslararası yatırım açığı:** Türkiye’nin uluslararası yatırım açığı bu yılın ilk dokuz aylık döneminde 30,7 milyar dolarlık azalmayla 225 milyar dolara geriledi.

• **Kısa vadeli dış borçlar:** Ekonomide süregelen kriz, düşük kredi notu, siyasi istikrarsızlık ve hukuk ve demokrasi ile ilgili sorunlar yüzünden dışardan yeterince uzun vadeli dış borç bulamayan, yükselen cari açık nedeniyle de dış finansman ihtiyacı artan Türkiye’nin uzun vadeli borçları azalırken kısa vadeli dış borçları artıyor.

• Türkiye’nin orijinal vadesi ne olursa olsun, vadesine bir yıldan daha kısa süre kalan dış borcu ise 185,3 milyar dolar açıklandı.

• **Özel sektörün dış borcu:** Uzun vadeli dış borcu azalan, kısa vadeli dış borcu ise artan özel sektörün toplam dış borcu bu yılın ilk 9 aylık döneminde 334 milyon dolar artarak 235 milyar dolar oldu.

• **Dış ticaret haddi:** Türkiye’nin ihracat fiyatlarının yüzde 2,8 oranında arttığı Eylül ayında ithalat fiyatlarındaki artış ise yüzde 27,5 olarak gerçekleşti. 2015 yılındaki ortalama fiyatlar 100 kabul edilerek oluşturulan ihracat

birim değer (fiyat) endeksi eylülde 108,1 olurken, ithalat fiyat endeksi ise 151,8 olarak geręekleřti. İhracat fiyatlarının ithalat fiyatlarına oranlanmasıyla hesaplanan dış ticaret haddi ise 71,2'ye indi.

• **Merkez Bankasının rezervi:** Euro'nun dolar karşısında değerlenip yeniden 1 doların üzerine çıktığı ve altının değerlendiği 4-11 Kasım haftasında, Merkez Bankasının, brüt rezervi parite etkisiyle 3,8 milyar dolar artarak 117,5 milyar dolara yükselirken eksi durumdaki net rezervi ise 3,4 milyar dolar iyileşerek -54,1 milyar dolar oldu.

• **Merkez yönetim bütçesi,** bir ayda 61 milyar lira gibi rekor düzeyde faiz ödemesi yapılan ekim ayında 83,3 milyar lira açık verdi. Yılın ilk 10 aylık dönemdeki bütçe açığı ise 128,8 milyar liraya kadar tırmandı. Bütçe açığının kasım ve aralık aylarında çok daha yüksek miktarlarda geręekleřeceęi tahmin ediliyor.

• **Vatandaşın borçları:** Geliri yetmediği halde, negatif reel faizin de teşviki ve yüksek enflasyon nedeniyle harcamalarını öne çekip borçlanan vatandaşların bankalara olan borcu 4 – 11 Kasım haftasında da 21,1 milyar lira arttı. Vatandaşların borcunda son 6 ayda (6 Mayıs – 11 Kasım arasında) 313 milyar liralık artış yaşandı. Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 11 Kasım itibariyle 1 trilyon 425 milyar lira olarak geręekleřti.

• **Tarım ürünü üretici fiyatları** (tarla fiyatları) ekimde bir önceki aya göre yüzde 5,49 gibi oldukça yüksek bir oranda arttı. Geçen yılın aynı ayına göre artış oranı ise yüzde 163,3 olarak geręekleřti.

• **Konut satışlarında** temmuz ayında başlayan azalma eğilimi, ağustostan sonra eylülde de derinleşerek sürdü. Konut fiyatlarındaki tırmanış ise eylülde de devam etti.

• **Elektrik ve otomobile ilişkin üretim,** tüketim ve satış geręekleřmeleri iktidar sözcülerinin pompaladığı "büyüme ve üretim" söyleminin lafta kaldığını gösteriyor.

TÜRKİYE'NİN ULUSLARARASI YATIRIM AÇIĞI 225 MİLYAR DOLAR

• Türkiye'nin uluslararası yatırım açığı bu yılın ilk dokuz aylık döneminde 30,7 milyar dolarlık azalmayla 225 milyar dolara geriledi.

• Türkiye'nin dış varlıkları (döviz ve altın rezervleri de dahil) bu dönemde 6 milyar dolar artarak 294 milyar dolara yükselirken, dünyanın geri kalanının Türkiye'den olan sermaye, kredi ve diğer tüm alacaklarıyla Türkiye'deki varlıklarının toplamı ise 24,7 milyar dolar azalarak 519,2 milyar dolara geriledi.

• Dış yükümlölüklerdeki bu azalma, Türk lirasının değer kaybı yüzünden yabancıların Türkiye'deki TL cinsinden varlıklarının (şirket, hisse senedi, borçlanma kağıdı v.s) dolar cinsinden değerinde yaşanan düşüşün yanı sıra, dış borçlanma olanaklarının azalması ve portföy yatırımları kaçışından kaynaklandı.

UZUN VADELİ BORÇLANAMAYAN TÜRKİYE'NİN KISA VADELİ BORÇLARI TIRMANIYOR

• Ekonomide süregelen kriz, düşük kredi notu, siyasi istikrarsızlık ve hukuk ve demokrasi ile ilgili sorunlar yüzünden dışardan yeterince uzun vadeli dış borç bulamayan, yükselen cari açık nedeniyle de dış finansman ihtiyacı artan Türkiye'nin uzun vadeli borçları azalırken kısa vadeli dış borçları artıyor.

• Merkez Bankasının verilerine göre Türkiye'nin kısa vadeli dış borçları (orijinal vadesi bir yıldan kısa olan borçlar) bu yılın ilk dokuz aylık döneminde 17,9 milyar dolar artarak Eylül sonunda 139,5 milyar dolara kadar yükseldi.

• Merkez Bankası da dâhil tüm kesimlerin kısa vadeli borçları arttı. Kamu sektörünün (kamu bankaları) kısa vadeli dış borçları 3,8 milyar dolar artarak 26 milyar dolara, Merkez Bankasının borcu 5,9 milyar dolar artarak 32 milyar dolara ve özel sektörün borcu 8,2 milyar dolar artarak 81,5 milyar dolara yükseldi.

TÜRKİYE BİR YILDA 185,3 MİLYAR DOLAR DİŞ BORÇ ÖDEYECEK

• Türkiye'nin orijinal vadesi ne olursa olsun, vadesine bir yıldan daha kısa süre kalan dış borcu ise 185,3 milyar dolar açıklandı.

• Bunun 37,3 milyar dolarlık kısmını kamu kesimi, 32 milyar dolarlık kısmını Merkez Bankası, 116,1 milyar dolarlık kısmını ise özel sektör yapmak zorunda bulunuyor. Özel sektörün ödeyeceği tutarın ise 53,8 milyar doları finansal kuruluşlara, 62,3 milyar doları da finansal olmayan kuruluşlara ait bulunuyor.

ÖZEL SEKTÖRÜN DİŞ BORCU 235 MİLYAR DOLAR

• Uzun vadeli dış borcu azalan, kısa vadeli dış borcu ise artan özel sektörün toplam dış borcu bu yılın ilk 9 aylık döneminde 334 milyon dolar artarak 235 milyar dolar oldu.

- Sektörün uzun vadeli dış borçları 7,8 milyar dolar azalarak 153,5 milyar dolara gerilerken, kısa vadeli dış borçları ise 8,2 milyar dolar arttı.
- Kısa ve uzun vadeli dış borçları yer değiştiren sektör kısa vadeli borçlanarak uzun vadeli borç ödemesi yapmış gibi gözüküyor.

DIŞ TİCARET HADDİ DİPLERDE

- Türkiye'nin ihracat fiyatlarının yüzde 2,8 oranında arttığı Eylül ayında ithalat fiyatlarındaki artış ise yüzde 27,5 olarak gerçekleşti.
- 2015 yılındaki ortalama fiyatlar 100 kabul edilerek oluşturulan ihracat birim değer (fiyat) endeksi eylülde 108,1 olurken, ithalat fiyat endeksi ise 151,8 olarak gerçekleşti. İhracat fiyatlarının ithalat fiyatlarına oranlanmasıyla hesaplanan dış ticaret haddi ise 71,2'ye indi.
- -İhracatı ağırlıklı olarak düşük ve orta düşük teknoloji ürünlerine dayanan ve parasına değer kaybettirerek ihracat yapmaya çalışan Türkiye, dış ticaret haddindeki bu aleyhine olan gelişme yüzünden ithalat yaptığı ülkelere çok yüksek miktarlarda kaynak transfer ediyor.
- Hammadde, sermaye malı, enerji ve benzeri girdilerin fiyatlarının uluslararası pazarlarda belirlendiği dikkate alındığında, Türkiye daha ucuza ihracat yapabilmek için sadece emeğini ucuzlatıyor. Diğer bir ifadeyle Türkiye ihracatta daha çok düşük emek satıyor.
- Türkiye'nin ihracatının yüzde 32,2'si düşük, yüzde 32'si orta düşük, yüzde 33'ü orta yüksek ve sadece yüzde 2,8'i yüksek teknolojili ürünlerden oluşuyor. İthalatının ise yüzde 12,6'sı düşük, yüzde 35,8'i orta düşük, yüzde 41,9'u orta yüksek ve yüzde 9,7'si yüksek teknolojili ürünlerden oluşuyor.

MERKEZ BANKASI REZERVİNE EURO DESTEĞİ

- Euro'nun dolar karşısında değerlenip yeniden 1 doların üzerine çıktığı ve altının değerlendirildiği 4-11 Kasım haftasında, Merkez Bankasının, brüt rezervi parite etkisiyle 3,8 milyar dolar artarak 117,5 milyar dolara yükselirken eksi durumdaki net rezervi ise 3,4 milyar dolar iyileşerek -54,1 milyar dolar oldu.
- **Tamamı yükümlülüklerden oluşan brüt rezervin 76,6 milyar doları döviz, 40,9 milyar doları ise altın varlıklarından oluşuyor. Son hafta döviz varlıklarında 1,4 milyar, altın varlıklarında ise 2,4 milyar dolarlık artış oldu.**
- 4-11 Kasım haftasında bilanço içi yükümlülükler 970 milyon dolar artarken, bilanço dışında tutulan swap borçlarında (kiralık döviz) ise 256 milyon dolarlık artış yaşandı. Bankanın bilanço içi döviz yükümlülükleri 108,8 milyar dolara ,swap borçları ise 72,4 milyar dolara yükseldi. Dolayısıyla swap dahil toplam yükümlülükler 1,2 milyar dolar artarak 181,2 milyar dolar oldu. Hazine'nin mevduatının da yükümlülük sayıldığı bu hesaplama göre Merkez Bankasının net rezervi geçen hafta -59,2 milyar dolara oldu.
- Ancak, Hazinesinin döviz mevduatı yükümlülük sayılmadığında swap borcu hariç net rezervi 3,7 milyar dolar artarak 18,2 milyar dolara çıktı. Swap borcu dahil **net rezervi ise 3,4 milyar dolar artarak (eksi) -54,1 milyar dolara yükseldi.** Diğer bir ifadeyle Merkez Bankası, elindeki tüm döviz ve altınlarıyla Hazineye olanlar hariç swap borçları dahil bütün borçlarını ödeyeme kalkışsa 54,1 milyar dolar eksiği kalıyor.
- Swap borçlarının, diğer bir ifadeyle Merkez Bankasının satıp sonra kiraladığı (**sat-kirala**) borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 11 Kasım itibarıyla yüzde 61,6 olarak hesaplandı.

BORÇ, FAİZ VE ENFLASYON BÜTÇESİ

- Merkezi yönetim bütçesi, bir ayda 61 milyar lira gibi rekor düzeyde faiz ödemesi yapılan ekim ayında 83,3 milyar lira açık verdi. Yılın ilk 10 aylık dönemindeki bütçe açığı ise 128,8 milyar liraya kadar tırmandı. Bütçe açığının kasım ve aralık aylarında çok daha yüksek miktarlarda gerçekleşeceği tahmin ediliyor.
- Ocak-ekim döneminde bütçe harcamaları geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 96,8 oranında artarak 2,3 trilyon liraya yükseldi. Bu dönemde harcama kalemleri içerisinde en yüksek artış yüzde 461'le borç verme kaleminde yaşandı. 188 milyar liraya ulaşan bütçeden verilen borçların 121,4 milyar lirası BOTAŞ tarafından alındı. Bütçeden Devlet Demiryollarına 19,5 milyar, TMO'ya 10 milyar lira, Elektrik Üretim A.Ş'ye 11,4 milyar lira borç verildi. KİT'lerin
- Bu dönemde bütçeden yapılan faiz ödemeleri ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 71,8 oranında artarak 268,3 milyar liraya çıktı. Kur korumalı mevduatların Hazine'nin garantisi altındaki bölümüne ise bu dönemde 91,6 milyar liralık kur-faiz farkı ödemesi yapıldı. Bütçede "faiz" olarak değil, transfer harcaması olarak

sınıflandırılan bu tutar da dahil edildiğinde bütçeden yapılan toplam faiz ödemesi 359,8 milyar liraya kadar çıkıyor.

- Bu dönemde iç borçlar için ödenen faiz yüzde 60, dış borçlar için ödenen faiz yüzde 108 oranında artış kaydetti.
- Yüksek enflasyonun bütçe üzerinde yol açtığı olumsuz etki ise yüzde 111 oranında artan mal ve hizmet alımlarında gözleniyor. Mal ve hizmet alımlarının 177 milyar liraya yükseldiği bu dönemde, personel giderlerindeki artış ise yüzde 72,8’de kaldı. Yıllık enflasyonun oldukça geresinde kalan personel giderlerindeki artış kamu çalışanlarının enflasyonun altında nasıl ezildiğini açıkça gösteriyor.
- Yüksek enflasyonun bir başka sonucu da bütçe gelirlerinde gözleniyor. Büyük bölümü dolaylı vergilerden oluşan toplam vergi gelirlerinde bu dönemde yüzde 102,3 oranında artış yaşandı. 1,8 trilyon liraya yükselen vergi gelirlerinin 674 milyar lirası yüzde 111,4 artan dolaysız vergilerden, 1,2 trilyon lirası ise dolaylı vergilerden oluştu.

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ: KKM GÖZDEN DÜŞÜYOR

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat, 4 - 11 Kasım haftasında, 155 milyar lira artarak 8,58 trilyon liraya yükseldi.
- BDDK’nın istatistiklerine göre yıl başından bu yana Türk lirası mevduatlar yüzde 121 oranında arttı. Ancak bu artışın büyük kısmı, artışı son haftalarda duran kur korumalı diğer bir ifadeyle de dövize endekslenen mevduatlardan kaynaklandı. KKM hariç tutulduğunda TL mevduatlarda yıl başından bu yana sadece yüzde 49 oranında artış oldu.
- Döviz mevduatlarının, tümüyle parite etkisinden 1,4 milyar dolar artarak 239 milyar dolara yükseldiği 4 -11 Kasım haftasında bu kapsamdaki gerçek kişilerin döviz mevduatları ise 1,2 milyar dolar artarak 144,8 milyar dolara yükseldi. *(Döviz mevduatları Euro’nun değerlenmesi nedeniyle Euro olarak açılmış döviz mevduatlarının dolar cinsinden tutarında yaşanan artış yüzünden artmış gibi gözüküyor. Merkez Bankası parite etkisinden arındırıldığında söz konusu hafta yurt içi yerleşiklerin döviz mevduatlarında 3,7 milyar dolarlık azalış yaşandığını hesaplıyor.)*
- 4-11 Ekim haftasında kur korumalı mevduatlar ise sadece 1 milyar lira artarak 1 trilyon 473 milyar liraya çıktı. Kur korumalı mevduatların artış hızının son dört haftada hız kestiği gözleniyor. Merkez Bankası – Hazine – kamu bankaları üçgeni tarafından arka kapıdan yapılan döviz satışlarının döviz kurunu son aylarda 18,50 - 18,60 TL bandına sıkıştırması, kur korumalı mevduatlarda kur farkı oluşmasını engellediği için KKM’den çıkış yaşandığı tahmin ediliyor.
- **Dolarizasyon:** Sadece döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar** için 51,5 olarak hesaplandı.
- **Dolarizasyon** oranı **gerçek kişilere** ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 55,1 oldu.
- Dövize endekli olması nedeniyle, kur korumalı mevduatlar da döviz mevduatlarına dahil edilerek hesaplanan gerçek dolarizasyon oranı ise yüzde 68,6 oldu.
- **KKM’Nin Maliyeti:** *Bu mevduatlara verilen garanti nedeniyle Devletin üstlendiği risk mart ayında gerçekleşmeye başladı. 23 Mart – 31 Ekim günleri arasında vadesi dolanlar için Hazine bütçeden 91,6 milyar lira ödendi. Merkez Bankasının dövizden dönenler için ne kadar ödeme yaptığı ise gizleniyor.*
- *Kur korumalı mevduatların para kompozisyonu ile ilgili olarak yapılan en son açıklamalardan yola çıkıldığında bu mevduatların yüzde 51’inin döviz veya altından dönen mevduatlardan yüzde 49’unun ise TL mevduatlardan oluştuğu biliniyor. Döviz ve altından dönenlerin kur farkından kaynaklanan faizini Merkez Bankası ödüyor. Açıklanamamakla birlikte Merkez Bankasının da eylül sonuna kadar 95 milyar lira civarında KKM için ödeme yaptığı tahmin ediliyor.*
- *Döviz mevduatından kur korumalı mevduata geçen şirketlere sağlanan kurumlar vergisi avantajı nedeniyle vazgeçilen kurumlar vergisi tutarının ise 18,8 milyar lira olduğu açıklandı. Buna göre sistemin şimdiye kadar kamuya toplam maliyetinin 205 milyar lirayı bulduğu tahmin ediliyor.*
- **Hazine ve Maliye Bakanı Nebati, sürekli KKM’nin dolarizasyonu kırdığını ve Türk lirası mevduatları artırdığını ileri sürüyor. Ancak Merkez Bankası, şirketlerin kur riskini hesaplarken, bu mevduatları “döviz**

varlığı"olarak kabul ediyor. Bu açıdan da bakıldığında KKM'nin ekonomideki dolarizasyon eğilimini kırmayıp aksine artırdığını ve bu kesimlerin kur riskinin Hazine ve Merkez Bankasının üzerine yıkıldığını görüyoruz.

- TL mevduatı gibi gözüken aslında döviz kuruna endekslenen 76 milyar dolarlık (faiz ve kur farkı getirisiyle birlikte bu tutar çok daha yüksek bir rakama denk geliyor) bir mevduatın dövize geçme potansiyeli bulunduğu hesaplanıyor.

Krediler

- Kredi stoku da 4 - 11 Kasım günleri arasında 138 milyar lira artarak 7,2 trilyon liraya yükseldi. TL krediler 49,5 milyar lira artarken, döviz kredilerinin TL karşılığında 28,7 milyar liralık azalış oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden ise paritenin de etkisiyle 2,2 milyar dolar artarak 134,5 milyar dolara çıktı.

- *Kredi stokunda geçen yılın sonuna göre yüzde 46,5 oranında artış yaşandı. Türk lirası krediler yüzde 63,7 oranında artarken, döviz kredilerinde ise dolar cinsinden yüzde 14,1 oranında azalma oldu.*

- *Kredi stokundaki gelişmeler, iktidarın faiz oranlarını düşük tutarak bankaların yatırıma ve üretime daha fazla kredi vermelerini sağlama hedefinin de gerçekleşmediğini gösteriyor. Hem krediler reel olarak azalıyor hem de bankaların topladığı mevduatın krediye dönüşüm oranı düşüyor. Örneğin 2020 yılında bankacılık sistemi topladığı mevduatın yüzde 103,5'i kadar kredi kullanıyordu. Bu oran 2021 yılı sonunda yüzde 92,4'e, 11 Kasım 2022 itibarıyla ise yüzde 83,7'ye düştü. İktidarın bankaları Hazine borçlanma kağıdı almaya zorlayan politikaları, kredi stokunun reel olarak azalmasına neden oluyor.*

- **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise 1601,2 milyar lira düzeyinde seyrediyor.

VATANDAŞ BORÇLANMAYA DOYMUYOR

- İktidarın, satın alma gücünü enflasyonla erittiği vatandaşları bankalara borçlandırarak ekonomiyi büyütmeye çalışmasının tetiklediği bireysel krediler ve kredi kartı borçlarındaki artış hızlanarak devam ediyor.

- Geliri yetmediği halde, negatif reel faizin de teşviki ve yüksek enflasyon nedeniyle harcamalarını öne çekip borçlanan vatandaşların bankalara olan borcu 4 - 11 Kasım haftasında da 21,1 milyar lira arttı. Vatandaşların borcunda son 6 ayda (6 Mayıs - 11 Kasım arasında) 313 milyar liralık artış yaşandı.

- Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 11 Kasım itibarıyla 1 trilyon 425 milyar lira olarak gerçekleşti.

- Vatandaşların bu borcunun 1 trilyon 41 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinin, 384 milyar lirası da kredi kartı borç bakiyelerinden kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 11 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 10 milyar liralık artış oldu.

- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen ve henüz varlık yönetim şirketlerin devretmedikleri takipteki borçları ise 30,6 milyar liraya yükseldi. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.

- **Toplam Borç:** Vatandaşların varlık yönetim şirketlerine 32,9 milyar, TOKİ'ye ise 27 milyar lira borcu bulunuyor. Vatandaşların, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) toplam borcu 1 trilyon 485 milyar lira düzeyinde seyrediyor.

- Vatandaşların bankalara olan borcunda yıl başından bu yana 400 milyar liralık, toplam borçlarında ise 402 milyar liralık artış yaşandı.

- **Borçlu Vatandaş Sayısı:** Risk Merkezinin verilerine göre Eylül ayında 303 bin kişi ilk defa kredi kartı, 113 bin kişi tüketici kredisi, 12 bin kişi konut kredisi, 187 bin kişi de ilk defa kredili mevduat hesabı kullandı.

- Bankalara bireysel kredi borcu bulunan vatandaş sayısı son bir yılda 2 milyon kişi artarak 36 milyon 671 bin kişiye yükseldi.

FAİZ ORANLARI

Kredi Ve Mevduat Faiz Oranları

- Bankaların üç ay vadeli TL mevduat faizini yüzde 21,5'e çıkarmasıyla 4 - 11 Kasım günleri arasında açılan **vadeli TL cinsinden mevduata** uygulanan ortalama faiz oranı yüzde 15,89'dan yüzde 16,28'e çıktı.

- Söz konusu hafta kullanılan tüketici kredilerinin (ihtiyaç + taşıt + konut) ortalama faizi önceki haftaya göre 0,50 puan artarak yüzde 29,91'e yükseldi, ticari kredi faizleri ise 0,47 puanlık azalışla yüzde 16,29'a indi.
- Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini ortalama yüzde 30,86, taşıt kredisini yüzde 25,31, konut kredisini ise yüzde 21,73 yıllık faiz oranıyla kullandı.
- Dolar cinsinden ticari kredi faizi yüzde 9,51, Euro cinsinden olanın faizi de yüzde 7,93'e yükseldi.
- Ancak, bankaların kullandığı kredilerle ilgili olarak BDDK ve Merkez Bankasının uyguladığı diğer kısıtlamalar nedeniyle krediye erişimin giderek zorlaştığı belirtiliyor.

Merkez Bankası Faizi

- *Merkez Bankası, bankaları geçen haftanın son iş günü olan 18 Kasım'da yüzde 10,53 faiz oranıyla fonladı.*

Risk Primi (CDS) 600'ün Altına İndi

- Dolar cinsinden 5 yıl vadeli yurt dışı borçlanma tahvillerinin yıllık faizi geçen hafta sonunda yüzde 9,06'ya çıktı.
- Merkez Bankası ve BDDK'nın bankaları ticari kredi faizlerini düşük tutmaya yönelik önlemleri bankaları kredi vermek yerine Hazine iç borçlanma kağıtları almaya zorladığı için, piyasada iç borçlanma kağıtlarının faizi önemli ölçüde geriledi.
- Geçen hafta TL cinsinden, 2 yıl vadeli Hazine tahvilinin faizi yüzde 12,39, 5 yıl vadelinin faizi yüzde 11,60, 10 yıl vadelinin faizi yüzde 11,74 oldu. Yıllık enflasyonun yüzde 85'in üzerinde seyrettiği bir dönemde bankaları yüzde 11-12 faizle TL cinsinden iç borçlanma kağıdı almaya zorlamanın bankacılık sektörü açısından sistemik bir risk oluşturmaya başladığı dillendiriliyor.
- Türkiye'nin, CDS'i (risk primi) ise **bir önceki haftaya göre** yüzde 7,2 oranında azalarak 566,42 oldu. CDS bir ay öncesine göre yüzde 25,1, altı ay öncesindeki düzeyine göre yüzde 20,2 oranında düşerken, bir yıl öncesinin ise yüzde 37,6 üzerinde seyrediyor.

TARIM ÜRÜNÜ FİYATLARINDA YILLIK ARTIŞ YÜZDE 163,3'Ü GEÇTİ

- Tarım ürünü üretici fiyatları (tarla fiyatları) ekimde bir önceki aya göre yüzde 5,49 gibi oldukça yüksek bir oranda arttı. Geçen yılın aynı ayına göre artış oranı ise yüzde 163,3 olarak gerçekleşti.
- Ürün grupları bazında bakıldığında son bir yılda turuncgillerin fiyatı yüzde 361,5, çeltik fiyatı yüzde 230,5, sebze fiyatları yüzde 196,5, lifli bitkilerin fiyatı yüzde 188,8, yağlı meyvelerin fiyatı yüzde 177,8, tahıl, baklagil ve yağlı tohumların fiyatları yüzde 171,8 oranında artış kaydetti.
- Bu artışlar gıdada ekim ayı itibarıyla yıllık yüzde 99'a ulaşan artışın önümüzdeki aylarda üç haneli oranlara yükseleceğine işaret ediyor.

DÖVİZ KURU-ALTIN-BORASA

- Merkez Bankasının açıkladığı döviz kurlarına göre geçen hafta dolar kuru bir önceki hafta sonuna göre yüzde 0,4 oranında artarken, Euro kurunda yüzde 1,6 oranında artış yaşandı. Kurlar sırasıyla 18,60 TL ve 19,28 TL oldu. Dolar kurunda yıl başından bu yana yüzde 43,3, Euro kurunda yüzde 31,3 oranında artış oldu.
- Ortalama dolar kuru (1 Ocak- 18 Kasım 2022 ortalaması) 2021 yılının ortalamasına göre yüzde 83,4 oranında artarak 16,30 TL'ye çıktı.
- Geçen hafta gram altın fiyatı bir önceki haftaya göre yüzde 0,2 oranında azalarak 1.047 lira oldu. Altın fiyatı geçen yılın sonuna göre ise yüzde 34,4 oranında arttı.
- Borsa endeksi ise (BİST100) geçen hafta yüzde 1,8 oranında arttı. Endekste yıl başına göre artış ise yüzde 144,4 oldu.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI 23,6 MİLYON

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak – 14 Kasım günleri arasında icra ve iflas dairelerine UYAP üzerinden toplam 7 milyon 498 bin yeni dosya geldi. Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre 742 adet bin arttı. Bu dönemde 6 milyon 756 bin dosya da sonuçlandırıldı.
- **Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 11 oranında arttı.**
- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise son bir yılda 463 bin adet artarak 14 Kasım itibarıyla 23 milyon 592 bine çıktı.

KONUTTA SATIŞLAR AZALMAYA BAŞLARKEN FİYATLAR TIRMANIŞINI SÜRDÜRÜYOR

- **Konut Satışları:** Konut satışlarında temmuz ayında başlayan azalma eğilimi, ağustostan sonra eylülde de derinleşerek sürdü. Temmuzda bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 12,9, Ağustosta ise yüzde 22,9 oranında azalan konut satışlarında eylülde de yüzde 25,3 oranında daralma yaşandı.
- TÜİK'in verilerine göre yılın ilk altı aylık dönemindeki artışların etkisiyle ocak-eylül dönemindeki konut satışlarında ise yüzde 6,7 oranında artış gerçekleşti. Bu dönemde toplam 1 milyon 160 bin konut satıldı.
- Konut alana vatandaşlık veren Türkiye'deki bu dönemde yapılan konut satışlarının 55 bin 608'ini ise yabancıların satın aldığı konutlar oluşturdu.
- **Konut Fiyatları:** Konut satışlarında yaşanan azalmaya rağmen konut fiyatlarındaki tırmanış ise eylülde de devam etti. Merkez Bankasının araştırmasına göre Türkiye genelinde eylülde bir önceki aya göre yüzde 4,9 oranında artan konut fiyatlarındaki yıllık artış ise yüzde 189,2'ye ulaştı. Konut fiyatlarındaki reel artış ise yüzde 58 olarak hesaplanıyor.
- Türkiye genelinde konut metrekare birim fiyatı son bir yılda yüzde 216 oranında artarak 15 bin 863 liraya ulaştı. Bu ortalama 125 metrekarelik bir konutun fiyatının son bir yılda 626 bin liradan 1 milyon 983 liraya çıktığı anlamına geliyor.
- Konut birim fiyatı İstanbul'da metrekare başına 25 bin 714 liraya, Ankara'da 11 bin 323 liraya, İzmir'de ise 18 bin 761 liraya çıktı.
- Buna göre son bir yılda 125 metrekarelik bir konutun fiyatı İstanbul'da 940 bin liradan 3 milyon 214 bin liraya, Ankara'da 454 bin liradan 1 milyon 415 bin liraya, İzmir'de 760 bin liradan 2 milyon 345 bin liraya çıktı.
- **Konut Maliyeti:** Bu arada yine TÜİK'in hesaplamalarına göre son bir yılda arsa hariç ikamet amaçlı bina maliyetlerinde yüzde 116,7 oranında artış kaydedildi.

YENİ KURULAN ŞİRKET SAYISI YÜZDE 19, KAPANAN ŞİRKET SAYISI İSE YÜZDE 28 ARTTI

- TOBB'un verilerine göre, bu yıl ocak-ekim döneminde toplam 133 bin 334 şirket ve gerçek kişi ticari işletmesi kurulurken, 51 bin 898'i de tasfiye edildi ya da kapandı.
- Yeni kurulan şirket sayısının geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 19,1 oranında arttığı bu dönemde, kapanan şirket sayısındaki artış ise yüzde 27,7 olarak gerçekleşti.
- Aynı dönemde 256 bin 690 esnaf ve sanatkar esnaf siciline tescil edilirken. 96 bin 145 esnaf ve sanatkar işi bıraktı. Yeni tescil edilen esnaf sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10 artarken, sicilden ve meslekten terkin yoluyla işi bırakan esnaf sayısında ise yüzde 21 oranında artış kaydedildi.

OTOMOBİLDE ÜRETİM DE SATIŞLAR DA İHRACAT DA AZALDI

- **Otomobil:** Elektrik ve otomobile ilişkin üretim, tüketim ve satış gerçekleştirmeleri iktidar sözcülerinin pompaladığı "büyüme ve üretim" söyleminin lafta kaldığını gösteriyor.
- OSD'nin verilerine göre bu yıl ocak-ekim döneminde Türkiye'nin otomobil üretimi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 0,3 oranında azalarak 633 bin 369'da kalırken, yurt içi otomobil satışlarında (yerli ve ithal) yüzde 6, otomobil ihracatında ise yüzde 1,8 oranında gerileme yaşandı. Yurt içinde yerli otomobil satışları yüzde 9,5, ithal otomobil satışları ise yüzde 3,7 oranında daraldı.
- **Elektrik:** Türkiye'nin elektrik üretimi ise yine ocak-ekim döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1 oranında azalarak 270,8 milyar kilovatsaate indi.
- Sanayi üretiminin önemli bir göstergesi olan elektrik tüketimi ise (kayıp ve kaçak da dahil) sadece yüzde 0,3 oranında artarak 272,5 milyar kilovatsaat oldu.
- Türkiye'nin bu dönemdeki elektrik ihracatı yüzde 8,4 azalarak 3,2 milyar kilovatsaate gerilerken, ithalat ise yüzde 198 oranında artarak 4,9 milyar kilovatsaate çıktı.
- Yapılan açıklamalar yılın ilk dokuz aylık döneminde Türkiye ekonomisinin yüzde 5'in oldukça üzerinde büyüdüğüne yönelik bulunuyor. Eğer bu gerçekleşirse Türkiye elektrik tüketimini artırmadan üretimini artırmış "ender" ekonomilerden biri olacak!

EK BÜTÇEYE RAĞMEN AÇIK ZİRVELERDE!

Ek bütçeye rağmen ekimde aylık 83 milyar 254 milyon lira bütçe açığı verilirken, ocak-ekim dönemi açık toplamı 129 milyar TL'ye ulaştı. Ekimde gerçekleşen aylık bütçe açığı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 378 arttı. Bütçe, Ekim 2022'de aylık olarak yılın en yüksek açığını verdi!

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 2022 Ekim ve Ocak-Ekim dönemi on aylık bütçe gerçekleştirmelerine ilişkin rakamlar, temmuzda yürürlüğe konulan ek bütçeye rağmen faiz, Kur Korunmalı Mevduat (KKM) ve personel giderlerinin bütçeyi hızla tükettiğini gösteriyor.

Rakamlara bakıldığında 2022 Ekim ayı bütçe açığı 83 milyar 254 milyon TL olurken Ocak-Ekim dönemi açık toplamı 129 milyar liraya yükseldi. Yılbaşında yürürlüğe konulan 2022 bütçesinde yılsonu açık hedefi 278 milyar TL idi. Haziranda TBMM'den geçirilip, temmuzda yürürlüğe konulan ek bütçede de yılsonu hedefi aynen muhafaza edildi. Eylülde yayınlanan 2023-2025 OVP'de ise yılsonu açık hedefi 461 milyar liraya yükseltildi.

✓ **2022 Ekim ayında aylık 83,2 milyar TL olan bütçe açığı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 378 artış ve aylık açığın dörde katlanması anlamına geliyor. (2021 Ekim 17,4 milyar TL)**

✓ **Bütçe gelirlerindeki artış yüzde 89'da kalırken giderlerdeki artışın yüzde 134'e yükselmesi, yeteri kadar vergi toplanamadığını ancak bütçe harcamalarının hızla arttığını gösteriyor.**

İktidarın 'düşman' ilan ettiği **faiz giderlerinin** ekimde geçen yılın aynı ayına göre yüzde 327 artış göstermesi en çarpıcı işaret. Bütçedeki başka hiçbir gider kaleminde böylesine büyük bir artış söz konusu değil.

Vergi gelirleri içinde en yüksek artış yüzde 155 ile Özel Tüketim Vergisi'nde (ÖTV) gözlenirken, **alkol, tütün, akaryakıt zamlarıyla** bütçe gelirleri ayakta tutulmuş. Kurumlar vergisi tahsilatındaki artışın yüzde 33'te kalması iktidarın sağlıklı ve sağlam vergi toplamadaki zafiyetinin en somut göstergesi.

2022 bütçesinde öngörülen faiz giderleri hedefi 330 milyar lira olmasına karşılık on ayda ödenen faiz toplamı 268 milyar liraya ulaştı. Kasım ve aralık aylarına kalan faiz ödeneği 62 milyar TL ve bunun fazlasıyla aşılması, faiz giderlerinin yılsonu itibarıyla 330 milyarın çok üzerine çıkması kaçınılmaz. Kaldı ki iktidarın faiz yerine 'kur desteği' demeyi tercih ettiği KKM kur farkı ödemelerinin de faiz olduğu apaçık. Hazinesin sekiz ayda 91,6 milyar TL'ye ulaşan kur farkı ödemeleriyle bütçedeki faiz ödeneği çoktan aşıldı, 421,6 milyar TL'ye ulaştı.

✓ **İktidar bu yüzden OVP'de yılsonu bütçe açığı hedefini 278 milyardan 461 milyar TL'ye yükseltmek zorunda kaldı.**

Kasım ve aralıkta aylık bütçe açığının 150-160 milyar TL düzeyine yükseldiğini, **yılın son iki ayında 300 milyarı aşan bütçe açığı** verildiğini görmek hiç de şaşırtıcı olmayacak. İktidar ve ekonomi yönetimi, bütçe dengesini sağlamak, gelirleri toplamak konusunda acizlik içinde. TBMM'de görüşmeleri devam eden 2023 bütçesinin de aynı anlayışla hazırlandığını, borçlanarak seçime dönük keyfi harcamalara olanak yaratmak dışında bir amacının olmadığını, üzümler ifade etmek zorundayız!

SANAYİDEKİ DURGUNLUK VE YAVAŞLAMA ÜRETİMDEKİ DÜŞÜŞLE SOMUTLAŞTI

Sanayi üretimi yılın en kötü seviyesine geriledi. Sanayide giderek belirginleşmeye başlayan durgunluk ve yavaşlama üretimdeki düşüşle iyice somutlaştı. Eylül ayında yıllık yüzde 3,6 düzeyindeki üretim artışı beklentisi yüzde 0,4 ile beklentilerin çok altında kalırken, aylık bazda sanayi üretimi yüzde 1,6 geriledi!

Elektrik tüketimindeki gerileme, kapasite kullanımındaki azalma, ihracattaki yavaşlama gibi göstergelerle kendisini belli etmeye başlayan sanayi üretimindeki sıkıntılı süreç, geçen hafta açıklanan eylül ayı verileriyle net biçimde açığa çıktı. Beklentiler eylülde sanayi üretiminde yıllık düzeydeki artışın yüzde 3,6'ya ulaşması yönündeydi. Ancak açıklanan rakamlar sanayi üretimindeki yıllık artışın geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 0,4 ile beklentilerin dokuzda biri düzeyinde kaldığını gösterdi. Sanayi üretimi aylık bazda ise eylülde yüzde 1,6 geriledi.

Sanayi üretiminde eylül ayındaki tabloya alt sektörler itibarıyla bakıldığında, geçen yılın aynı ayına göre madencilik ve taş ocaklığı sektöründe yüzde 16,5, elektrik gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe yüzde 2,4 üretim düşüşü yaşanırken, imalat sanayinde yüzde 1,7 artış gerçekleşti.

Buna karşılık sanayi üretiminin eylülde sergilediği aylık gelişme, ağustos ayına göre yüzde 1,6 üretim düşüşü oldu. Eylülde bir önceki aya göre üretim, madencilik ve taş ocaklığı sektöründe yüzde 2,6, imalat sanayi sektöründe yüzde 1,6, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe yüzde 1,7 azaldı.

Bir süreden beri, adeta 'geliyorum' dercesine öncelikle otomotiv başta olmak üzere, beyaz eşyada, makine teçhizatı, elektrikli ev aletleri ve elektronikte gerileyen satışlar, iç talepteki düşüş, ihracatta da siparişlerin azalmasıyla kendisini gösteriyordu.

Gerileyen talep ve satışlar karşısında, başta enerji ve ithal hammadde, ara malı, yatırım malı maliyetlerindeki artışların da etkisiyle kapasite kullanımını yavaşlatan sanayi sektörü, giderek üretimini kısalmaya yöneldi. Kur ve enflasyon artışlarıyla üretimi sürdürmenin maliyeti olağanüstü düzeylere ve katlanılmaz boyutlara ulaştıncaya kadar üretim azaltılarak maliyetleri düşürme yolu tercih edilmeye başlandı.

Uygulanan yeni ekonomi modeliyle üretim, ihracat ve istihdamda artış hedeflenmesine karşılık sanayi üretimi başta olmak üzere hemen tüm alanlarda hedeflerin tam tersi gerçekleşti. İhracat yavaşladı, dış ticaret açığı 100 milyar dolara, cari açık 40 milyar dolara yaklaştı. Türkiye'nin ihracatının ağırlıklı kısmını oluşturan sanayi ürünlerine dönük siparişlerin duraklaması, sanayiciyi zorunlu olarak üretimi azaltmaya yöneltti. Eylül ayı verileriyle de sanayi üretimindeki düşüş somutlaştı.

✓ **Bunun yansımaları önümüzdeki aylarda daha belirgin şekilde ihracat ve istihdam üzerinde kendisini gösterecek.**

İktidarın ekonomi modeli, para-faiz politikalarıyla üretimi sürdürmek ve yatırım için finansmana, krediye erişimi iyice güçleşen sanayi sektörü de tıpkı tarımda üreticinin üretimden uzaklaşması gibi, sanayi üretimini azaltmaya mecbur kaldı. Bu gidişat, **yatırım, üretim, istihdam ve büyüme açısından ülke ekonomisinin zorlu bir sürece girdiğini gösteriyor!**

EV SAHİBİ OLMAK YA DA KİRALIK KONUTTA OTURMAK OLANAKSIZ HALE GELİYOR!

Ekim ayında konut satışları yüzde 25 düştü. Gerek yurtiçi gerekse küresel düzeyde konut fiyatı artışlarında Türkiye, dünya birincisi oldu. Kiraların özellikle büyük şehirlerde ortalama 7-10 bin TL ve üzerine çıkması, milyonlarca kişi için ev sahibi olmayı ya da kiralık konutta oturmayı olanaksız hale getirdi!

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verileriyle ülke genelinde konut satışları ekim ayında eylüle göre yüzde 9,47, geçen yılın ekim ayına göre yüzde 25,3 geriledi. Yabancılar yapılan satışlar ekimde yüzde 8,8 azalarak 5.377 adet olurken, toplam satışlarda yabancı payı yüzde 5,2. İstanbul'da satılan her 10 konuttan, Antalya'da her 3 konuttan birini yabancılar aldı.

✓ **Geçen ay yabancıya satılan konutların yaklaşık yarısını 2023 konutla Rusya vatandaşları aldı.**

Konut satışlarının düşmesinde en önemli etkenlerden birisi, uygulanan para-faiz politikalarıyla konut kredisine erişimin neredeyse olanaksız hale gelmesi, konut kredisi faizlerinin yükselmesiyle ipotekli konut satışlarının hızla gerilemesi oldu. Ekimde ipotekli konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 52,7 azalarak 13 bin 268'e düşerken toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı yüzde 12,9'a indi. İlk el yeni konut satışları ekimde geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 22 azaldı. Aynı şekilde ikinci el konut satışları da artan fiyatlar ve yüksek kredi faizlerinden ötürü yüzde 26,7 oranında azaldı.

Merkez Bankası'nın aylık olarak yayınladığı **Konut Fiyat Endeksi (KFE)** eylülde yıllık ortalama yüzde 189,2 artarken, üç büyük ildeki yıllık artış oranı İstanbul'da yüzde 212,1, Ankara'da yüzde 196 ve İzmir'de yüzde 185,8 olarak açıklandı.

Türkiye, küresel Emlak ve Gayrimenkul kuruluşu Knight Frank'ın Küresel Konut Fiyatları Endeksi'nde bu yılın ikinci çeyreği itibarıyla 56 ülke arasında yüzde 160,6 fiyat artışıyla birinciliğe yükseldi. İkinci sıradaki Slovakya'da bu oran yüzde 25,5, üçüncü Çekya'da yüzde 23,5. Enflasyondan arındırılmış reel konut fiyat artışlarında da Türkiye, yüzde 45,9'la dünya birincisi. İkinci Slovakya'da yüzde 10,8, üçüncü Çekya'da yüzde 9,5! Türkiye'nin enflasyondan arındırılmış reel konut fiyat artışı Almanya'nın 15, Avusturya'nın 10, Japonya ve ABD'nin 4, Fransa ve Polonya'nın 22, İsviçre'nin 46 kat üstünde. Danimarka, Norveç, Finlandiya, İspanya, Belçika, İtalya, İngiltere vb. pek çok ülkede ise konut fiyatları düşmüş ya da aynı düzeyde kalmış.

Kira araştırmasına göre **beş büyük ilde en düşük kira** geçen yıla kıyasla yüzde 154-163 arasında artarak, İstanbul ve Antalya'da 10 bin, İzmir'de 7, Ankara'da 5, Bursa'da 4 bin liraya ulaştı. Bu kiralar; ilçelere, konuma, ulaşım araçlarına mesafesi, özel bir manzaraya sahip olması, vb. özelliklere göre 2-3 kat daha artıyor. İstanbul'da bazı ilçelerde 28-30 bine, Antalya'da 18-22, İzmir'de 18-24, Ankara'da 12-20, Bursa'da 7-11 bin TL'ye kadar çıkıyor.

Konut ve kiradaki artışlar milyonlarca kişi için ev sahibi olmayı olanaksız kılarken, ev kiralama imkansızla dönüştürüyor. **İktidar, 20 yılın sonunda ülkeyi ağır bir barınma sorunuyla karşı karşıya bıraktı.** Şimdi aylarca sürece kura çekimleriyle algı yaratma, milyonlarca başvuru sahibini **üç yıl sonra teslim edileceği vaat edilen 250 bin konutla TOKİ üzerinden oyalama peşine düştü!**

10 ÇALIŞANDAN 8'İ BORÇLU

Genel Sağlık İş'in 85 ağız ve diş sağlığı çalışanın katılımıyla yaptığı ankete göre; her 10 ağız ve diş sağlığı çalışanından 8'i gündelik yaşamın devamı için borçlanıyor. Katılımcılar; ekonomik krizin gıda harcamalarında yüzde 51,2 oranında bir maliyet artışına neden olduğunu aktarıyor.

Rapora göre; ankete katılan ağız ve diş sağlığı çalışanlarının yüzde 81,4'ü, Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen hasta bakım sürelerinin yetersiz olduğunu düşünüyor. Çalışanlar, "Muayene için belirlenen 10 dakikalık süreler yetersizdir. Bu sürede tedavi etmek bir yana, tanı koymak dahi mümkün değildir" değerlendirmesini yapıyor.

Ağız ve diş sağlığı çalışanlarının dörtte üçü, Türkiye'de ağız ve diş sağlığı alanında eğitim veren üniversitelerin sayısının gereğinden fazla olduğunu düşünüyor. Ankete katılanlar, eğitim ile saha pratiğinin uyumsuz olduğunu vurguluyor. Katılımcıların yüzde 97,7'si Türkiye'de "bir ekonomik kriz yaşandığını" söylüyor ve yüzde 83,7'si "günelik yaşamın devamı için borçlanmak zorunda kaldığını" aktarıyor.

Yüzde 92,3'ü Borçlu

Raporda konuya ilişkin, "Ekonomik kriz, gıda harcamalarında yüzde 51,2 oranında bir maliyet artışına neden olmuştur. Bunun ardından çok yakın oranlarla elektrik, doğalgaz vb. altyapı harcamaları ile ev kirası gelmektedir. Eğitim, sağlık gibi harcamalarda yaşanan artış oranı diğer seçeneklerin gerisinde kalmıştır" bilgisi paylaşılıyor. Ankete katılanların yüzde 92,3'ü "banka aracılığıyla borçlandığını" kaydediyor.

Ayrıca katılımcıların yarısından fazlası yakınlarının ekonomik kriz nedeniyle işini kaybettiğini söylüyor. Raporun sonuçlarına ilişkin değerlendirmede bulunan Genel Sağlık İş Genel Başkanı Derya Uğur, "Katılımcıların aylık düzenli iş ve hane gelirleri, düşük gelir gruplarında yaşanan yoğunlaşmayı somutlaştırmaktadır. Her 10 ağız ve diş sağlığı çalışanından 8'i günlük yaşamın devamı için borçlanmaktadır. Ekonomik kriz, ağız ve diş sağlığı çalışanlarının gıda harcamalarının maliyetini çok yüksek oranlarla artırmıştır" dedi.

AVRUPA'DAKİ ASGARI ÜCRETLİ YEDİ, BİZİMKİLER İSE SEYRETTİ

Bazı AB ülkelerindeki asgari ücretlinin alım gücü ile Türkiye'de ki asgari ücretlinin alım gücünü kıyaslandığında durumun vahameti ortaya çıkmaktadır. Avrupa asgari ücretlinin bazı temel besin maddelerinde alım gücü bizim asgari ücretlimizin fersah fersah üstünde.

ÜRÜN	ALMANYA	FRANSA	HOLLANDA	BELÇİKA	YUNANİSTA	TÜRKİYE
Yumurta	8231 Adet	7315 Adet	7634 Adet	7368 Adet	3395 Adet	2619 Adet
Pirinç	1146 Kg.	1041 Kg.	840 Kg	1561 Kg.	504 Kg.	161 Kg.
Süt	862 Lt.	1828 Lt.	1178 Lt.	1547 Lt.	520 Lt.	250 Lt.
Tavuk	213 Kg.	230 Kg.	220 Kg.	317 Kg.	283 Kg.	141 Kg.
Patates	1509 Kg.	1582 Kg.	929 Kg.	1089 Kg.	840 Kg.	550 Kg.
Soğan	1448 Kg.	3292 Kg.	1300 Kg.	1236 Kg.	857 Kg.	687 Kg.
Şeker	1341 Kg.	2057 Kg.	2222 Kg.	3122 Kg.	904 Kg.	203 Kg.
Et	75 Kg.	138 Kg.	80 Kg.	155 Kg.	77 Kg.	45 Kg.
Yağ	272 Lt.	548 Lt.	391 Lt.	478 Lt.	193 Lt.	117 Lt.

Kaynak; Globalproductprices.com ve güncel market fiyatları.

Avrupa'daki asgari ücretin alım gücü, ülkemizdeki asgari ücretlinin alım gücüne fark attı.

AKP Genel Başkanına göre Avrupa'da raflar boş. İnsanlar alış veriş yapamıyor. İktidarın algısına kalsa Avrupa'da çalışanlar acından ölüyor. Ama ne gariptir ki Avrupa ülkelerindeki alım gücüyle kendi ülkemizdeki alım gücünü kıyaslamak işlerine gelmiyor.

Almanya'da 1811 Euro asgari ücretle 8231 adet yumurta, 1146 kg pirinç, 1509 Kg patates alınabilirken, Türkiye'de asgari ücretle sadece 26179 adet yumurta, 161 kg pirinç ve 550 kilogram patates alınabiliyor.

Fransa'daki bir asgari ücret ile 230 kilogram tavuk, Belçika'daki bir asgari ücret ile 317 kilogram ve Yunanistan'da bir asgari ücret ile 372 kilogram tavuk alınabiliyorken, Türkiye'deki asgari ücret ile sadece 141 Kg tavuk alınabiliyor.

Sütte, şekerde, soğanda, ette fark yedik.

Fransa'da bir asgari ücretli bizim asgari ücretimize göre 1297 Litre daha fazla süt alabilirken, komşu Yunanistan'da bir asgari ücret ile bizim asgari ücretimize göre 270 Litre daha fazla süt alabiliyor.

Almanya'da bir asgari ücretli bizim asgari ücretimize göre en az 30 kg. daha fazla et alabilirken, Belçika'daki asgari ücretli bizim asgari ücretimize göre 110 Kg. daha fazla et alabiliyor. Soğandaki alım gücü farkımız ise Fransa'ya göre 2605 kilo, Almanya'da 761 kilo, Hollanda'ya göre 613 kilo daha az durumda.

İktidara göre ne hikmetse Avrupalılar acından ölüyor bizde ise her şey güllük gülistanlık, açlık sınırının ortalama 2 bin TL altında kalan asgari ücretimiz bolluk içinde yaşıyor.

Gıda enflasyonumuz Avrupa bölgesinin gıda enflasyonunda 7,17 kat daha fazla.

Türkiye'de gıda enflasyonundaki yıllık artış son TÜİK verilerine göre 99,05. Yani Türkiye'de gıda enflasyonunda yaşanan artış son bir yılda üç haneye dayanmış durumda. Avrupa bölgesinde ise yıllık gıda enflasyonu artışı ise son olarak yüzde 13,8 olarak hesaplandı. Yani bizim yıllık gıda enflasyonu artışımız Avrupa bölgesindeki ortalama yıllık gıda enflasyonu artışından 7,17 kat daha fazla. Türkiye hem yüksek enflasyonda hem de gıda enflasyonda tüm Avrupa ülkeleri içerisinde birinciliği hiç kimseye kaptırmazken, iktidar ise sürekli olarak çarpıtma ve algı peşinde.

Savaşta Rusya'dan 6,8 kat, Ukrayna'dan ise 3,2 kat daha fazla enflasyona sahipken, tüm dünya bizim ekonomi modelimizi takdir ediyor yalanlarına da kimsenin inanmasını beklemesin.

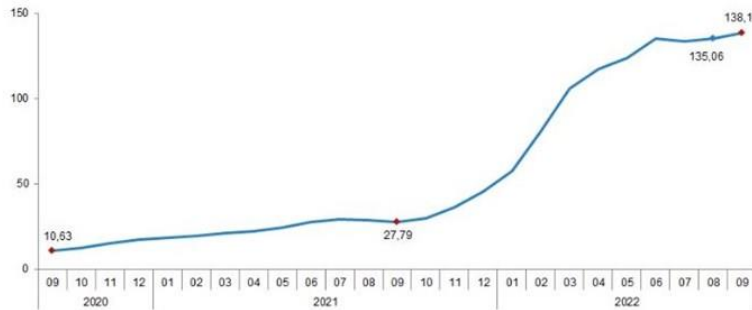
ÇİFTÇİNİN GÜBRE MALİYETİ YÜZDE 226 ARTTI

TÜİK'in yayımladığı tarımsal girdi fiyat endeksine göre Eylül ayında maliyetler yüzde 2,90 arttı. En çok artış yüzde 226 ile gübre ve toprak geliştirici ürünlerde, en az artış ise veteriner harcamalarında görüldü.

Türkiye İstatistik Enstitüsü, eylül ayı tarımsal girdi fiyat endeksini (Tarım-GFE) verilerini paylaştı. Buna göre tarımsal girdi maliyetlerinde yıllık yüzde 138,15, aylık ise yüzde 2,90 artış gerçekleşti.

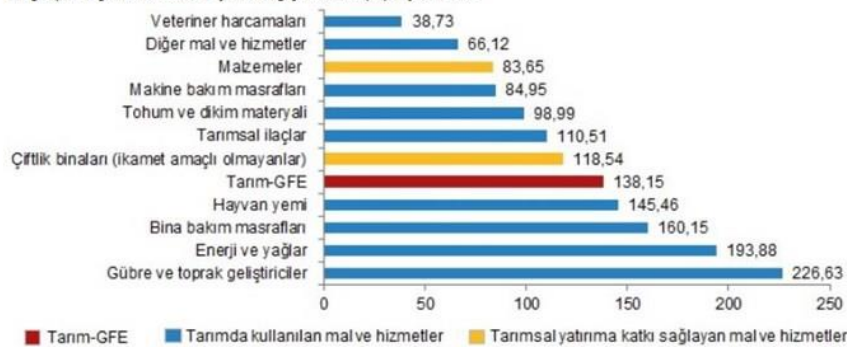
Tarım-GFE endeksinde bir önceki yılın eylül ayında maliyetler yüzde 27,79 artış göstermişti. 2022 yılı ile karşılaştırıldığında maliyetlerin 19 kat arttığı görüldü.

Tarım-GFE yıllık değişim oranı (%), Eylül 2022

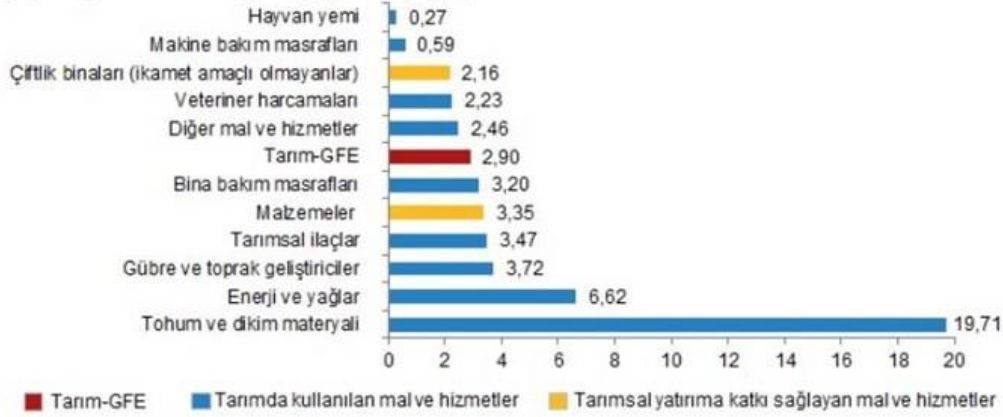
On iki maliyet kalemine yer verilen tabloda artış en çok yüzde 226,63 ile gübre ve toprak geliştiricilerde görüldü. Öte yandan veteriner harcamaları yüzde 38,73 ile en az maliyet olarak yer aldı.

Alt gruplara göre Tarım-GFE yıllık değişim oranı (%), Eylül 2022

Tarımın sürdürülebilmesi için gerekli olan hayvan yemi, tarımsal ilaçlar gibi maliyet hesabı içerisine giren yedi kalemdede ise yüzde yüzün üzerindeki artış dikkat çekti.

Alt gruplara göre Tarım-GFE aylık değişim oranı (%), Eylül 2022

TEMEL GIDAYA ERİŞİMİN ZORLAŞACAK, YETERSİZ BESLENME SORUNU AĞIRLAŞACAK!

Ekimde Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi, yıllık yüzde 163,32'ye yükseldi. Sütte yüzde 125'e, mevsimi olmasına rağmen narenciye ürünlerinde yüzde 361'e, pirinçte yüzde 230'a ulaşan üretici fiyat artışları, temel gıdaya erişimin gittikçe zorlaşacağını ve yetersiz beslenme sorununun ağırlaşacağını işaret ediyor! Süt içmek, peynir yemek lüks oldu!

Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi'nde (Tarım-GFE) TÜİK'in son açıkladığı ağustos ayı verisiyle yüzde 135'i aşan artış başta gübre, mazot, ilaç, elektrik vb. ana girdilerde yüzde 200'ün de üzerine çıkmıştı. Bu maliyet artışlarının en somut yansıması, TÜİK'in ekim ayı **Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi** (Tarım-ÜFE) rakamlarında ortaya çıktı. Tarım-ÜFE ekimde, eylüle göre bir ayda yüzde 4,59, geçen yılın aynı ayına göre yıllık yüzde 163,32 yükseldi. Tarım üretici fiyatlarındaki yıllık artış martta yüzde 84,1 iken nisanda yüzde 118,5'e, Mayıs'ta yüzde 155'e yükseldi. Şimdi açıklanan son resmi veriyle ekimde 163,32'ye çıkarak 7 ayda marttaki fiyat artışının iki misli düzeyine ulaştı.

✓ **Tarım-ÜFE'deki bu artışın kısa sürede perakende satış fiyatlarına yansıması**, halen pek çoğu çift haneli fiyatlarla satılan pek çok temel gıda ve beslenme ihtiyacına dönük ürünlerin **yüklü zamlarla** daha da erişilemez hale gelmesi kaçınılmaz.

Tarım-ÜFE'de yer alan 92 maddede yıllık artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla yüzde 83,57 ile koyun ve keçi, bunların işlenmemiş sütleri ve yüzde 125,26 ile tropikal meyveler olurken yıllık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise yüzde 361,53 ile turunçgiller ve yüzde 230,48 ile pirinç oldu. Endekste kapsanan 92 maddenin üçte ikisini oluşturan 59 ürünün fiyatında artış yaşandı. Bu, gıda fiyatlarında yeni zamlarla yükselişin süreceğinin göstergesi. Mevsimi olmasına karşılık portakal, mandalina, limon, greyluft vb. narenciye ürünlerinde, bahçedeki üretici fiyat artışının yüzde 361 olmasıyla, kış mevsimindeki bu en yaygın meyvelere geniş kesimler ulaşamayacak. Halkın temel gıdalarından pirinçteki fiyat artışının yüzde 230, süt ve süt ürünlerinde yüzde 125 olması, bu ürünlerin pazar ve marketlerdeki tezgah, raf fiyatlarında yüklü zamların görüleceğini haber veriyor.

Milyonlarca ücretli, dar gelirli, emekli, asgari ücretli şimdiden pek çok ürünü satın alamama, tüketememe, nefisini açlıkla terbiye etme mecburiyetiyle karşı karşıya. Süt, peynir, tereyağı, yoğurt vb. temel gıdaların ana maddesi sütte, TÜİK verisiyle üretici fiyatında gerçekleşen artış, bu ürünlerin perakende fiyatlarının milyonlarca hanenin alım gücünü kat kat aşacağına, milyonlarca çocuğun yetersiz beslenme riskiyle karşılaşacağına işaret ediyor. Boş beslenme çantalarıyla ve evinden aç şekilde okula gitmek zorunda kalan 16 milyon öğrenciyi, **kahvaltı ve öğlen için ücretsiz beslenme desteği verilmesine yönelik 2023 bütçesine ödenek konulması teklifi AK Parti-MHP oylarıyla reddedildi.**

Üretici, girdi maliyetleri ve üretim süreçlerindeki fiyat artışlarıyla baş edemediği için ürün fiyatını artırmak zorunda kalırken, 2023 bütçesinde faize ayrılan 560 milyarlık ödeneye karşılık tarımsal üretim desteklerine ayrılan ödenek bunun onda birinden az ve sadece 54 milyar TL! **İktidar** aymazlık ve umursamazlıkla, komik

destek ödenekleriyle üreticiyi üretimden vazgeçmeye, milyonlarca gencimizi ve çocuklarımızı açlığa mahkum ediyor!

YOKSULLUK SINIRI 25 BİN LİRANIN ÜZERİNDE!

BİSAM'ın kasım ayı raporuna göre, açlık sınırı 8 bin 657, yoksulluk sınırı ise 25 bin 422 liraya yükseldi. En fazla zam süt ve süt ürünlerine geldi. Ücretler ise fiyatlar kadar artmadı.

Birleşik Metal-İş Sendikası Araştırma Merkezi (BİSAM) dört kişilik bir ailenin açlık sınırının 8 bin 657 liraya, yoksulluk sınırının ise 25 bin 422 liraya ulaştığını açıkladı.

BİSAM'ın Kasım 2022'ye ait "Açlık-Yoksulluk Araştırması" sonuçlarına göre, dört kişilik bir ailenin dengeli beslenmesi için yapması gereken aylık harcama kasım ayında 434 lira artarak 8 bin 657 liraya çıktı. Söz konusu tutar ekim ayında 8 bin 223 lira olarak açıklanmıştı.

Verilere göre, dört kişilik bir ailenin tüm ihtiyaçlarının insan onuruna yaraşır bir şekilde yoksunluk hissi çekilmeden karşılanabilmesi için yapması gereken harcama yani yoksulluk sınırı ise 25 bin 422 lirayı buldu. Söz konusu veri, bir önceki ayda 24 bin 513 lira olarak açıklanmıştı.

Yoksulluk sınırının belirlenmesinde gıda dışı gereksinimlerin fiyat artışları da esas alınarak yapılan araştırmaya göre, dört kişilik bir ailenin gıda dışındaki gereksinimlerini "yoksunluk hissi duymadan" karşılayabilmesi için gereken harcama tutarı da Kasımda 475 liralık artışla 16 bin 765 liraya yükseldi.

Gıda Harcamaları

Süt, yoğurt ve peynir için yapılması gereken harcama kasımda bir önceki aya göre 231 lira artarak 2 bin 400 liraya yükseldi. Son bir yıllık dönemde ise bin 514 liralık artış oldu.

Meyve için harcanması gereken para Kasımda 1 lira azalırken, geçen yılın aynı ayına göre ise 318 lira artarak 620 lira oldu. Sebze harcaması da önceki aya göre 29 lira, geçen yılın aynı ayına göre ise 772 lira artarak bin 112 lira oldu.

Kasımda, 19 lira artarak 883 liraya yükselen ekmek, un ve makarna gibi ürünler için yapılması gereken harcama son bir yılda 289 lira arttı. Pirinç ve bulgur harcamaları kasımda önceki aya göre 84 lira artarken son bir yılda ise 357 lira zamlanarak 445 liraya yükseldi. Yağ için yapılması gereken harcama ise 13 lira daha artarak 250 lira oldu.

Kasımda dört kişinin giyim ve ayakkabı harcamaları bin 39 liraya, barınma (kira dahil) harcamaları 3 bin 820 liraya, ev eşyası harcamaları 2 bin 265 liraya, sağlık harcamaları 669 liraya yükseldi.

Ulaştırma harcamaları 4 bin 655 liraya yükselirken, haberleşme harcamaları 687 liraya, eğlence ve kültür harcamaları 593 liraya, eğitim harcamaları 378 liraya, tatil-otel harcamaları bin 504 liraya ve çeşitli mal ve hizmetlerle ilgili harcamalar ise bin 34 liraya çıktı.

ENERJİ YOKSULLUĞU

Kış öncesi ısınma amacıyla enerji kullanımı artmaya başlarken; Türkiye genelinde her iki kişiden biri enerji yoksulluğu yaşamaya başladı... Aralık ve Ocakta asgari ücretin yüzde 39'u faturalara gidecek

Türkiye'de ücretli çalışanların neredeyse yarısını oluşturan asgari ücretliler kış aylarında maaşlarının yüzde 39'unu temel bir ihtiyaç olan ısınmaya harcamak zorunda kalacak. Asgari ücretli vatandaşlarımız kışın ısınmak için doğalgaz değil, battaniye kullanmak zorunda kalıyor. Isınmak isteyen asgari ücretli vatandaşımız aralık ve ocak ayında maaşının neredeyse yüzde 40'ını enerji faturalarına ödemek zorunda kalacak. İktidar ise bunu görmezden geliyor.

Türkiye'de Enerjiye Erişim Lüks Oldu

Temel bir insan hakkı olan enerji Türkiye'de özellikle kış aylarında ısınma ihtiyacının artacağı bir dönemde tamamen lüks haline dönüşmüştür. Türkiye'deki enerjiye erişim temel bir hak ekseninden çıkarılarak vatandaş müşteri olarak gören bir düzene dönüştürülmüştür. AK Parti iktidarının yanlış kararları nedeniyle vatandaşlarımız derin bir enerji yoksulluğu yaşamaya başlamıştır. Enerji yoksulluğu, yanlış özelleştirme politikaları, enerji alanında kamunun elinin zayıflatılması ve alanın tamamen kar-zarar denklemine bir sektöre dönüşmesinden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle kış aylarında Türkiye'de vatandaşlar ya fahiş tutardaki faturalarla karşılayacak ya da kış aylarında ısınma ihtiyacını tam gidermeden geçirmek zorunda kalacaktır

2022'de Enerjiye Zam Üstüne Zam

Türkiye'de 2022 yılı içinde enerji faturalarına zam üstüne zam yapıldı. Elektrik konut tarifesine yapılan toplam 3 zamlarla düşük kademe yüzde 89,5; yüksek kademe ise yüzde 185 oranında zamlandı. Doğalgaz konut tarifesine yapılan toplam 3 zamlarla birlikte yüzde 164,1 oranında arttı. Başka bir deyişle kış öncesi elektrik faturaları 2 ile 3 kat, doğalgaz faturaları ise 2,5 kattan daha fazla artmış durumda. Benzer bir şekilde akaryakıt ürünlerine de 2022 yılı boyunca art arda zam yapıldı. İstanbul'da benzinin litre fiyatı 12 lira 91 kuruştan 22 lira 69 kuruşa; motorinin litre fiyatı da 12 lira 76 kuruştan 26 lira 37 kuruşa yükseldi.

Faturalar 2 Bin Lirayı Geçti

Enerjiye yapılan fahiş zamların ardından konutlarda temel ihtiyacı karşılamak için yapılan tüketimler bile artık asgari ücretli ve düşük gelirli gruplar tarafından karşılanamamaktadır. Bu kapsamda asgari tüketim olarak kabul edilen 240 kilovatsaatın faturaya yansması 417 lira olurken, ısınma amacıyla günlük 10 metreküp doğalgazın bir aylık tüketim faturası ise bin 716 liraya çıkmış durumda. Buna göre yalnızca ısınma ihtiyacını karşılamak ve asgari elektrik tüketiminin bedeli 2 bin 133 lira olarak hesaplanıyor. Başka bir deyişle kış aylarında ısınmak isteyen ve asgari tutarda elektrik harcayan bir vatandaş yalnızca iki faturaya 2 bin liranın üzerinde bir tutar vermek zorunda olacak.

Isınmanın Maliyeti Asgari Ücretin 3'te Birine Denk

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) Avrupa bölgesinde; enerji faturalarının gelirin yüzde 25'ini bulması durumunda enerji yoksulluğu tanımı yapılmaktadır. Bu veriden hareketle Türkiye'de asgari ücretle çalışanların özellikle kış aylarında derin bir enerji yoksulluğu yaşadığı ortaya çıkmaktadır. Buna göre elektrikte asgari tüketimde bulunan ve kış aylarında ısınma amacıyla doğalgaz tüketen bir asgari ücretli çalışanın 5 bin 500 lira olan maaşının yüzde 39'una denk gelmektedir. Bu veriler dikkate alındığında asgari ücretle çalışan vatandaşlarımızın önümüzdeki kış döneminde özellikle aralık ve ocak aylarında sıkıntı yaşayacağı anlaşılmaktadır.

Her İki Kişiden Biri Enerji Yoksulluğu Yaşıyor

Asgari ücretle çalışanlar; Türkiye'de ücretli çalışanların yüzde 47'sini oluşturmaktadır. Asgari ücretten daha az gelire çalışanlar da dikkate alındığında Türkiye'de kış aylarında ücretli her iki çalışan vatandaştan birinin derin bir enerji yoksulluğu yaşayacağı anlaşılmaktadır. Bu doğrultuda iktidarın hiçbir ayırım yapmadan asgari ücret ve daha alt gelir gruplarına kış aylarında doğrudan nakdi yardım yapması gerekmektedir. İktidarın yaptığını iddia ettiği sübvansiyonun vatandaşın kış aylarında ısınma ihtiyacını karşılamadığı ortadadır.

Ücretlilerin Yarısı 2 Ay Boyunca Isınmada Zorlanacak

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in 2023 yılı bütçe görüşmelerinde Türkiye'deki doğalgaz fiyatını 5 lira 72 kuruş olarak açıklaması dikkat çekici. Kış aylarında ısınma amaçlı aylık 300 metreküp olan asgari tüketimin faturaya yansması bin lira 716 liraya denk geliyor. Yeni yılda asgari ücrete yapılacak artış vatandaşın cebine Şubat 2023'te girecek. Dolayısıyla aralık ve ocak aylarında asgari ücretle çalışan vatandaşlarımız ısınma ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamayacaklar. AK Parti iktidarı önümüzdeki iki ay boyunca ücretli çalışan her iki vatandaşımızdan birinin derin bir enerji yoksulluğu yaşatacak. İktidar sözcüleri milletten o kadar kopmuş durumdadır ki, Türkiye'de ortalama ücretin asgari ücretin iki katı olabileceğini söylüyorlar. Türkiye'de ücretli çalışanların yüzde 47'si asgari ücretli. İktidar sözcüleri daha bu gerçekliğin bile farkında değil.

KARA PARA!

Mali Suçları Araştırma Kurulu'nun yayınladığı 'Suç gelirlerinin aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesi' tebliğiyle, kamusal nüfuz sahibi kişilerin parasal-finansal eylemlerinin 'sıkı takibe' alınması kararlaştırıldı. Türkiye'ye uluslararası kara para suuşturması açılması veya FATF'ın kara listesine alınma ihtimali ciddileşti!

Son dönemde ABD Hazinesi ve AB yetkilileri Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, Merkez Bankası Başkanı, Ticaret Bakanıyla görüşerek iktidara 'Kara para ve yasa dışı kazançların aklanması, suç gelirleri, kaynağı belirsiz para transferleri' konusunda yaptırım uyarısı yaptı.

Mali Suçları Araştırma Kurulu'nun (MASAK) alelacele 17 Kasım'da resmi gazetede yayınladığı 'Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesi' tebliği, iktidarın uluslararası kara para uyarıları karşısında panikle geri adım atmaya mecbur kaldığını gösteriyor.

Tebliğde, "Yurt içinde veya yabancı bir ülkede seçimle veya atama yoluyla kendisine önemli bir kamusal görev tevdi edilen üst düzey gerçek kişiler ile uluslararası kuruluşların yönetim kurulu üyeleri, üst düzey yöneticileri ile eşdeğer görev yapan diğer kişiler", 'kamusal nüfuz sahibi kişi' olarak tanımlanıyor. Kamusal nüfuz sahibi kişilerin finansal işlemlerinin 'sıkı kontrole' alınması öngörülüyor. Bu kontroller, kişilerin görev sürelerinin dolmasından sonra da bir yıl daha devam ettirilecek. Bu kişilerin finansal işlemleri, mal varlıkları ve sahip oldukları fonların kaynağının tespiti için MASAK tedbirler alacak.

İktidar, **FATF**'ın (Mali Eylem Görev Gücü-Financial Action Task Force) uyarıları üzerine 2020'de kara paranın aklanmasıyla mücadele ve yolsuzluğu önleme yönündeki yasayı meclisten geçirirken, FATF'ın talepleri arasında yer alan 'siyasi nüfuz sahibi kişiler ve onların yakınlarının mal varlıkları ile mali yükümlülüklerinin izlenmesini' içeren maddeyi, son anda Cumhurbaşkanı (CB) Erdoğan'ın talimatıyla yasadan çıkarttı.

✓ **FATF yasadan çıkarılan madde için uyarıda bulundu. İktidar gereken adımı atmayınca 2021 yılında Türkiye Gri Liste'ye alındı.**

2020'de yasadan çıkartılan düzenlemenin şimdi apar topar MASAK tarafından uygulamaya koyulması, iktidar üzerinde suç gelirleri ve kara para aklanması konusunda uluslararası baskılarının arttığını, tebliği yürürlüğe koymaya mecbur kaldığını gösteriyor. İktidar bu tebliğle bugüne kadar yasa dışı suç gelirlerinin aklanmasına göz yumulduğunu itiraf ediyor.

Kanımcı CB Erdoğan bu tebliğle olası kara para soruşturması, kara liste ve yaptırım ihtimaline karşı FATF, ABD Hazinesi, AB Finansal Hizmetler Komiserliğinin gözünü boyayıp ikna ederek günü kurtarmayı ve ardından bildiğini okumaya devam etmeyi planlıyor.

Tebliğe göre '**Seçilmiş kamusal nüfuz sahibi kişi**' olan Cumhurbaşkanı Erdoğan açısından, başta kendisi ve yakınlarının, aile vakıflarının, yönetiminde yer aldığı Türkiye Varlık Fonu'nun finansal işlemleri, yurtiçi ve dışındaki para ve mal varlıklarının tespiti için MASAK'ın tebliğ hükümlerini uygulamasına ne ölçüde izin vereceği '**siyasi ve ahlaki samimiyet testi**' olacak!

SORUNLU KREDİ STOKU 772 MİLYAR TL

Merkez Bankası'nın açıkladığı verilere göre, eylül ayında takipteki ve yakın izlemedeki kredilerin toplamının tüm krediler içerisindeki payı yüzde 11,3 oldu. Buna göre, 771,9 milyar TL'nin sorunlu kredi olarak sınıflandırıldığı görüldü.

Merkez Bankası'nın (TCMB) Kasım 2022 Finansal İstikrar Raporu bugün yayımlandı.

TCMB raporunda sorunlu kredilerin toplam kredi hacmi içerisindeki payının eylül ayında yüzde 11,3 olduğu aktarıldı. Eylül ayı toplam kredi miktarının 6,83 trilyon TL olduğu hesaba katıldığında sorunlu kredilerin toplamının 771,9 milyar TL olduğu görüldü.

Raporda ayrıca sorunlu kredilerin toplam krediler içerisindeki payının yılın başından bu yana düştüğü ifade edildi. Tahsili gecikmiş alacaklarla (TGA) yakın izlemedeki kredilerin toplam krediler içerisindeki payının 2021 yılı sonundan itibaren 297 baz puan gerileyerek yüzde 11,3 seviyesine geldiği aktarıldı.

Turizm, İnşaat ve Enerji Sektörlerine Vurgu

Raporda, 2018 yılı döviz kuru gelişmelerinden olumsuz etkilenen enerji ve inşaat sektörleri ile salgın dönemindeki kısıtlamalardan etkilenen turizm sektörlerindeki TGA oranının sektör ortalamasının üzerinde seyretmeye devam ettiği bilgisine yer verildi.

Öte yandan, uygulanan makroihtiyati politikalar neticesinde KOBİ, ihracat ve yatırım kredilerinin Ocak-Eylül dönemindeki net kullanımının önceki yıla kıyasla 65 milyar TL'den 878 milyar TL'ye gelerek 12 kat artış gösterdiği belirtildi.

Öncü Göstergeler 3. Çeyrekte İvme Kaybına İşarete Ediyor

Raporda küresel ve yurt içi ekonomik gelişmelere ilişkin değerlendirmeler yer aldı. TCMB raporunda şu değerlendirmelere yer verildi:

"Yurt içi iktisadi faaliyetteki güçlü seyir 2022 yılının ilk yarısında devam ederken, öncü göstergeler yılın üçüncü çeyreğinde bir miktar ivme kaybına işaret etmektedir.

Hizmet gelirlerindeki güçlü görünüme karşın, ihracattaki sınırlı ivme kaybı ile birlikte enerji ve altın ithalatındaki yüksek seyir nedeniyle cari işlemler açığı artmaya devam etmektedir.

Cari işlemler açığı ağırlıklı olarak banka dışı özel sektör borçlanması ve yurt dışı yerleşik mevduatı ile finanse edilirken, net hata noksan kalemi de artış kaydetmiştir.

Enflasyonda yakın dönemde gözlenen yükselişte, enerji maliyeti artışlarının gecikmeli ve dolaylı etkileri, ekonomik temellerle uyumsuz fiyatlamaya oluşumları ile küresel enerji, gıda ve tarımsal emtia fiyatlarındaki artışların oluşturduğu güçlü negatif arz şokları etkili olmaktadır.”

OECD, TÜRKİYE İÇİN ENFLASYON TAHMİNİNİ YİNE YÜKSELTTİ, FAİZ ÇAĞRISI YAPTI

OECD 2022 yılının ikinci “Ekonomik Görünüm” raporunu 22 Kasım’da açıkladı. Dünya ekonomisinin geleceğine dair öngörülerde bulunulan raporda, 2023 yılı enflasyon beklentisi yükseldi. Hazirandaki raporda 2023 yılı için yüzde 39 enflasyon öngören OECD bunu yüzde 44,6 olarak revize etti. Rapora göre 2022 yılında tüketici enflasyonu da yüzde 73,2 olacak. OECD’nin haziran ayındaki tahmini yüzde 72’ydi.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) 2023 yılında Türkiye’de enflasyonun yüzde 40’ın üzerinde seyredeceğini açıkladı.

2022 yılına ilişkin ikinci 'Ekonomik Görünüm' raporunda 2022’de yüzde 5,3 büyümesi beklenen Türkiye ekonomisinin 2023’te yüzde 3 büyümesi öngörüldü. Rapora göre, dış talebin zayıflamasıyla birlikte Türkiye’nin ihracat büyümesi de gelecek sene yavaşlayacak.

Rapora göre 2022 yılında tüketici enflasyonu yüzde 73,2 olacak. OECD’nin haziran ayındaki tahmini yüzde 72’ydi.

2021’de yüzde 5,9 büyüyen küresel ekonomi ise bu yıl yüzde 3,1 büyüyecek. OECD’nin tahminlerine göre 2023’te bu oran daha da düşecek ve dünya ekonomisinde büyüme oranı yüzde 2,2 olacak.

Merkez Bankasına Çağrı: Faizleri Yükseltin

OECD’ye göre Türkiye büyük dış sermayeye ihtiyaç duyacak ve düşük rezervlerden dolayı ekonomi şoklara karşı korumasız durumda.

OECD, ayrıca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’na (TCMB) faizleri yükseltmesi tavsiyesinde bulundu.

Ekonomi Enerji Arz Sorunu Ve Fiyat Hareketliliğine Açık

OECD’ye göre Türk hükümeti artan enerji ve gıda fiyatlarından yoksul kesimlerin daha az etkilenmesi için tedbirler alıyor.

Ülkede gelir dağılımında en düşük yüzde 10 diliminde yer alanlar gelirlerinin yüzde 70’ini gıda ve barınmaya harcamak zorunda kalıyor. Enerji yardımı alanların sayısı 4 milyona ulaştı.

Türkiye doğalgaz ihtiyacının yüzde 99’unu, petrol ihtiyacının ise yüzde 93’ünü ithal ediyor. OECD bundan dolayı ekonominin enerji arz sorunlarına ve fiyat hareketliliğine açık durumda kaldığını hatırlattı.

ZAM, ZULÜM, SEFALET!

Model dediği soygun düzeni

Ceza, harç ve bazı vergilere tam yüzde 122.93 oranında zam geldi. Buna göre pasaporttan trafik cezalarına kadar pek çok kalem fahiş oranda arttı. Zamlarla birlikte açlık ve sefalet de artıyor. Birleşik Kamu-İş’in araştırmasına göre kasımda açlık sınırı 8 bin 657, yoksulluk sınırı ise 25 bin TL’ye yükseldi.

Derinleşirken ekonomik krizle birlikte zam, pahalılık ve yoksulluk da katlanıyor. Enflasyonun yüzde 85’i aşmasıyla birlikte vergi, harç ve cezaların zam oranlarının hesaplandığı yeniden değerlendirme oranı da belirlendi. Resmi Gazete’de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği’ne göre bu oran yüzde 36,2’den yüzde 122.9’a yükseltildi. Yaklaşık üç misli yapılan artışa birlikte pasaporttan trafik cezalarına, harçlardan çeşitli vergilere kadar pek çok kalem cep yakacak. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan tebliğe göre 6 aya kadar olan pasaport ücreti 309 TL’den yeni yıl itibarıyla 689 TL’ye çıkacak. 10 yıllık pasaport bedeli de defter dahil bin 703 TL’den 3 bin 796 TL’ye çıkacak.

CEP YAKAN ORANLAR

Engelli otoparkını işgal 329 TL'den 874 TL'ye yükselecek. Ruhsatsız araç kullanmanın cezası, 166 TL'den 370 TL'ye emniyet kemeri takmamak ve park yasağını ihlal etmek, 196 TL'den 436 TL'ye yükselecek. Seyir halinde cep telefonu kullanmak, kırmızı ışık ihlali ve muayene yaptırmamanın cezası ise 427 TL'den 952 TL'ye çıkacak. Alkollü araç kullanmanın cezası da 1823 TL'den 4.064 TL 'ye çıkacak. Yurt dışından getirilen telefonlar için alınan harç 2 bin 732 TL'den 6 bin 91 TL'ye çıkacak.

Vergi Usul Kanunu uyarınca cumhurbaşkanının vergi ve harçlarda yeniden değerlendirme oranını yüzde 50 azaltma ve yüzde 50 artırma yetkisi bulunuyor. Yeniden Değerleme Oranı, yeniden değerlendirme yapılacak yılın ekim ayından bir önceki yılın aynı dönemine göre Üretici Fiyatları Genel Endeksinde (ÜFE) meydana gelen ortalama fiyat artış oranını ifade ediyor. Yeniden değerlendirme oranı TÜİK'in, her yıl kasım ayının başında Ekim ayına ilişkin enflasyon oranlarını açıklaması ile birlikte belli oluyor. Hazine Bakanlığı ise bir Tebliğ ile bu oranı kamuoyuna Resmi Gazete'de ilan ediyor.

Açlık sınırında bir aylık artış

Açlık sınırı **8.657 TL**

Bir aylık artış **434 TL**

Yoksulluk sınırında 1 yıllık artış

□ Kasım 2021 yoksulluk sınırı

■ Kasım 2022 yoksulluk sınırı

25.422 TL

13.907 TL

Bir yıllık harcama artışı

Bakliyat: 117 TL

Et- balık- yumurta: 742 TL

Süt, yoğurt- peynir: 1.514 TL

Sebze: 772 TL

Meyve: 318 TL

Ekmek, un, makarna: 289 TL

YENİ FİYATLAR

Pasaport ücreti **3.295 TL**

A sınıfı ehliyet harcı **825 TL**

B sınıfı ehliyet harcı **2.489 TL**

Emniyet kemeri cezası **437 TL**

Kırmızı ışık cezası **952 TL**

Hız sınırı **4.064 TL**

Alkollü araç kullanma cezası **8.190 TL**

Dört kişilik bir ailenin kasım ayındaki harcama artışları

Gıda dışındaki ihtiyaçlar **16.765 TL**

Giyim ve ayakkabı **1.039 TL**

Barınma **3.820 TL**

Ev eşyası **2.265 TL**

Sağlık **669 TL**

Ulaştırma **4.655 TL**

Haberleşme **687 TL**

Eğlence ve kültür **593 TL**

Eğitim harcamaları **378 TL**

Açlık Ve Yoksullukta Sınır Yok

Birleşik Kamu-İş'in Açlık Yoksulluk Araştırması'nın kasım ayı sonuçlarına göre dört kişilik bir aile için açlık sınırı 8 bin 657 TL'ye, yoksulluk sınırı ise 25 bin 422 TL'ye yükseldi. Açlık sınırı bir önceki aya göre 434, yoksulluk sınırı da 909 lira artarken, dört kişilik ailenin gıda dışındaki gereksinimlerini 'yoksulluk hissi duymadan' karşılayabilmesi için gereken harcama tutarı 16 bin 765 TL oldu. Son bir yılda açlık sınırı 4 bin 767 TL, gıda dışı ihtiyaçlar harcaması 7 bin 558 TL arttı. Ailelerin gıda ve gıda dışı ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için yapması gereken toplam harcama tutarını gösteren yoksulluk sınırı son bir yılda toplam 12 bin 325 liralık artış gösterdi.

VAR AMA YOK!

İşsizlik maaşı imkânsız

Ocak-ekim döneminde işsizlik maaşı için başvuran 1,3 milyon kişiden sadece 675 binine maaş bağlandı. CHP'li Bulut, "Fon işsizler hariç her işte kullanılıyor" dedi.

Ülkede işsizlik maaşına erişim giderek güçleşiyor. Resmi verilere göre, 2003-2022 döneminde işsizlik maaşı için 17 milyon 61 bin 486 kişi başvurdu. Bu başvuruların 7 milyon 595 bin 830'y işsizli ödeneği alamadı. 2022'nin 10 aylık döneminde işsiz kalan toplam 1 milyon 386 bin kişi, İşsizlik Sigorta Fonu'na işsizlik aylığı almak üzere

başvurdu. İşsizlik sigortasından yararlanma koşullarının zorluğu nedeniyle başvuruda bulunanların sadece yüzde 48,6'sını oluşturan 675 bin işsize ödenek bağlandı.

CHP Milletvekili Burhanettin Bulut, "İşsiz kalanların yarısına yakını işsizlik maaşı almaya hak kazanamıyor. İşsiz kalan vatandaş, kaderine terk ediliyor" dedi.

CHP'li Bulut, 20 yılda İşsizlik Sigorta Fonu'ndan işçilere 49 milyar 763 milyon 289 bin TL para verildiğinin altını çizerek, "İşsizlik maaşına başvuranların yarısına yakını bu paradan yararlanamadı" diye konuştu.

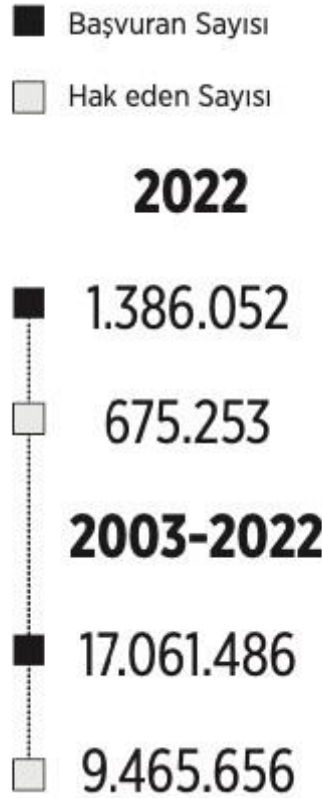
Başvurular Reddediliyor

İşsizlik maaşının aslanın ağzında olduğunu kaydeden Bulut, işsizlik sigortasından, işsiz kalmadan önceki son 120 gün çalışan ve son üç yıl içerisinde en az 600 gün prim ödeyenlerin yararlanabildiğini belirterek, şunları söyledi:

"İşsizlik ödeneği bağlananlara 6-10 ay arasında ödeme yapılıyor. Bu süre içerisinde iş bulanların ödeneği kesiliyor. İş-Kur'un verilerine göre işini kaybeden her 2 kişiden 1'i hem maaşsız hem de işsiz."

Fon Amaç Dışı Kullanılıyor

İşsizlik Sigorta Fonu'nun 2008 yılında hayata geçirilen yasa değişikliği ile amacından saptırıldığını ifade eden Bulut, "Fon, Güneydoğu Anadolu Projesi'ne kaynak aktarımından istihdam teşvik ve desteklerine, Covid-19 salgınından Soma'daki işçilerin işverence ödenmeyen ücretlerine, karayollarından teşvike kadar her iş için kullanıldı. Yani fon, kentlerimizde deprem güvenliğini sağlamak için alınan deprem vergileri gibi işsizler hariç her işte kullanılır oldu" ifadelerini kullandı.

İŞKUR'DA 20 MİLYON LİRALIK ZARAR

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, İŞKUR'u 2014-2018 yılları arasında 20 milyon TL zarara uğrattıkları ortaya çıkan 21'i İŞKUR personeli toplam 58 şüpheli hakkında gözaltı kararı verdi. 10 ilde düzenlenen operasyonda 35 şüpheli yakalandı.

Türkiye İş Kurumu'nda (İŞKUR) ihale yoluyla düzenledikleri meslek edindirme ve iş başı eğitim programlarında usulsüzlük yaparak kurumu 2014-2018 yılları arasında 20 milyon TL zarara uğrattıkları ortaya çıkan 21'i İŞKUR personeli toplam 58 şüpheli hakkında gözaltı kararı verildi. 10 ilde düzenlenen operasyonda 35 şüpheli yakalandı.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı 'Terör ve Örgütlü Suçlar Bürosu' tarafından yapılan soruşturma kapsamında, yapılan ihbarlar sonucu 58 kişi hakkında gözaltı kararı verdi.

Kurum müfettişinin de incelemesi sonucu raporun düzenlendiği, yine düzenlenen raporda ihalelerdeki usulsüzlüklerle ihaleye fesat karıştırma suçlarının da işlendiği tespit edildi.

İletişimin dinlenmesi sonrası bir kısım şüpheliler tarafından rüşvet alındığı da tape kayıtlarıyla belgelendi. Tanık ve şikayetçi beyanları, müfettiş raporları, kriminal inceleme raporları, yapılan tespitler ve elde edilen deliller doğrultusunda organize şekilde hareket eden şüphelilerin "Suç işlemek amacıyla örgüt kurma ve örgüte üye olma", "Nitelikli dolandırıcılık", "Resmi belgede sahtecilik", "Rüşvet", "İhaleye fesat karıştırma" suçlarını işledikleri tespit edildi.

24 Ayrı Suça Karıştılar

24 ayrı suça karışan 21'i İŞKUR personeli, 17'si şirket/firma yetkilisi, 13'ü sahte kursiyer, 7'si usulsüz kursiyer ve kimlik temin eden toplam 58 şüpheli hakkında gözaltı kararı verildi. 10 ilde düzenlenen eşzamanlı operasyonlarda 35 şüpheli yakalandı. Diğer şüphelilerin yakalama çalışmaları devam ediyor.

HASTANE YOLUNA DA RANT

TOKİ, İstanbul'daki Sancaktepe İlhan Varank Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Feriha Öz Acil Durum Hastanesi'ni birbirine bağlamak için yapılan yolun üzerine konut inşa edecek. Mimar Esin Köymen, "Bu plansızlıktır" dedi.

İktidarın başta megakent İstanbul olmak üzere birçok kentte hayata geçirdiği plansız uygulamalara bir yenisini daha ekledi. Sancaktepe'deki Feriha Öz Acil Durum Hastanesi yolunun üzerine, TOKİ'nin konut inşa edeceği ortaya çıktı. Bu hastane, Covid-19 salgınıyla mücadele etmek için taşınan General İsmail Hakkı Tunaboylu Kışlası'nın arazi üzerine inşa edilmişti.

Bedeli 308 Milyon TL

TOKİ, Sarıgazi'ye "420 konut ve 18 adet dükkân" inşa etmek için bir proje hazırlayarak 9 Kasım'da Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na başvurdu. Projeye ilişkin Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci başlatıldı. Proje tanıtım dosyasında yer alan bilgilere göre, inşaatın maliyeti, 308 milyon TL olacak. Dosyada, araziye 26 blokun kurulacağı belirtilerek, şöyle denildi: "Proje alanı bulunduğu yer itibarıyla, ana yollar yakınında olup, ulaşımına uygun bir noktadadır. Bu nedenle proje sahasının seçimi konut yerleşimi açısından oldukça doğru bir yere düşmektedir."

Kamu Zararıdır

Konut projesinin İlhan Varank Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Feriha Öz Acil Durum Hastanesi'ni birbirine bağlamak için yaklaşık bir yıl önce yapılan yolun üzerine inşa edilecek olması dikkat çekti. Bu yolla, iki hastane arasındaki mesafe birkaç dakikaya kadar düşmüş ve hastaların kısa sürede sevkine olanak sağlamıştı. Yol için kamu kurumlarının bütçesinin ne kadar harcadığı ise meçhul.

Projeyi BirGün'e değerlendiren TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Başkanı Esin Köymen, plansızlığa dikkat çekti. "Bu konut projesi yolun üzerine yapılacağı için bir kamu zararı, kuralsızlık ve ciddiyetsizlik de söz konusu" diyen Köymen, şunları dile getirdi: "Kötü bir dönemde oraya pandemi hastanesi yaptılar. Ardından bir sabah kalktılar ve 'Sosyal konut yapacağız' dediler. Bunun için de yer bulmaları gerekiyordu ve Sarıgazi'deki araziye buldular. Şimdi de hastane yolunun üzerine plansız, projersiz bir şekilde konut yapacaklar. Üzerine konut inşa edecekleri yolu, bir sene önce yaptılar. İktidar, 'boşaltılan askeri alanları yeşil alan yapacağız' diyordu. Şimdi konut projeleriyle askeri alanları bu şekilde yapılaşmaya açıyorlar."

'En Büyük' Şehir Hastanesi Yalan Oldu

Ülkenin "en büyük" şehir hastanesinin 2013'te Sancaktepe'ye inşa edileceği ve yer olarak da buradaki askeri arazilerin belirlendiği açıklanmıştı. Sonrasında da General İsmail Hakkı Tunaboylu Kışlası'nın taşınmasına karar verilmişti. Bu karar üzerine kışla, Çorlu'ya taşınmıştı.

AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2019'daki yerel seçimler öncesinde, "3 bin yataklı şehir hastanesini Sancaktepe'ye kuruyoruz. Şu anda ihale hazırlıklarını yapıyoruz, ihalesini yapacağız ve şehir hastanesinin temelini atacağız" dedi. Aradan yıllar geçse de eski askeri araziye şehir hastanesi kurulmadı. Hastane için üç kez ihaleye çıkılsa da bunlar iptal edildi. Araziye koronavirüs salgını nedeniyle Prof. Dr. Feriha Öz Acil Durum Hastanesi inşa edilmişti. Sancaktepe Şehir Hastanesi projesine dair uzun bir süredir açıklama yapılmıyor.

HAVALİMANLARINDA KUŞ BİLE UÇMADI

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açılışında, "Uçaklar boş, doldurun" dediği 3 milyon kapasiteli Rize-Artvin Havalimanı'nı altı ayda 371 bin 373; 2 milyon kapasiteli Tokat Havalimanı'nı sekiz ayda 61 bin 629 yolcu kullandı.

AKP iktidarlarında, "Yandaşa rant aktarma aracı" olarak kullanıldığı gerekçesiyle eleştirilen havalimanları, Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) bütçesinde adeta bir karadelik oluşturdu. DHMİ bütçesinden şirketlere yapılan garanti ödemesi 2021 yılında 172,6 milyon dolara ulaştı. 2015-2021 yıllarında ise şirketlere aktarılan bu rakam 691,6 milyon dolar olarak kaydedildi.

Milyarlarca lira harcanarak yüksek kapasiteli inşa edilen havalimanlarına yönelik, "İhtiyaç analizi yapılmadan inşa ediliyor" eleştirisinin haklılığı resmi veriler ile ortaya konuldu. Yüksek maliyetleri ve ihtiyacın çok üzerindeki kapasiteleri ile eleştirilen havalimanları 2022'nin 10 ayında ise sinek avladı. Yıllık 3 milyon kapasiteli inşa edilen ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, "Uçaklar boş, doldurun" talimatı ile gündeme gelen Rize Artvin Havalimanı'nı altı ayda kullanan yolcu sayısı, kapasitenin yalnızca yüzde 12'sini oluşturdu. DHMİ'nin verilerine göre, mayıs-ekim döneminde Rize-Artvin Havalimanı'nı kullanan yolcu sayısı 371 bin 373 ile ifade edildi. Yolculardan 380 bin 977'sinin iç hat, 396'sının ise dış hat yolcusu olduğu bildirildi. Benzer bir tablo, ekonomik krizin gölgesinde inşa edilen Tokat Havalimanı'nda da yaşandı. Toplam 2 milyon yolcu kapasitesi bulunan ve 550 milyon TL'ye mal olan Tokat Havalimanı, mart-ekim döneminde yalnızca 61 bin 629 yolcuyla ağırlayabildi. Yolculardan 61 bin 483'ünün iç hat, 146'sının ise dış hat yolcusu olduğu belirtildi.

DHMİ Bütçesi Altüst Oldu

Rize-Artvin ve Tokat havalimanlarına yönelik yolcu garantisi bulunmasa da uçuş garantili havalimanları DHMİ bütçesine adeta altüst etti. Gerçekleşmeyen uçuş garantileri nedeniyle DHMİ'nin kasasından 2015'te 42, 2016'da 47,4, 2017'de 60, 2018'de 65, 2019'da 133, 2020 yılında ise 172 milyon dolar çıktı. Verilen uçuş garantileri nedeniyle 2021 yılında da şirketlere yüz milyonlarca liralık ödeme yapıldı. 2021 yılında, "Garanti altı gerçekleştirmeler" nedeniyle özel sektöre 161 milyon Euro ödeme gerçekleştirildi. Şirketlere aktarılan paranın dolar cinsinden karşılığı ise 172,6 milyon dolar olarak kaydedildi. DHMİ bütçesinden garanti altı gerçekleştirmeler nedeniyle yedi yılda şirketlere ödenen paranın toplamı ise kayıtlara, 691,6 milyon dolar olarak geçti.

ÇİFT MAAŞLILAR HAVALİMANI!

Sabiha Gökçen Havalimanı'nı işleten HEAŞ'ın yönetimi de 'çift maaşlı' çıktı. UKOME toplantılarındaki çıkışlarıyla tepki çeken Bakanlık Temsilcisi Serdar Yücel ile Cumhurbaşkanlığı yöneticileri de çift maaş alanlar arasına girdi.

Yurttaş, yoksulluk ve işsizlikle mücadele ederken 'çift maaşlı'lar listesi büyüyor. Sabiha Gökçen Havalimanı'nı işleten HEAŞ'ın yönetimi de çift maaş alan isimlerle dolu. Şirkette 'tanıdık' isimler de var.

Ülkenin en büyük ikinci havalimanı olan İstanbul'daki Sabiha Gökçen Havalimanı'nı 22 yıldır işleten Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş.'nin (HEAŞ) yönetim kurulu geçen ay değişti. Şirketin yönetim kurulunda ise dikkat çeken isimler yer aldı. HEAŞ'ın yönetim kurulu başkanlığı görevine Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na bağlı Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Genel Müdür Yardımcısı Fatih Çakmak getirildi. Çakmak, aynı zamanda DHMİ Yönetim Kurulu üyesi ve yaklaşık 12 yıl da AKP'li Beyoğlu Belediyesi'nde üst düzey yöneticilik yaptı. Çakmak, geçen yıl da Beyoğlu Belediye Başkan Yardımcılığı görevi sürdürürken Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile DHMİ'ye atanmıştı. Yönetim kurulundaki bir diğer isim ise Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı'nda İdari ve Mali İşler Daire Başkanı olan Muhsin Tamer Özdemir oldu. Özdemir, Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevini üstlendi.

Serdar Yücel, İkinci Koltuğunu da Kaptı

Şirketin üç yönetim kurulu üyesi ise şu şekilde:

- Serdar Yücel: İstanbul Ulaştırma ve Koordinasyon Merkezi (UKOME) toplantılarına bakanlık temsilcisi olarak katılan Yücel, toplantılardaki tartışmaları ile zaman zaman gündem oluyor. Yücel, İBB'nin 5 bin taksi projesi gibi birçok projeye karşı çıkıyor, İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu ve belediye yöneticileri ile sert tartışmalara giriyor. Yücel aynı zamanda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 1'inci Bölge Müdürlüğü görevini yürütüyor.

- Çetin Orhan: Aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı Hava Ulaştırma Daire Başkanı olarak görev yapıyor.

•Selçuk Karadeniz: DHMİ İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanı olan Selçuk Karadeniz, 2008’de İBB’de göreve başladı. Uzun yıllar İBB’nin farklı birimlerinde görev yapan Karadeniz, AKP’nin İBB’yi kaybettiği 2019 yılında belediye'deki Üstyapı Projeler Şube Müdürlüğü görevinden ayrıldı.

181,4 Milyon TL Kâr Ettiler

HEAŞ’ın 2021 Yılı Faaliyet Raporu’nda yer alan bilgilere göre, geçen yıl şirketin yönetiminde olan beş isme toplam 353 bin 580 TL ödendi. Şirketin 2021 yılı net kârı ise 181,4 milyon TL. Ayrıca HEAŞ’ın yaklaşık yüzde 96’lık hissesi Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı’na ait. Geri kalan hisseler Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı ile Türk Hava Kurumu’nda. Geçen aylarda HEAŞ’ın yönetim görevini, Devlet Hava Meydanları İşletmesi’ne (DHMİ) devrettiği açıklanmıştı.

EMSALSİZ ZARAR

Sermaye yanlısı enerji politikası, kamunun mali yapısını altüst etti. Elektrik üretimi özel sektöre devredilirken 2020’de 172 milyon TL kâr eden EÜAŞ, 7,6 milyar TL zarar etti.

AKP’nin elektrik dağıtımını özelleştirmesi yurttaşla fahiş faturalar olarak dönerken elektrik üretiminde özelleştirme Hazine’de adeta delik açtı. 2020 yılı dönem kârı 171,9 milyon TL olan Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ), 2021 yılında 7 milyar 644 milyon TL’lik dönem zararı açıkladı. AKP iktidarının ilk döneminde öne çıkan politika, elektrikte özelleştirme oldu. Bu kapsamda 2004 yılında, “Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi” hazırlandı. IMF ile 2005 yılında, “19’uncu Stand-By anlaşması” imzalayan iktidar, elektrik üretim ve dağıtım şirketinin özelleştirilmesi çalışmalarını hızlandırdı. Anlaşma kapsamında 2008-2013 döneminde enerjide üretim ve dağıtım özelleşti.

Rekor Zarar Açıklandı

Böylece üretimde payı giderek azalan EÜAŞ’ın mali dengesi de bozuldu. 2021 yılında brüt satış hasılatı 26,9 milyar TL olan EÜAŞ, 7,6 milyar TL’lik dönem zararına imza attı. Kurum 2019’da 176,8 milyon TL’lik ve 2020’de ise 171,9 milyon TL’lik dönem kârı açıklamıştı.

Kurumdaki emsalsiz zararın nedenine yönelik yapılan değerlendirmede ise “Dönem zararının artmasında, salgın sonrası enerji talebindeki artışa bağlı olarak enerji emtia fiyatlarındaki yükseliş kaynaklı maliyet artışı, döviz kurundaki dalgalanmalar ve kuraklık nedeniyle hidroelektrik santrallerinden programlanan seviyede elektrik üretilmemesi etkili olmuştur” ifadeleri kullanıldı.

EÜAŞ’ın Payı Azaldı

Elektrik dağıtımında özelleştirme, bir türlü giderilemeyen altyapı sorunları ile yüksek faturaları beraberinde getirdi. Elektrik üretimde özelleştirme ise kamunun yükünü katlayarak artırdı. 2002 yılında elektrik üretiminin yüzde 60’ını tek başına karşılayan EÜAŞ’ın üretimdeki payı yıllar itibarıyla giderek eridi. 2008’de yüzde 48’e kadar düşen EÜAŞ’ın elektrik üretimindeki payı 2013 yılında yüzde 33’e düştü.

EÜAŞ’ın payının yüzde 16,2’ye kadar düştüğü 2021 yılı sonu itibarıyla elektrik üretiminin kuruluşlara göre dağılımı ise şöyle gerçekleşti:

- Serbest üretim şirketleri: Yüzde 81,7
- İşletme hakkı devredilen: Yüzde 2
- Yap-İşlet-Devret: Yüzde 0,1

İLANIN BÖYLESİ! BİR ROBOT RESMİ ÇİZİLMEMİŞ

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, ‘kişiyeye özel’ kadro açtı. Aranan ‘öğretim görevlisi’ için yayımlanan ilanda, adayın yüksek lisans tezi bile yazıldı. Tartışmalı bir diğer ilan ise Niğde’de yayımlandı.

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Rektörlüğü’nün 10 Kasım’da Resmi Gazete’de yayımlanan kadro ilanı, tartışma yarattı. Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi Programı’na öğretim görevlisi almak için açılan ilanda, belirlenen çalışma şartının bir adayın tezinin başlığıyla aynı olduğu görüldü.

Söz konusu ilanda yer alan şartlardan bazıları şöyle: “Okul öncesi öğretmenliği lisans mezunu olmak. Okul öncesi eğitimi alanında doktora yapıyor olmak. Çocuklarda empatik eğilim ve ahlaki yargı ve yaşam doyumu konularında akademik çalışma yapmış olmak.”

Kişiye Özel Açıldı

YÖK Akademik'te yer alan bilgilere göre, bu şartları karşılayan kişi Z.A.A. Bu kişi, 2017'den beri başka bir üniversitede öğretim görevlisi olarak çalışıyor. Çocuk gelişimi ve eğitimi alanında yüksek lisans yapan Z.A.A.'nın yüksek lisans tezinin başlığı ise şu şekilde: "10-12 yaş çocukların empatik eğilim, ahlaki yargı ve yaşam doyumları arasındaki ilişkinin incelenmesi." Üstelik Z.A.A. 2021'den beri 'okul öncesi eğitimi' alanında doktora yapıyor. Üniversite, bu ilanın üzerinden geçen beş günün ardından 'düzeltme ilanı' yayımladı. İlk ilanda, "Çocuk gelişimi ve eğitimi alanında yüksek lisans yapmış ve aynı alanda doktora yapıyor olmak" şeklinde yer alan şart, sonrakinde, "Çocuk gelişimi ve eğitimi alanında yüksek lisans yapmış olmak. Okul öncesi eğitimi alanında doktora yapıyor olmak" olarak değiştirildi.

Niğde'de Tartışmalı Kadro İlanı

Tartışmalı bir diğer ilan ise Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörlüğü'nce yayımlandı. 18 Kasım tarihli akademik ilanda, Zübeyde Hanım Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin Hemşirelik Yönetimi Anabilim Dalı için "Doktor Öğretim Üyesi" alınacağı bildirildi. Kadro için "Anatomi alanında doktora, Hemşirelikte Anatomi Eğitimi ile ilgili çalışmaları yapmış olmak" şartları arandı. Söz konusu ilanın D.Ç. isimli öğretim görevlisi için açıldığı belirtildi.

Yargıya Taşınacak

Erciyes Üniversitesi'nde anatomi alanında doktora yapan D.Ç.'nin "Ebelik ve hemşirelik öğrencilerinin çevrim içi anatomi eğitimi hakkındaki öngörü ve deneyimleri" başlıklı bir çalışması bulunuyor. Türk Hemşireler Derneği tarafından yapılan açıklamada konunun yargıya taşınacağı belirtildi.

SAĞLIK BAKANLIĞI BÜTÇESİNDE BÜYÜK PAY ŞİRKETLERE

46 milyar ayrıldı

Genel Sağlık İş Genel Başkanı Derya Uğur, yarın TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşülecek olan Sağlık Bakanlığı'nın bütçesine ilişkin yaptığı değerlendirmede müteahhitlere ayrılan bütçenin büyüklüğüne dikkat çekti. Uğur, "Yüksek enflasyon nedeniyle bütçe rakamları büyüye de koruyucu sağlık hizmetlerinin bütçedeki payı düşmüştür. 2023'te Sağlık Bakanlığı bütçesinden müteahhitlere ve işletmeciler şirketlere 46 milyar 662 milyon TL ödenecek" dedi.

Genel Sağlık İş Genel Başkanı Derya Uğur, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'na gelecek Sağlık Bakanlığı bütçesine ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Uğur, "Bütçede koruyucu sağlık hizmetlerine 84 milyar lira ayrıldığını aktaran Uğur, "2022'de koruyucu sağlık hizmetlerine 38 milyar 729 milyon ayrılmıştı. Koruyucu sağlık hizmetleri için ayrılan bu rakam bütçenin yüzde 33.3'ünü oluşturuyordu. 2023'te koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan para bakanlık bütçesinin yüzde 28.6'sı. Yüksek enflasyon nedeni ile bütçe rakamları büyüye de koruyucu sağlık hizmetlerinin bütçedeki payı düşmüştür" dedi.

"Koruyucu Sağlık Hizmetlerinin Bütçedeki Payı Düşmüş"

Sağlık Bakanlığı'nın bütçesinden önümüzdeki yıl müteahhit ve işletmeciler şirketlere 46 milyar 662 milyon lira ödeneceğini söyleyen Uğur, "Yüksek enflasyon nedeni ile bütçe rakamları büyüye de koruyucu sağlık hizmetlerinin bütçedeki payı düşmüştür. 2023'te 'Hastanelerin Hizmet Alımı Suretiyle Sunduğu Hizmetler' adı altında şirketlere 18 milyar 946 milyon TL ödeme yapılacak. 'Şehir Hastaneleri Yatırımlarının Kullanım Bedeli' adı altında yapılacak ödemelerin toplam tutarı ise 27 milyar 716 milyon TL olacaktır. 2023'te Sağlık Bakanlığı bütçesinden müteahhitlere ve işletmeciler şirketlere 46 milyar 662 milyon TL ödenecek" diye konuştu.

"Sağlık Çalışanları, Akp İktidarında Daha Da Yoksullaşmıştır"

"2023'te sağlık politikalarının önceliğinin şehir hastanelerinin kamulaştırılması, koruyucu sağlık hizmetlerini önceleyen kamucu sağlık politikalarının uygulamaya konulması olması" gerektiğini belirten Uğur, "Eksik personelle hizmet veren sağlık çalışanları, 20 yıllık AKP iktidarında daha da yoksullaşmıştır. En düşüğü yoksulluk sınırının üstünde olmak üzere bir ücret sağlanmalı, ağır çalışma koşulları düzeltilmeli, kadrosuz, güvencesiz çalışmaya son verilmelidir" ifadelerini kullandı.

YHT PROJESİ MALİYETİNİ 12'YE KATLADI

Plansızlığın faturası 25 milyar TL!

İktidarın, Ankara-İzmir YHT Projesi'nde kamuyu zarara uğratan öngörüsüzlüğünün bir benzeri Ankara-Sivas demiryolu hattında yaşandı. Temeli 2008'de atılan ve 2011'de bitirilmesi planlanan projenin maliyeti 12 kat arttı.

AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 31 Mart 2019 tarihindeki yerel seçimlerden önce, "Ramazan Bayramı'nda açılacak" dediği Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Tren Hattı projesi öngörülen maliyetini 12'ye katladı. İktidarın, 2007 yılında yatırım programına aldığı, 2008 yılında ise temelini attığı proje, aradan geçen 13 yıla karşın halen tamamlanamadı.

Cumhurbaşkanlığı 2009 Yılı Yatırım Programı'na göre, projeye 2009 yılında 2 milyar 91 milyon 583 bin TL ödenek ayrıldı. Programda, 455 kilometre uzunluğunda olan yüksek standartlı demiryolu projesinin bitiş yılı 2011 olarak belirtildi.

İlk Güncelleme 2011'de

Ancak proje, hesaplandığı gibi 2011 yılında bitirilemedi. Cumhurbaşkanlığı 2011 Yılı Yatırım Programı kapsamında projenin bitiş tarihinde güncelleme yapıldı. Projenin bitiş tarihi 2013'e çekilerek, proje tutarı 2 milyar 212 milyon 895 bin TL'ye çıkarıldı. Proje, 2013 yılında da tamamlanamayarak bir kez daha ertelendi. 2013 yılında projenin maliyeti 2 milyar 486 milyon TL'ye çıkarılırken tamamlanma yılı 2015 olarak güncellendi. Projedeki toplam demiryolu hat uzunluğu ise 455 kilometreden 393 kilometreye düşürüldü. Yılan hikayesine dönen Ankara-Sivas Demiryolu Projesi'nde 2015 yılında bir kez daha değişikliğe gidildi. Projenin maliyeti 2 milyar 793 milyon TL'ye yükselttirilirken tamamlanma yılı bu kez de 2018'e çekildi.

Projenin maliyetinde 2018 yılında ise adeta sıçrama yaşandı. Cumhurbaşkanlığı 2018 Yılı Yatırım Programı'na göre, projede maliyet 9 milyar 749 milyon TL'ye kadar yükseltildi. Projenin 2019 yılında tamamlanacağı bildirildi. 2019 yılında da hayata geçirilemedi. İktidarın seçim vaadi olarak kullandığı projede 2019 yılında yapılan güncelleme ile maliyet 13 milyar 172 milyon TL olarak hesaplandı. Projenin tamamlanma yılı bu kez de 2020 yılı olarak belirlendi.

Öngörüsüzlük

Öngörüsüzlüğün damgasını vurduğu projenin maliyeti 2020, 2021 ve 2022 yıllarında da artmaya devam etti. Tamamlanma tarihi 2024 yılına kadar ertelenen projedeki 2020-2022 döneminde yaşanan maliyet artışı yıllara göre şöyle sıralandı:

- 2020: 16 milyar 456 milyon 54 bin TL
- 2021: 18 milyar 105 milyon 310 bin TL
- 2022: 24 milyar 946 milyon 378 bin TL

ÇÜRÜK BİNALARA MAHKÛM ETTİLER

Saraylar inşa eden iktidar son 3 yılda kamu kurumları için düzenlenen yaklaşık 300 güçlendirme ihalesini iptal etti. Böylece okul, havalimanı, spor salonu ve huzurevleri gibi çürük kamu binaları güçlendirilemedi.

İktidar lüks ve şatafat için milyarlarca lira harcayıp kamu ihaleleriyle yandaş şirketlerin kasasını doldururken halkı ise çürük binalara mahkûm ediyor. Sadece son 3 yılda depreme dayanıksız kamu binaları için düzenlenen yaklaşık 300 güçlendirme ihalesi iptal edildi. İhalesi iptal edilen kurumlar arasından okullar, cezaevleri, havalimanları, halk eğitim merkezleri, spor salonları ve huzurevleri bile var. Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, son üç yılda 300 güçlendirme ihalesi iptal edildi. İhalelerin iptal gerekçesi olarak "ihaleye teklif veren istekli çıkmaması veya ihalede verilen tekliflerin kamu kurumunun ayırdığı bütçenin üzerinde olması" gösterildi.

Deprem güçlendirme ihalesi iptal edilen anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise sayısının 151 olduğu ortaya çıktı. Böylece yüzbinlerce öğrenci "bütçe yetersiz olduğu için" çürük binalarda eğitim görmek zorunda kaldı. Ayrıca spor salonları, öğretmen evleri, havalimanları, üniversiteler ve çeşitli kamu kurumları da ihaleler iptal edildiği için güçlendirilemedi.

Deprem güçlendirme ihalesi iptal edilen bazı kamu kurumları şu şekilde:

- Çanakkale Su Sporları Merkezi
- Tekirdağ Atatürk Spor Salonu

- Afyon TCDD Dazkırı Gar ve Hangar Binası
- Konya Argıthanı Jandarma Hizmet Binası
- Muğla Nükleer Tıp Merkezi
- Muğla Milas Bodrum Havalimanı Teknik Blok Kule Binası
- İstanbul Silivri İlçesi Tapu Müdürlüğü
- Nevşehir E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
- Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu binaları
- Sakarya Üniversitesi Rektörlük ve hizmet binaları
- Aydın Didim Huzurevi
- TÜBİTAK Gebze Yerleşkesi Lojmanları

DÜZCE ADLİYESİ'Nİ YAPAN ŞİRKETE DEV İHALELER

Düzce'de yaşanan depremde aldığı hasar itibarıyla "Kamu binaları depreme hazır mı?" sorusunu yeniden akıllara getiren Adliye Binası'nı inşa eden şirket, 2012 yılından bugüne 707 milyon TL'si Adalet Bakanlığı'ndan olmak üzere kamudan toplam 2,8 milyar TL'lik ihale aldı.

1999 yılında yaşanan iki büyük depremde de hasar alan Düzce Adliyesi, 2008 yılında yeni binasına taşındı. Dönemin Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin tarafından açılan yeni bina da 23 Kasım'da sabaha karşı yaşanan depremde hasar aldı. Adliye binasının hasar görüntüleri, "Kamu binaları depreme hazır mı?" sorusunu yeniden gündeme getirirken gözler binayı inşa eden Aras İnşaat'a çevrildi.

Depremde hasar alan Düzce Adliyesi'ni inşa eden şirketin, Mayıs 2012'den bugüne Adalet Bakanlığı'ndan 11 dev ihale aldığı öğrenildi. İhalelerin maliyeti ise dudak uçuklattı.

Bakanlık'tan 11 Dev İhale

Şirketin Mayıs 2012-Ağustos 2018 döneminde Adalet Bakanlığı'ndan aldığı 11 ihalenin toplam maliyeti kayıtlara, 707 milyon 83 bin TL olarak geçti. Toplam 707 milyon TL'lik 11 ihalenin sekizini tek başına üstlenen şirket, üç ihalede ise iş ortaklığına gitti. İhalelerin beşi pazarlık, altısı ise açık ihale yöntemiyle düzenlendi. İhalelerde kamu lehine indirim oranı ise yüzde 22 ile ifade edildi.

Aras İnşaat'ın üstlendiği Adalet Bakanlığı ihalelerinden bazıları şunlar oldu:

- ▶ Ankara Bölge İdare Mahkemesi binası genel onarım: 7 milyon 325 bin TL
- ▶ Ankara Adliyesi Ek Hizmet Binası büyük onarım: 11 milyon 500 bin TL
- ▶ Gaziantep ek adliye yapımı: 57 milyon 129 bin TL
- ▶ Kili Ceza İnfaz Kurumu yapımı: 46 milyon 242 bin TL
- ▶ Antalya eski adalet binasının bölge adliye mahkemesine dönüşüm işi: 8 milyon 129 bin TL

Şirketin ihale aldığı bazı kamu kurumları ve ihale bedelleri ise şöyle sıralandı:

- ▶ Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğü: 1,7 milyar TL
- ▶ Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü: 248,1 milyon TL
- ▶ TOKİ: 33,8 milyon TL

'ASRIN YOLSUZLUĞU' AMA DAVA BİLE YOK

PTT bünyesinde yaşanan ve 'asrın yolsuzluğu' olarak nitelendirilen 2 milyon dolarlık kayıp altın dosyasına yönelik halen dava açılmadığı öğrenildi. CHP'li Murat Emir, "Dokunulmazlığı kimden alıyorlar?" diye sordu.

Sayıştay'ın PTT'ye yönelik denetimleri ile açığa çıkan 2 milyon dolarlık kayıp altın dosyasında şikayetin üzerinden bir yıl geçmesine karşın halen dava açılmadığı iddia edildi. Skandalı TBMM gündemine taşıyan CHP Ankara Milletvekili Murat Emir, "Göz göre göre devletin kasasından bir şirkete aktarılan 2 milyon doların hesabını soran yok" dedi.

PTT, 9 Ağustos 2018 yılında maden ticaretiyle uğraşan AG isimli şirket ile altın alım-satımı için protokol imzaladı. Protokolle PTT'nin yurtiçi ve yurtdışında altın ticareti yapacağı taahhüt altına alındı. Herhangi bir proje ve fizibilite yapılmadan şirkete PTT'nin kasasından 1,5 milyon dolarlık ödeme yapıldı. Daha sonra da Dubai'den altın alımı için 500 bin dolar teminat verildi. Ancak 2 milyon dolarlık ödemeye rağmen hiçbir ticaret yapılmadı. Firmaya ödenen paranın da peşine düşülmedi.

Skandal, Sayıştay'ın TBMM'ye sunduğu PTT AŞ 2020 Yılı Denetim Raporu ile ortaya çıktı. 2021 yılında TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinde muhalefet, şirketin kasasına karşılıksız 2 milyon dolar aktarılmasını gündeme getirdi. Ancak PTT yönetiminin savcılığa da ihbarda bulunmasına karşın bugüne kadar dosya ile ilgili kamuoyuna bir bilgi verilmedi. CHP'li Murat Emir, bir yıl geçmesine karşın halen iddialarla ilgili dava açılmadığını belirterek, "Takipsizlik kararı verildiği yönünde duyurular alıyoruz" diye konuştu. Skandalı, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın yanıtlaması istemiyle sunduğu soru önergesiyle Meclis'e taşıyan Emir, "Teftişe verdik denilmişti, peşine neden düşülmedi, şu anda yönetimin takipsizlikten haberi var mı?" sorusunu yöneltti.

Emir, dönemin genel müdürü Kenan Bozgeyik'in kızının 2020 yılının Eylül ayında gerçekleşen nikah törenine de dikkat çekerek, şunları söyledi:

"Nikah şahitlerine bakıyoruz. Aralarında Yargıtay Başkanı Mehmet Akarca da var. Bu nikahtan birkaç ay sonra kayıp altın dosyası ile ilgili iddialar gündeme geliyor. Bu genel müdür hakkında suç duyurusunda bulunuluyor ancak, bir yıldır dava açılmıyor. İddialar bu kadar netken PTT'nin kayıp 2 milyon doları ortadayken yargı neden sorumlular hakkında harekete geçmiyor? Birileri sorumluları koruyor mu? Bu kişiler dokunulmazlığını nereden alıyor?"

AK PARTİ İKTİDARI VERİ CAMBAZLIĞI YAPIYOR

Cumhurbaşkanı ve AK Parti Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "100 liralık bir doğalgaz faturasının 75 lirasını vatandaşa yansıtmadan biz karşılıyoruz" açıklaması vatandaşlarımızı yanıltmaya yöneliktir. Yıl içinde doğalgaz faturasına yüzde 164'ü bulan fahiş zammı yapıp; kişi öncesi faturaları biz karşılıyoruz demek tamamen bir algı siyaseti. BOTAS'ın zararını AK Parti değil, yine vatandaş ödüyor.

Erdoğan sözde yüzde 75 oranında destek yapmakla övünürken, henüz yıl bitmeden konutlarda doğalgaza yapılan yüzde 164'ü bulan fahiş zammı ise görmüyor. Vatandaş kombisini açtığı anda faturası en az 2,5 kat artacağı için 'Bu kış nasıl ısınırım' diye kara kara düşünürken, vatandaş rahatlatmak yerine 'Faturalarınızı biz karşılıyoruz' demek tamamen kamuoyunu yanıltmaya yönelik bir algı siyasetidir.

AK Parti iktidarının enerjide destek söylemi yine resmi verilerle çelişmektedir. AK Parti ülkemizde öyle bir enerji yoksulluğu yaşıyor ki resmi raporlara göre her 16 doğalgaz aboneden 1'inin doğalgazı faturasını ödeyemediği için kesiliyor. Bu veriyi biz değil, EPDK'nın 2021 yılı doğalgaz sektör raporu söylüyor. Bu rapora göre 2021 yılında 1 milyon 198 bin abonenin doğalgazı faturasını ödeyemediği için kesildi. Şimdi faturanın yüzde 75'inin karşılandığını iddia ediyorsanız, niye 1 milyonun üzerinde abone faturasını ödeyemiyor.

MİLYONLUK ARAÇ SEVDASI

Amasra'daki maden faciasından üç gün sonra belgesel film için 695 bin TL'lik sözleşme imzalayan TKİ şimdi de 2,8 milyon TL'ye 10 binek araç kiraladı.

Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu (TKİ) 2 Kasım'da araç kiralamak üzere ihaleye çıktı. TKİ Satınalma Daire Başkanlığı koordinesinde gerçekleştirilen ihale kapsamında 10 adet binek araç kiralandı. 2020 model ve üstü, en fazla 50 bin kilometrede olduğu bildirilen araçlar için ayda 116 bin 700 TL ödenecek.

İdarenin 3 milyon 642 bin 900 TL yaklaşık maliyet hesabı çıkardığı ihaleye verilen en yüksek teklif, 4 milyon 440 bin TL oldu. En düşük teklif ise kayıtlara, 2 milyon 800 bin 800 TL olarak geçti. TKİ ile ihaledeki en düşük teklifin sahibi Bilen Otomotiv isimli firma arasında 21 Kasım'da 2,8 milyon TL maliyetli sözleşme imzalandı.

Seyahatler için

İdarenin 24 ay boyunca kullanacağı 10 adet binek aracın aylık toplam kira bedelinin 116 bin 700 TL olduğu öğrenildi. Araçların kiralama amacı, "TKİ Genel Müdürlüğü bünyesinde personel, çeşitli türde malzeme ve evrak taşınması, gerektiğinde Ankara dışındaki işyerlerimize ve diğer yerlere yapılacak seyahat ve görevlerde kullanılmak" ifadesi ile açıklandı. Araçlarda "Yol bilgisayarı, hız sabitleyici, dokunmatik tablet/tesla ekran, alüminyum alaşımli jant" bulunması istendi.

Belgele Devam

TKİ, Amasra'da yaşanan maden faciasından üç gün sonra, 17 Ekim'de belgesel çekimi için sözleşme imzalamıştı. Kurumun belgeselini çektirmek üzere 22 Eylül tarihinde düzenlenen ihaleye yönelik süreç 17 Ekim'de tamamlanırken bu tarihte bir reklam tanıtım firması ile belgesel film için 695 bin TL'lik anlaşma yapılmıştı.

TÜRKİYE'DE YAKALANAN UYUŞTURUCU TÜM AVRUPA'YI GERİDE BIRAKTI!

AB'de 5,1 ton, Türkiye'de 13,4 ton eroin ele geçirildi, Avrupa'da 4,7 milyon, Türkiye'de ise 11,1 milyon ekstazi tableti yakalandı. Tedaviye giren 9 bin 400 kişinin yüzde 93'ü, Çekya, Almanya, Slovakya ve Türkiye'de. Bonzai'den ölümleri rapor eden üç ülkenin rakamları ise Almanya'da 9, Macaristan'da 34, Türkiye'de 49 olarak kayda geçti.

Türkiye'nin uyuşturucunun hem pazarı hem önemli trafik noktası olduğu iddialarını destekleyen en önemli verilerden biri de yakalanan uyuşturucu miktarı. Operasyonların yoğunluğunu da gösteren bu veri aynı zamanda ülkeye gelen ya da üretilen uyuşturucu miktarını da gösteriyor. Avrupa Birliği ülkeleri ile birlikte Norveç ve Türkiye'ye ilişkin verileri de içeren "Avrupa Uyuşturucu Raporu 2022: Trendler ve Gelişmeler" isimli rapor yayımlandı. Raporda yer alan verilere göre, Türkiye'de ele geçirilen uyuşturucu miktarı pek çok türde tüm Avrupa'da yakalanan uyuşturucuyu geride bıraktı.

Raporda öncelikle Avrupa'daki duruma ilişkin bilgi verildi. "AB + 2 (Norveç ve Türkiye)" ülkelerindeki gelişmeler, uyuşturucu piyasasına Ukrayna'da süren savaşın etkileri ile kimyasal uyuşturucu türlerinin sürekli çeşitlenmesi, Afganistan'daki kaotik ortamın Türkiye üzerinden Avrupa'ya geçen uyuşturucu miktarına etkisi anlatıldı.

En Çok Esrar Kullanılıyor En Çok Kimyasal Öldürüyor

Rapora göre, Avrupa Birliği genelinde uyuşturucu erişimi ve kullanımı yüksek düzeylerde seyrediyor. 15-64 yaş arası yetişkinlerin 83,4 milyonu olan nüfusun yüzde 29'u yasadışı uyuşturucuyu kullanıyor. 22 milyondan fazla Avrupalı esrar kullanıyor. İkinci sırada uyarıcılar geliyor. Geçen yıl 3,5 milyon yetişkinin kokain, 2,6 milyon yetişkinin MDMA (ekstazi) ve 2 milyon yetişkinin amfetamin tükettiği tahmin ediliyor. 1 milyon Avrupalı da eroin veya başka bir yasa dışı opioid (morfin, eroin, kokain) kullandığını bildirdi. Opioid kullanımının diğer uyuşturuculara kıyasla daha az yaygın olmakla birlikte yasa dışı uyuşturucu kullanımına bağlı zararlarda hâlâ en büyük paya sahip olduğu vurgulanıyor. Ölümcül doz aşımalarının yaklaşık dörtte üçünde genellikle diğer maddelerle birlikte opioidlerin de bulunduğu tespit edildi.

Afganistan Ve Ukrayna Etkisi

Uluslararası sorunlar başlığı altında Türkiye'nin de uyuşturucu piyasasındaki konumu anlatıldı. "Türkiye'de sıvı form dâhil olmak üzere metamfetamin kullanımının ve ele geçirme vakalarının arttığına dair raporlar, uyuşturucunun hâlihazırda Afganistan'dan ithal edildiğinin belirtisi olabilir" denilen raporda şunlar kaydedildi:

"Afganistan, dünyanın en büyük yasa dışı afyon ve eroin üreticisidir ve Avrupa'daki mevcut eroinin başlıca kaynağıdır. Son yıllarda, başlıca eroin kaçakçılığı güzergahları üzerinden Avrupa'ya gelen ve menşeinin Afganistan olduğu düşünülen rekor miktarlarda metamfetamin ele geçirilmiştir. Örneğin Türkiye'de 2019 yılında 1 ton metamfetamin ele geçirilmişken 2020'de ele geçirilen miktarın 4 ton olduğu bildirilmiştir. Şu anda, AB metamfetamin piyasasındaki uyuşturucunun büyük bir kısmı Avrupa'da yerleşik üreticiler tarafından tedarik edilmektedir. Avrupa'nın, Afganistan'da yaşanan değişikliklerin olası sonuçlarına kendisini hazırlaması gerekmektedir.

Ukrayna'daki savaş Avrupa'daki uyuşturucu durumunu daha da belirsizleştiriyor. Ukrayna'daki savaşın orta ila uzun vadeli etkileri henüz bilinmemekle birlikte savaş, yeni savunmasızlık durumları yaratarak veya güvenlik güçlerinin yoğun olduğu bölgelerden uzak durmak isteyen grupların kaçakçılığını yapmak suretiyle kaçakçılık güzergahları ve uyuşturucu piyasasının işleyişi açısından olası ciddi sonuçlar doğurabilir."

AB-Türkiye Karşılaştırması

- 2020 yılında, AB üye devletleri 584 ton (2019'da 464 ton) miktarında 86 bin kenevir reçenesi ve 155 ton (2019'da 130 ton) 240 bin kubar esrar ele geçirdi. Türkiye 8 bin 300 operasyonda 37,5 ton toz esrar ve 46 bin 900 operasyonda 56,3 ton kubar esrar ele geçirdiğini bildirdi.
- AB üyeleri rekor düzeyde 21,2 ton (2019'da 15,4 ton), Türkiye 4,1 ton (2019'da 1 ton) kokain ele geçirdi.
- Türkiye "captagon" olarak bildirilen 2,9 milyon tablet (2019'da 11 milyon) dâhil olmak üzere 0,7 ton (2019'da 2,8 ton) amfetamin ele geçirdi. AB Üyesi Devletler, 2020 yılında 2,2 ton (2019'da 3,5 ton) miktarında metamfetamin ele geçirme vakası bildirdi. Slovakya'da 1,5 ton Meksika menşeli metamfetamin ele geçirildi.

► Avrupa Birliği'nde ele geçirilen MDMA tozunun toplam miktarı 1 tona (2019'da 2,2 ton) MDMA tabletlerinin miktarı ise 4,7 milyon adete (2019'da 3,9 milyon) ulaştır. Türkiye, rekor bir miktar olan 11,1 milyon adet MDMA tablet (2019'da 8,7 milyon) yakaladı.

► AB'de 5,1 ton (2019'da 7,9) miktarında eroin ele geçirme vakası bildirildi. Fransa (1,1 ton), Belçika (0,7 ton), İtalya (0,5 ton) ve Polonya'da (0,5 ton) büyük miktarlar ele geçirildi. Türkiye, 2020 yılında 13,4 tondan fazla (2019'da 20 ton) eroin ele geçirdi.

► Amfetamin veya metamfetamin kullanıcıları, 2020 yılında Bulgaristan, Çekya, Estonya, Almanya, Letonya, Polonya, Slovakya, Finlandiya ve Türkiye'de, ilk kez tedaviye girenlerin en az yüzde 15'ini oluşturdu. 2020'de bildirilen 9 bin 400 metamfetamin danışanının yüzde 93'ü Çekya, Almanya, Slovakya ve Türkiye'de yoğunlaştı. Bu danışanların 4 bin 200'ü metamfetamini ilk kez kullanan kişiler.

► Sentetik kannabinoidleri içeren ölümler 2020 yılında üç ülke tarafından rapor edilmiştir: Almanya (9), Macaristan (34) ve Türkiye (49).

AVRUPA'DA SON 11 YILDA ÖĞRETMEN MAAŞLARININ DÜŞTÜĞÜ TEK ÜLKE TÜRKİYE!

Avrupa Eğitim Bilgi Ağı verilerine göre; Avrupa'da son 11 yılda öğretmen maaşlarının düştüğü tek ülke Türkiye oldu. Verilere göre, Avrupa'da öğretmen maaşının en yüksek olduğu ülke Lüksemburg. Mesleğe yeni başlayan ilk öğretim öğretmenleri bu ülkede yıllık Lüksemburg'da 69 bin 76 Euro kazanırken, bu oran Türkiye'de 8 bin 330 Euro olarak kayda geçti.

Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA) bünyesindeki Avrupa Eğitim Bilgi Ağı'nın (Eurydice) 2020/2021 verilerine ilişkin yayımladığı rapora göre, Türkiye'de mesleğe yeni başlayan öğretmenler asgari ücretin 1,8 katı kadar maaş alırken Avrupa'da son 11 yılda öğretmen maaşlarının düştüğü tek ülke Türkiye oldu.

Avrupa'da öğretmen maaşının en yüksek olduğu ülke Lüksemburg; en düşük olduğu ülke ise Arnavutluk olarak kayda geçti. Peki en yüksek öğretmen maaşı hangi ülkelerde, satın alma gücüne göre öğretmen maaşı nasıl değişiyor, Türkiye öğretmen maaşında kaçınıcı sırada?

Eurydice raporundan derlenen bilgilere göre, mesleğe yeni başlayan ilk öğretim öğretmenlerin yıllık brüt Euro maaşı Lüksemburg'da 69 bin 76 Euro; Arnavutluk'ta ise 4 bin 233 Euro. Türkiye'de öğretmenler 2020/2021 döneminde yıllık brüt 8 bin 330 Euro kazandı. (Maaşlar devlet okulundaki tam zamanlı öğretmenlerin yasal maaşını gösteriyor.)

Öğretmenlerin yıllık 50 bin Euro'dan fazla kazandığı ülkeler 66 bin 972 Euro ile İsviçre ve 54 bin 129 Euro ile Almanya oldu. Danimarka, İzlanda ve Norveç ise 40 bin barajını aşan ülkelere. Diğer bazı ülkelere ise mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin yıllık brüt maaşı şöyle: Hollanda (38 bin 413), Fransa (26 bin 839), Yunanistan (13 bin 104) ve Bulgaristan (7 bin 908).

Türkiye'de öğretmenler dört Avrupa Birliği (AB) ülkesindeki meslektaşlarından daha çok kazanıyor. Bu ülkeler Macaristan, Romanya, Polonya ve Bulgaristan.

Öğretmen Maaşları Ne Kadar Değişti?

Eurydice'in önceki raporlarıyla karşılaştırıldığında son 11 yılda euro bazında öğretmen maaşlarının düştüğü tek ülke Türkiye oldu. 2009/2010 ile 2020/2021 dönemleri kıyaslandığında Türkiye'de euro bazında yıllık brüt maaşlar yüzde 10 geriledi.

Mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin maaşı bu zaman diliminde en çok Litvanya'da (yüzde 269) yükseldi. Maaşlar Romanya'da yüzde 193 ve Bulgaristan'da yüzde 180 artış gösterdi. Kıbrıs ise yüzde 2 ile AB'de öğretmen maaşının en az yükseldiği ülke oldu.

Diğer ülkelere öğretmen maaşlarındaki yüzdeler şöyle gerçekleşti: Çekya 163, Polonya 77, İsveç 68, Macaristan 54, Almanya 42, Hollanda 20, Yunanistan 11 ve İtalya 6.

Türkiye Satın Alma Gücünde 11. Sırada

Satın Alma Gücü Standardına göre ise Türkiye öğretmen maaşlarında daha iyi durumda. Türkiye bu alanda 36 Avrupa ülkesi içinde 11. sırada yer alıyor. Satın Alma Gücü Standardına göre bakıldığında ülke sıralamalarının değiştiği görülüyor.

Satın Alma Gücü Standardına göre öğretmen maaşının en yüksek olduğu ülke 50 bin 537 ile Almanya. En düşük ise Arnavutluk'ta (7 bin 824). Türkiye'de bu miktar 28 bin 455. Diğer ülkelerde satın alma gücüne göre öğretmen maaşları şöyle: İsviçre (38 bin 601), Hollanda (32 bin 350), Kıbrıs (25 bin 25 bin 465), Fransa (24 bin 563), İtalya (23 bin 601), Yunanistan (15 bin 435) ve Bulgaristan (15 bin 159).

ÖĞRETMEN YOKSULLUK GİRDABINDA

Öğretmenler, bir 24 Kasım'a daha sorunlar yumağı ile girdi. Son ankete göre öğretmenlerin yüzde 83'ü yoksulluk sınırının altında. Öğretmenlik Meslek Kanunu'nun sorunlarını çözmeyeceğini düşünenlerin oranı ise yüzde 97.

Milyonlarca eğitim emekçisi, 12 Eylül ürünü olduğu gerekçesiyle eleştirilen 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü yine çok sayıda olumsuzlukla karşıladı. İktidarın pembe tablo çizen söylemlerinin aksine öğretmenlerin içinde bulunduğu olumsuz durum, resmi verilere ve eğitim sendikalarının öğretmenlerin koşullarına yönelik araştırmalarına yansdı.

Yetersiz Maaşlar

Eğitim İş Sendikası'nın anketine katılan 16 bin öğretmenin yüzde 83,1'i, hane gelirinin yoksulluk sınırının altında olduğunu belirtti. Her 10 öğretmenden 6'sı, gelirinin giderinden az olduğunu söylerken sendikanın, "Maaşınız yaşam standartlarınızı karşılıyor mu?" sorusuna katılımcıların yüzde 97,5'i, "Hayır" yanıtını verdi.

Çarpıcı Sonuçlar

Öğretmenlerin yüzde 90'ının kredi kartı borcunu ödemekte zorlandığını ortaya koyan ankette ortaya çıkan çarpıcı sonuçlar şöyle sıralandı:

- Öğretmenlerin yüzde 91'i ek iş arama ihtiyacı duyuyor.
- Yüzde 94'ü kıyafet ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanıyor.
- Yüzde 90'ı çocuklarının eğitim ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çekiyor.
- Yüzde 97'si ailesi ya da köyüne gitmek dışında hiç tatil yapamıyor.

Eğitim İş, ankete katılan öğretmenlere Öğretmenlik Meslek Kanunu (ÖMK) ile ilgili düşüncelerini de sordu. Yüzde 97'si, ÖMK'nin sorunlara çözüm getirmeyeceğini söylerken yüzde 92'si, kanunda yer alan kariyer basamakları ve unvanlarının yalnızca bir oyalama taktiği olduğunu savundu. Katılımcıların ÖMK ile ilgili sorulara verdiği yanıtlardan bazıları şöyle:

- Yüzde 96'sı, "Ülkenin tek bir Başöğretmeni vardır o da Atatürk'tür ve böyle kalmalıdır" dedi.
- Yüzde 75'i, eğitim yöneticilerinin liyakat esasına göre atanmadığını ifade etti.
- Yüzde 85'i, MEB'in öğretmenlere eşit yaklaşmadığını kaydetti.

Ay Sonunda Para Kalmıyor

Türk Eğitim Sen'in toplam 21 bin 412 eğitim çalışanını kapsayan anketinde de benzer sorunlar tespit edildi. Ankete katılanların yüzde 87'si ay sonunda parası kalmadığını, yüzde 14'ü ek iş yapmak zorunda olduğunu belirtti. Öğretmenlerin yüzde 71'i, çocuklarının öğretmen olmasını istemediğini dile getirdi. Öğretmen istihdam sisteminde uygulanan mülakat sistemine karşı olanların oranı ise yüzde 88 olarak gerçekleşti. Öte yandan 500 bine yakın ataması yapılmayan öğretmenler ise bir 24 Kasım'ı daha öğrencilerinden uzak karşılıyor.

GENÇLERİN İHTİYAÇLARI

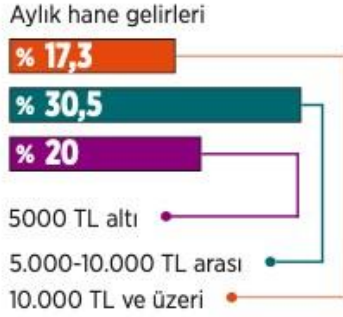
Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG)'un gençlerin ihtiyaçlarını analiz etmek için gerçekleştirdiği "Gençlerin İhtiyaçları Araştırması", gençlik hayallerinin erkenden tükendiğini ortaya koydu.

Araştırmaya 17-30 yaş aralığındaki 1.542 genç katıldı. Katılımcıların yüzde 57'sinin kadın, yüzde 41,3'ü erkek olduğu görülüyor. yüzde 81,7'si devlet üniversitesinde okuyor.

KONDA Araştırma ve Danışmanlık A.Ş. tarafından yapılan bu araştırma, gençliğin durumunun iç açıcı olmadığını gösteriyor.

- Gençler "En çok burs ve psikolojik desteğe ihtiyacım var" diyor.

- **Katılımcıların yüzde 70'ten fazlası Türkiye'de gelecek göremiyor.**
- Aylık hane gelirlerine bakıldığında; 10.000 TL ve üzeri hane gelinine sahip gençlerin oranı sadece yüzde 17,3.
- **Çalışanların yarısı asgari ücret dahi almıyor.**

- Araştırmaya katılan gençlerin **yaklaşık 3'te 1'i kitap, dergi, online kültür-sanat içerikleri için para harcamıyor / harcamamıyor.**
- Yüzde 42,5'isi ise tiyatro, sinema gibi aktivitelere para harcamıyor veya harcamamıyor.

Bu gençlerin;

- Yüzde 48,9'u ekonomik sebeplerden ötürü tedavisini ertelemiş.
- Yüzde 66'sı mobil internete ve sadece yüzde 64,5'u bilgisayara sahip.
- **yüzde 71,3'ü Türkiye'de bir gelecek hayal etmiyor.**
- **Yüzde 81,6'sı imkanı olsa yurtdışında yaşamak istediğini söylüyor.**
- Yüzde 38'i burs, geri ödemeli veya geri ödemesiz KYK almıyor
- Yüzde 26,1'i geri ödemesiz, yüzde 18,9'u geri ödemeli KYK bursu alıyor.
- Yüzde 5'i STK'lardan burs alıyor
- **Araştırmaya katılan her 5 gençten 1'inin aylık hane geliri 500 TL'den az.**
- **Yarıdan fazlasının aylık hane geliri 5000 TL'den az.**
- Yüzde 37'si ailesinden harçlık almıyor
- Çalışanların yaklaşık yarısı asgari ücretten daha düşük ücret alıyor.
- Yüzde 37'si devlet yurdunda kalıyor/kalacak
- Yüzde 34,2'si aile yanında, yüzde 19,1'i öğrenci evinde kalıyor.
- Yüzde 44,7'sinin kendisine ait bir odası bulunmuyor.
- 5'te 1'i barındıkları ev/yurttaki şartları insani bulmuyor.
- **Yüzde 69,4'ü yaşadığı çevreyi güvenli bulmuyor!**

AK PARTİ'NİN KARANLIK İNADI SÜRÜYOR...

Çocuklarımız kalıcı saat nedeniyle karanlıkta gidip geliyor.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın; kasım ayıyla birlikte öğrencilerin ve çalışanların karanlıkta gidip gelmesine neden olan kalıcı yaz saati uygulamasının ortaya çıkardığı sorunların araştırılması için verilen önerenin AK Parti ve MHP milletvekillerinin oylarıyla reddedilmesine tepki gösterdi. CHP'li Akın, "İktidar milletimizin bu uygulamanın kaldırılması konusundaki talebini inatla görmezden geliyor. Milletimize söz veriyoruz; iktidara geldiğimizde 90 gün içerisinde bu uygulamayı kaldırarak, karanlığa son vereceğiz" diye konuştu.

TBMM Genel Kurulu'nda kalıcı yaz saati uygulamasının ortaya çıkardığı sorunların araştırılması amacıyla verilen önerge AKP ve MHP milletvekillerinin oylarıyla reddedildi. Önerge sahibi CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, yaptığı konuşmada; altı yıldır kalıcı yaz saati uygulamasının vatandaşların, çocukların ve kadınların hayatını adeta eziyete çevirdiğini dile getirdi.

'çocuklarımız karanlıkta yola çıkıyor'

Kasım ayıyla birlikte sabahları batı illerindeki vatandaşların sıkıntı yaşamaya başladığını ifade eden CHP'li Akın, "Karanlığa uyanmaya başladık. Çocuklarımız, okula giden öğrenciler, çalışan kadınlar sabah karanlığa kalkıyor. Karanlıkta evine dönüyor. Yani gün yüzü görmüyorlar" diye konuştu.

Kalıcı yaz saati uygulaması nedeniyle ortada bir tasarruf olmadığına da dikkat çeken CHP'li Akın, bu uygulamanın sözde bir bilimsel rapora dayandırıldığına işaret ederek, "Rapor ortada yok, bir açıklama da yok, sadece laf; hep ben yaptım, oldu!" diye konuştu.

'tasarruf için sarayın ışıklarını kapatın'

CHP'li Akın, sarayın ışıklarının haftada bir gün kapatılırsa yeterli tasarrufun sağlanacağına işaret ederek, şunları dile getirdi:

"2017'de dünya genelinde kalıcı yaz saati analiz edilerek tasarruf edilip edilmediği inceleniyor. Ortada bir tasarruf yok. Aynı şekilde, Oxford Enerji Araştırmaları Enstitüsü bir araştırma yapıyor. 2012 ile 2022 yılları arasındaki verileri inceliyor. Sonucu sizlere aynen okuyorum: 'Kalıcı yaz saati uygulamasıyla alakalı bir tasarruf sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Uygulamanın elektrik tüketimi üzerinde gözlemlenir hiçbir etkisi yoktur.' Yani tasarruf yok, ne var? Büyük bir inat var."

'AK parti damat bakanın mirasına sahip çıkıyor'

AK Parti'nin damat bakanın mirasına sahip çıkmaya çalıştığına işaret eden CHP'li Akın, uygulamayla sağlanan tasarrufun belli olmadığını kaydetti. Kalıcı yaz saati uygulamasının öğrencilerin güvenli ulaşımını riske attığını ifade eden CHP'li Akın, "Bakana soruyoruz, Komisyonca soruyoruz, burada soruyoruz, yazılı soruyoruz; cevap yok. Rapor nerede diyoruz; rapor da yok" diye konuştu. CHP'li Akın, "Vatandaşımız sabahları kalkıyor, bakıyor karanlık; elektrikleri açıyor. Kendi çocuklarınızı o evlatlarımızın yerine koyun" diye konuştu.

'90 gün içerisinde bu uygulamayı kaldıracağız'

CHP'li Akın, "AK Parti ve MHP'li milletvekillerine sesleniyorum. Önergeye oy vermezseniz vatandaşlarımızın ızdırabını görmemiş olacaksınız" dedi. CHP'li Akın, şunları ifade etti:

"6 yıldır süren kalıcı yaz saati uygulaması nedeniyle çocuklarımız karanlıkta okula gitmek zorunda kalıyor. İktidar ise milletimizin bu uygulamanın kaldırılması konusundaki talebini inatla görmezden geliyor. Milletimize söz veriyoruz; iktidara geldiğimizde 90 gün içerisinde bu uygulamayı kaldırarak, karanlığa son vereceğiz."

PLANSIZLIK NETİCESİNDE DİŞ HEKİMLERİ DE İŞSİZLİK RİSKİYLE KARŞI KARŞIYA

Ülkede plansız açılan diş hekimliği fakülteleri sayısı hızla artıyor. 2009 yılında 13 olan diş hekimliği fakülte sayısının 104'e çıktığı, bazı fakültelerde öğretim üyesinin bile olmadığı belirtildi. İstanbul Diş Hekimleri Odası, 2032 yılında 100 bini aşkın diş hekiminin olacağını, bunun hem eğitimin kalitesini hem de istihdam sorununu gündeme getireceğini söyledi.

Ülkemizde 2009 yılında 13 olan diş hekimliği fakülte sayısı bugün 104'e çıktı. Öğretim üyesi sayısı ise 2 bin 848. 2022 yılında 43 bin 199 diş hekiminin hizmet verdiğini, önümüzdeki 5 yıl içinde bu sayının 74 bine yaklaşacağı, 2032 yılında ise 100 bini geçeceği belirtildi. İstanbul Diş Hekimleri Odası, önlem alınmaması durumunda ciddi sorunların yaşanacağı belirterek "Bazı üniversiteler de hiç profesörün, doçentin veya öğretim üyesinin olmadığı görülmektedir. Doktora eğitimini yeni bitirip ertesini günü, olduğu üniversitenin 'kriterlerine' uygun bir şekilde Doktor öğretim üyesi olarak atanan genç eğitimci tarafından birçok üniversitede eğitim yürütülmektedir" denildi.

Yaklaşık 10 Kat Arttı

İstanbul Diş Hekimleri Odası, 21-27 Kasım Toplum Ağzı Diş Sağlığı Haftası ve bilimsel diş hekimliğinin 114. yılı nedeniyle dün hazırladıkları raporu kamuoyu ile paylaştı. Öne çıkan başlıklar özetle şöyle:

•2009'da 13 olan fakülte sayısı 104'e çıktı. 75 fakülte devlet, 29 fakülte de vakıflar tarafından sahiplenilmektedir. Sadece İstanbul'da 23 adet diş hekimliği fakültesi var.

•Dişhekimliği fakülteleri 9 bin 191 öğrenci almaktadır.

•YÖK Atlas veri tabanından aldığımız bilgiye göre dişhekimliği fakültelerinde; 829 profesör, 450 doçent, bin 363 Dr. öğretim üyesi, 185 öğretim görevlisi olmak üzere toplam 2 bin 848 akademisyen görev yapmaktadır.

•Dişhekimliği fakültelerinde okuyan öğrenci sayısı 33 bin 990'dır. 2 bin 848 olan akademisyen sayısı öğrenci sayısına bölündüğünde akademisyen başına 12 öğrenci düşmektedir. Diğer bir ifade ile profesör başına 41; doçent başına 76; Dr. öğretim üyesi başına 25; öğretim görevlisi başına 184 öğrenci düşmektedir.

•Bazı üniversiteler de hiç profesörün, doçentin veya öğretim üyesinin olmadığı görülmektedir.

Dişhekimliği karşılaştırması	Türkiye	Almanya
2020 yılı nüfusu	83,614,362	83,783,942
2020 yılı GSYH gelir (USD)	8,599	55,306
Fakülte sayısı	104	31
2021-2022 üniversite kontenjanı	9,191	2,500
Öğrenci başına Prof.	41/1	9/1
Öğrenci başına Dr. Öğr. Üyesi	24,9/1	5/1

Bayburt'ta 1 Diş Hekimi

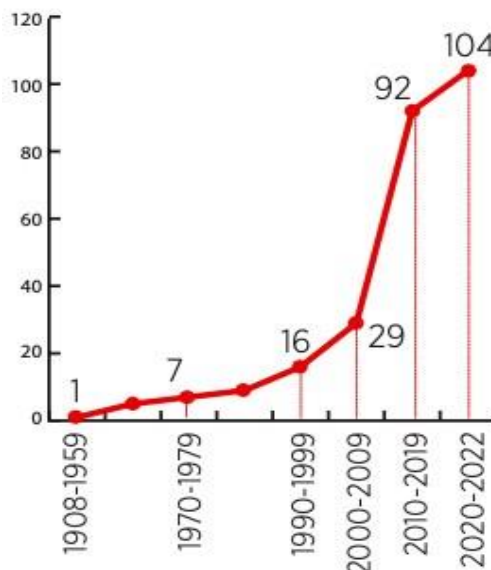
•2021 verilerine göre İstanbul'da 10 bin 411 diş hekimi bulunmakta öte yandan Bayburt'ta 1, Ardahan ve Kırıkkale'de 4 adet çalışan diş hekimi bulunmaktadır.

•2032 yılında mevcudun 3 misli dişhekimisi ocağı tahmin ediliyor. Diş hekimlerinin önümüzdeki 10 yıl içinde işsiz kalacağı bir gerçektir.

•Ülkemizin ağız ve diş sağlığı göstergelerinin iyi olmadığı açıktır. Kamusal desteğin sağlanması, ağız ve diş sağlığı hizmetlerine erişimin artırılması, sağlıklı bir toplum oluşturulmasında önemli yer tutmaktadır.

•Kamu kurumlarında çalışan hekimlerin özlük hakları ve çalışma biçimlerinde düzenlemeler yapılması gerekmektedir. MHSR randevu düzenlemesi diş hekimlerine özel olarak yeniden düzenlenmelidir. Kısa aralıklarla verilen randevular dişhekimlerinin hastalarına nitelikli hizmet verebilmesi için yeterli değildir.

Yıllara göre diş hekimliği fakültesi sayıları

Merdivenaltı Dış Hizmeti

Oda başkanı Berna Aytaç, diş hekimlerinin çok sayıda sorununun olduğunu belirterek "Şu an da sahip olduğumuz diş hekiminden daha fazla diş hekimliği fakültesinde eğitim gören öğrenci sayımız var. Sayıların hızla artması hem istihdam problemi yaratacak hem de eğitimin kalitesini gündeme getirecektir. Eğitimdeki yanlışlıklar ve eksiklikler sonucu toplumda ciddi sağlık sorunları gündeme gelecektir" dedi. Sağlık turizmine de dikkat çeken Aytaç, şöyle devam etti: "Merdivenaltı diye tabir ettiğimiz tarzda, yurtdışından gelen hastanın 3-5 gün içinde tıbbi endikasyonlarını doğru koymadan yapılan tedaviler görüyoruz. Bunlara engel olmak için çaba sarfediyoruz."

Başkan Vekili Prof. Dr. Ender Kazazoğlu ise özetle şunları kaydetti: "Ağız sağlığımızın durumu kötü. Tedavi edici politikalara değil koruyucu diş hekimliği politikasına önem vermeliyiz."

HABER ALMA ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALİ SEÇİM PROVASI MI?

İstiklal Caddesi saldırısı ardından iktidarın özellikle bilgi edinme, haber alma, gerçeği öğrenme konusunda halkın temel haklarını yok sayan uygulamaları devreye sokması, seçim sürecine dönük planladıkları senaryonun bir provası idi. BTK, RTÜK devreye sokularak yayın yasakları, internet kısıtlamalarıyla yaklaşık 10 saat boyunca haber alma özgürlüğü yasalara ve anayasaya aykırı şekilde ihlal edildi!

Dezenformasyon yasasıyla yürürlüğe konulan kısıtlamaların ve suç tanımlarının ağırlıkla iktidarın seçimi kaybetme endişesinin ürünü olduğunu daha önce de vurguladım. İstiklal Caddesi'nde yaşanan terör saldırısının ardından Bilgi Teknolojileri Kurumu (BTK) ve Radyo-Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından uygulamaya konulan yasaklar ve kısıtlamalar kanımca bir tür prova idi.

RTÜK bombalı terör saldırısıyla ilgili haberlere yayın yasağı getirirken, BTK ise internet hızını düşürüp, sosyal medya mecralarına 'bant daraltma' uygulamasına geçerek iletişimi, gelişmelerden haberdar olma olanağını ve halkın haber alma, gerçeği öğrenme hakkını tümüyle ortadan kaldırdı.

İktidar sözcüleri bu uygulamaları dezenformasyonla mücadele, yalan-yanlış bilgilerin yayılmasını önleme, halkı panik ve endişeye sevk edecek olasılıkları bertaraf etme gerekçesine dayandırdılar. Resmi açıklamalar dışındaki bilgilere itibar edilmemesi istendi. Ancak resmi açıklamaların otomatik olarak doğru kabul edilmesi, tek yönlü ve tek yanlı bilgilendirmenin ötesinde gerçeklerin gizlenmesine, üzerinin örtülmesine zemin hazırlayan bir durumdur. Nitekim İçişleri Bakanı teröristin geldiği yerle ilgili şu ana kadar üç farklı açıklama yaptı. Daha sonra ortaya çıktı ki, failerin bazıları bir yıldan uzun süredir, bombayı taşıyan kadın terörist ise 4 aydan bu yana İstanbul'da. Ayakkabı numarasına kadar teröristleri bilen İçişleri Bakanı aylardır Türkiye'de, İstanbul'da olan, defalarca Taksim'de, İstiklal Caddesi'nde keşif yapanların ayakkabı numaralarından ve varlıklarından habersiz.

İktidar ülkeyi sarsan bu olayı bilgi ve haber kanallarının kesilmesi ve enformasyon karartmasının provası amacıyla kullandı. Seçime doğru çeşitli bahanelerle benzer uygulamaların deneneceği anlaşılıyor. 2014 yerel seçiminde elektriklerin kesilmesi, trafolarla kedi girdiğinin öne sürülmesi, 2019 yerel seçiminde AA'nın sayım sonuçlarıyla ilgili bilgi akışını kesmesi, iktidarın daha önceki sicilinin temiz olmadığını göstergeleri.

✓ İktidarın savunduğu tezlerin tam aksine, **halkın bilgiye erişimi kesilirse dezenformasyon, fısıltı gazetesi ve yalanların daha etkili şekilde yayılacağı apaçık olduğu halde** iletişim kanallarının durdurulması, **iktidarın iyi niyetli olmadığını ve bazı karanlık senaryolar planladığını gösteriyor.**

Bilgi Teknolojileri Kurumu'nun (BTK) interneti yavaşlatıp, bant daraltma uygulamasına gittiği sürede **VPN (Virtual Private Network) kullanımının yüzde 853 artmış olması**, halkın bu uygulamaların gerçek amacını görerek, bilgiye erişim için her türlü olanağı kullanmaya yöneldiğini, haber alma hakkından vazgeçmediğini gösteriyor. İktidar; hangi senaryoyu hazırlarsa hazırlasın, hangi karanlık planları yaparsa yapsın, **halkın iradesine engel koyamayacak ve halkın gücüne boyun eğmek zorunda kalacaktır!**

İKTİDAR KORKU İKLİMİNİ KALICI HALE GETİRMEK İSTİYOR!

AKP iktidarı yıllardır İstiklal caddesinin kültürel dokusunu, tarihi ruhunu, çoğulcu kimliğini hedef alıyor.

Kafe, tiyatro, sinema ve kitapçılarıyla modernleşmenin ve batılılaşmanın simgesi haline gelen İstiklal caddesinin yüzlerce yıllık kimliği ve birikimi bugün tehdit altındadır.

İlk olarak caddenin ağaçlarını hedef alarak ekolojik kimliğini değiştiren ardından da granit döşeyerek tarihi kimliğini yok eden AKP iktidarı kamuya ait kültürel alanları, halkın kararı olmaksızın "ortadan kaldırmak" konusunda ısrarcıdır.

Bu ısrarın altında ise aydınlanma felsefesine karşı bir türlü bastıramadıkları rövanşist anlayış vardır. AKP politbürosu, aslında toplum bilincini ve aklını yok etmeyi istemektedir

İstiklal caddesi ile özdeşleşmiş kültürel simgeler birer birer yok edilmiş, geniş çaplı bir “mülksüzleştirme” operasyonu ile caddenin ruhunu yansıtan simgeler bugün tarihe karışmıştır.

Bu bakımdan değişen sadece İstiklal Caddesinin ekonomisi, kültürü, yaşam tarzı değildir.

AKP bu cadde üzerinden başta kültür-sanat endüstrisi olmak üzere toplumda kendine muhalif olan bütün kurum-kuruluş-yapı ve muhalif örgütlülüğe bir had bildirilme çabasıdadır.

Bu çabanın son örneği ise “İstiklal caddesinde yola masa koyma, müzik dinletisi yapma vb. etkinliklerin yasaklanma” kararıdır.

Kararın gerekçesi, İstiklal Caddesinde gerçekleştirilen ve 6 yurttaşımızın hayatına kasteden hain terör saldırısıdır.

Anlaşılan o ki, sermaye-iktidar ikilisinin yıllardır “kentsel dönüşüm” maskesiyle sürdürdüğü “mülksüzleştirme” operasyonun şimdiki ayağını “güvenlik politikaları”nın oluşturacaktır.

İstiklal Caddesi, uzun yıllardır terör örgütlerinin hedefindedir.

Kamusal hak ve özgürlükleri kısıtlayan bir yaklaşımla, yasaklarla, neredeyse her sokak başına bir polis barikadı kurulmasıyla saldırıların önlemediğini yıllar içinde gerçekleşen terör eylemlerinde yaşadığımız acı kayıplarla deneyimledik.

Ne yazık ki gerçekleştirilen son terör saldırısı sonrasında beliren “istihbarat zafiyetini” görmezden gelen iktidarın, meseleyi “güvenlikçi” anlayış üzerinden yeniden kurgulamakta olduğuna ve faturayı da kültür-sanat emekçilerine kesmeye niyetlendiğine tanık oluyoruz.

Bu tarz baskıcı, yasakçı ve tek tipleştirici uygulamalar, iktidarın, Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına şekil verecek 2023 seçimleri öncesinde nasıl bir Türkiye arzuladığını ortaya koymaktadır.

Çok açık şekilde ifade etmek isteriz ki, “güvenlik” adı altında Türkiye’nin çoğulcu yüzü olan İstiklal caddesinin yasaklarla halka kapatılması, yaşamdan soyutlanması ve tabiri caizse sosyopolitik izolasyona tabi tutulması kabul edilemez.

Sergileri yasaklamak, sokak müzisyenlerini susturmak, sanat etkinliklerini yaptırmamak, sokağın ruhunu yaşatan seyyar satıcıları uzaklaştırmak terör saldırılarını engellemez.

Bu yasaklar, terör odaklarının yaratmak istediği korku iklimini kalıcı hale getirmekten başka bir amaca hizmet etmez.

Böylesi acımasız bir korku iklimi beraberinde iktidar baskısını getirir.

Biz, teröre karşı olduğumuz kadar, terörün kendisine zemin bulmasını kolaylaştıran baskıcı politikaları da kabul etmiyor ve reddediyoruz.

Unutulmasın ki devlet, temel hak ve özgürlüklerin garantörüdür. İktidar, devlet adına bu garantörlüğe aracılık etmekle yükümlüdür. Bu aynı zamanda hukuk devletinin bir gereğidir.

Hukuk devletinde güvenlik politikalarının meşruluğu temel hak ve özgürlükler bakımından sınırsız değildir.

Güvenlik tedbirleri; elverişli, gerekli ve orantılı olmak zorundadır. Özgürlükler üzerindeki somut etkileri kontrol edilebilir düzeyde olmalı ve nihayetinde özgürlük için çizilen sınırı hiçbir şekilde aşmamalıdır.

İstanbul Valiliği, aldığı bu son derece anlamsız ve siyasi bakımdan baskıcı ve yasakçı kararlarla insanların hak ve özgürlüklerini kısıtlamıştır ve açıkça suç işlemektedir.

Bu antidemokratik uygulamaya anayasal haklarımızı savunacağımızı kamuoyunun bilgisine sunarım.

ÜLKE CİDDİ BİR BEKA SORUNU İLE KARŞI KARŞI

13 Kasım’da İstiklal Caddesi’ndeki bombalı terör organizasyonundaki failerin tamamı Suriyeli. Sığınmacılarla ilgili uyarıları yıllarca ‘ENSARIZ’ diyerek örten iktidarın, ülkeyi ciddi bir beka sorunu ile karşı karşıya bıraktığı, sınır güvenliğinin ortadan kalktığı, insan ve silah tacirlerinin ülkenin dört bir yanında olduğu ortaya çıktı!

İstanbul'da Beyoğlu-İstiklal Caddesi'nde 13 Kasım'da yaşanan bombalı terör saldırısı, Türkiye'nin çok ciddi bir güvenlik açmazıyla ve yeni bir terör organizasyonu konseptiyle karşı karşıya olduğunu açığa çıkarttı. Suriye'de Esad yönetimini devirmek hevesiyle iç savaşa taraf ve müdahil olan iktidar 'açık kapı' politikasıyla 2011'den bu yana akın akın ülkemize gelen milyonlarca sığınmacıya yönelik uyarıları duymazlıktan geldi.

✓ **İhvanı-İlimli İslamcı-İlimli Cihatçı örgütlerle iş birliği, 'eğit-donat' programlarıyla silah ve mali destek sağlanarak oluşturulan Özgür Suriye Ordusu (ÖSO)-Suriye Milli Ordusu (SMO) gibi yapılanmalar bu aymazlığın sonucunda ortaya çıktı.**

Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı, Barış Pınarı harekâtlarıyla TSK'nın kontrolüne alınan Türkiye-Suriye sınırındaki yerleşimler ÖSO-SMO'nun yönetimine devredildi. Bu örgütlerin insan ve silah ticareti, petrol ticareti, mala çökme, fidyeye vb. olaylarla palazlandıkları, kendi içlerinde çıkar savaşlarına girdikleri uzun süredir biliniyor. İstiklal Caddesi'nde yaşanan terörün faillerinin sınırlarımızdan yasa dışı yollarla geçerek İstanbul'un ortasına kadar gelmeleri, aylardır ev tutup yerleşmeleri, tekstil atölyeleri görüntüsü altında işyerleri kurmaları, silah ve patlayıcıları kolayca temin etmeleri ve eylemlerini gerçekleştirmeleri iktidarın güvenlik ve istihbarat zafiyetinin hangi boyutlarda olduğunu apaçık gösteriyor.

Göç İdaresi'ne kayıtlı olanların dışında, 81 ile yayılan milyonlarca kayıt dışı sığınmacının hangi bağlantılarının olduğu, kime çalıştıkları, ülkeye nasıl sızdıkları soruları yanıtız kalırken, sınıra örülen kilometrelerce beton duvara rağmen **Afrin, Azez, Menbiç, El Bab'tan** çıkıp İstanbul'un merkezine kadar terörist getirebilen bir yapılanma söz konusu. Bu saldırı; İçişleri Bakanı Suriye'de briket ev açılışı yaparken PKK'lı terörist sayısının 120'nin altına düştüğünü, adım atamadıklarını söylediğinin ertesi gününde, gerçekleşti. Sınırdan İŞİD'in 'uyuyan hücrelerinin' geçtiği, eylem için beklediklerine dönük iddialar yanında, İstiklal Caddesi bombası PKK-YPG'nin de 'Suriyeli, Arap terörist' devşirdiğini, eğittiğini ortaya koydu. Sınırlarınız kevgire dönmüşse, Mersin ve Beyoğlu saldırılarının failleri gibi teröristler, sınırdan rahatça geçip, ev tutup, sokaklarda geziyorsa içerideki terörist sayısını bilmenin bir anlamı yok. Aynı günlerde Ankara'da beş Afgan bıçaklanarak öldürüldü. Failin Afgan olduğu, kaçak olarak ülkeye girip, cinayetleri işledikten sonra tekrar sınırdan Afganistan'a döndüğü ortaya çıktı.

✓ **Bakanın önce Kobani, sonra Afrin ve son olarak Menbiç'ten geldiğini söylediği teröristlerin geldiği bu yerler iktidarın silahlandırıp, maaşa bağladığı ÖSO-SMO kontrolünde!**

Sınırlar yol geçen hanına dönmüş! Dileyen gelip eylem yapıp gidiyorsa, ABD ya da bir başka dış gücü suçlamadan önce, tüm bunları önleyemeyen iktidar siyasi sorumluluğunu, beceriksizliğini kabul etmek zorunda! **İktidar, dış güçleri suçlayarak siyasi sorumluluktan kaçamaz!**

SIYASET GÖLGESİNDE HUKUK DEVLETİ OLMAZ

Hukuk devletinin tahrip edilmesi ve yargı sisteminin siyaset gölgesinde işlevsiz hale getirilmesinin ağır sonuçları, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yayınladığı aylık dava istatistikleriyle somutlaştı. Türkiye, adil yargılanma hakkının ihlalinde ulaşılan boyutu gözler önüne seren bu yüz kızartıcı tabloyla, 20 bin dava dosyasıyla ilk sırada yer alıyor!

Adalet Bakanlığı'nın adli istatistiklerine göre Türkiye'de son bir yılda açılan dava sayısı 8 milyon 200 bin. Önceden devreden 4 milyon dava dosyasıyla birlikte halen mahkemelerdeki dava dosyası sayısı 12 milyon üzerinde. Her dosyada davacı ve davalı olarak asgari iki kişinin olduğunu varsaydığımızda bile mahkeme kapılarındaki vatandaş sayısı 24 milyon kişi. Toplu davaları, çoklu mağduriyetleri göz önünde bulundurduğumuzda adliyelere yolu düşenlerin sayısı 30 milyona yaklaşıyor.

Yine adli istatistiklere bakıldığında ilk derece mahkemesi, istinaf ve Yargıtay aşamalarıyla birlikte bir davanın nihai karara bağlanması 4-5 yılı buluyor. Herkesin bildiği gibi 'Geç gelen adalet, adalet değildir' sözü Türkiye yargısının ve adalet sisteminin gerçeğini tanımlıyor. Siyasi amaçlarla defalarca yargı sisteminin ayarlarıyla oynayan iktidarın, ülkede bağımsız ve tarafsız yargıyı içine düşürdüğü ağır hasarlı tablonun yansıması, uluslararası alanda da Türkiye'yi bir utanç tablosuyla karşı karşıya bırakıyor.

Altına imza attığı ve TBMM'den geçirip yasalaştırdığı uluslararası anlaşmayı tanımadığını ilan eden, **Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi** (AİHM) kararlarını uygulamadığı gibi kararı uygulamayan hakimleri tayin ve terfilerle ödüllendiren iktidarın yarattığı hukuksuzluk ve adaletsizlik ortamında adalet arayanlar son çareyi AİHM'de buluyor. Türk yargısının verdiği kararların neredeyse tamamına yakını AİHM'de bozulurken artan mağduriyetler, yıllar süren haksızlık ve hukuksuzluklar yargıya güveni ve saygıyı dibe vurduruyor.

AİHM'nin aylık olarak yayınladığı son istatistiklerde 31 Ekim 2022 itibarıyla Türkiye 19 bin 850 dava dosyasıyla en fazla dava açılan, başvuru yapılan birinci ülke konumunda. Sadece bu yüz kızartıcı birincilik bile Türkiye'deki

adalet mekanizmasının işleyişindeki bozuklukları, yargılamaların ve verilen kararların vicdanlarda kabul görmediğini, insanların adalet arayışını sonuna kadar sürdürdüğünü gösteriyor.

✓ **AİHM'nin** yargılama yetkisini tanıyan **46 üye ülkeden yapılan toplam başvuru 75 bin 350 iken**, yaklaşık 20 bin dava dosyası ile bunun neredeyse **üçte birinin tek başına Türkiye'den gelen davalar olması bile sorgulanması ve üzerinde düşünülmesi gereken bir durum**. Türkiye'nin ardından savaş halindeki iki ülkeden **Rusya**, 17 bin 50 dava dosyasıyla **ikinci**, **Ukrayna**, 10 bin 750 dava dosyasıyla **üçüncü** sırada bulunuyor.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde (AİHM) görev alacak Türk yargıç kontenjanı için gösterilen adayların defalarca **'yetersiz ve liyakatsiz'** bulunup reddedilmesi, görev süresi dolan Türk yargıcın yerine iki yıl nitelikli bir hukukçu bulamayan, yargıç gönderemeyen iktidarın ülkemize böyle bir utanç yaşatması kabul edilemez. AK Partili bir vekilin kardeşini AİHM yargıçı yapan iktidar, içeride yargıyı siyasallaştırma hedefini AİHM'ye de taşıdı. AİHM'deki davalarda sürekli şekilde **Türkiye lehine sadece bir oy çıkması bu siyasi yargıç atamasının sonucudur!**

AMASRA'DA MADENCİLER BİLE BİLE ÖLÜME GÖNDERİLDİ

Amasra'da 42 madencinin hayatını kaybettiği facianın üzerinden bir ay geçti. Havalandırmadan kaynaklanan ihmaller zinciri nedeniyle ailelerin babasız ve evlatsız kaldı.

Soma faciasından sonra tüm madenlerin özel sigorta kapsamına alınması zorunlu hale getirildi. İster kamu ister özel olsun Türkiye'de hiçbir madene sigorta yapılmadan çalışmasına izin verilmiyor. Facianın yaşandığı Amasra'da da Ağustos ayının sonu, Eylül ayının başı gibi özel sigorta için 3 kişilik bir heyet madene iniyor. Bu heyette deneyimli bir maden mühendisi; A sınıfı iş güvenliği uzmanı ve sigorta eksperisi bulunuyor. Heyet madende önemli eksiklikler olduğunu tespit ederek; daha fazla inmeden hemen çıkıyorlar. Tahkimatta ciddi sorunlar olduğu ve madende bu sorunların 40-45 gün içinde bitirilmesini talep ediyorlar. Madende sorun tespit edildiği için de sigorta yapılmıyor.

Amasra'da sigorta yapılmadığı için madenin çalışmaması gerekirken; siyasi baskılarla maden çalıştırılmaya devam ediliyor ve bu verilen sürenin sonuna doğru facia meydana geliyor. Facianın ardından sigorta yetkilileri acilen çağrılıyor ve bu olay sumen altı ediliyor. Sayın Bakan bu iddialar doğruysa madenciler bile bile ölüme gönderilmiştir demektir. Bakın bize gelen bilgiler; Türkiye Taşkömürü Kurumu'nun diğer madenlerinde de benzer sorunlar olduğu yönünde. Diğer dört madende de facia yaşanabilir.

TARLADAN SOFRAYA UZANAN BÜYÜK BİR YANGIN VAR

Enflasyon bir numaralı halk düşmanıdır. Sarayın kibir hastalığıyla malul kişinin, bilerek, isteyerek azdırdığı bu korkunç halk düşmanı karşısında, 85 milyon yurttaşımız, ayakta kalma mücadelesi veriyor. Sarayın besleyip, büyüttüğü enflasyon canavarı, hayat pahalılığı oldu. Maaşları, ücretleri, aylıkları, tüm gelirleri ezdi geçti. Masadaki ekmeğimize, kâsedeki çorbamıza, kursağımızdan geçecek bir lokma peynire, zeytine, yumurtaya göz dikti. Ülkemizde; tarladan sofraya uzanan çok büyük bir yangın var.

Çiftçi Tarlaya Giremezse Bu Millet Ne Yiyecek

İşte bugün Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi açıklandı. Son bir yılda; tarımsal girdi fiyatları yüzde 138 artarak, tüm zamanların rekorunu kırdı. Bu dönemde; mazot yüzde 236, gübre yüzde 227, yem yüzde 145, ilaç yüzde 111 zamlanmış. Bu korkunç zamlarla çiftçinin tarlasına gitmesi, tarlaya çizik atması bile artık çok zor. Çiftçi tarlasına gidemeyecek, besici ahırına giremeyecek, süt üreticisi gebe hayvanlarını kesime gönderecek, o zaman bu millet ne yiyecek, ne içecek? Üreticilerimiz işler böyle giderse, "5 litre ayçiçek yağı 500 lira olur" diye, şimdiden uyarıyorlar. Ülkeyi bu hale getirenler hiç utanıp, sıkılmadan, "Biz milletimizi enflasyona ezdirmedik" diyorlar. Tarım Bakanı da kendisine dert anlatmaya çalışan, Osmaniyeli bir çiftçimize, "Sen daha adını söyleyemiyorsun" diyerek, fırça atıyor. Çiftçimizi hakir görüyor. Hep söylüyoruz. Bunlar saraylarından milleti görmüyorlar, duymuyorlar. Milletten tamamen kopmuşlar.

Süt Krizi İçin Uyardık, Başımıza Geldi

Milletten kopmuş bu Saray şürekası elinde, kahvaltılıklar bile lüks oldu. Eskiden öğün atlatmak için, "Peynir, zeytinle" karın doyurulurdu. Dolapta yiyecek kalmadıysa, "İki yumurta kırılır" öyle idare edilirdi. Yumurtanın tanesi pazarda üç lira olmuş. Biz buradan aylar önce uyardık. "Yem maliyeti nedeniyle, süt veren inekler, gebe hayvanlar kesime gidiyor" diye bas bas bağırdık. "Süt üreticisini desteklemezseniz, Türkiye büyük bir süt kriziyle karşı karşıya kalacak" dedik. Ve ne yazık ki yine haklı çıktık. Sonuç ortada... Sütün litre fiyatı 20 lirayı aştı gidiyor. Alalade bir kaşarın fiyatı, 170 liradan başlıyor, 250-300 liraya kadar da çıkıyor. Beyaz peynirde de durum farksız.

Sıradan bir beyaz peynirin kilosu, marketlerde artık 100 liradan başlıyor. Millet pazarlarda kıvrıntı peyniri bile alamaz hale geldi. Peynirin fiyatı, eti solladı...

Et Üreticisi De Dertli

Et üreticisi de dertli. Besicilerimiz, kilosunu 110 liraya mal ettiği eti, ancak 95 liraya satabiliyor. Yani besicilerimiz, kesime giden hayvanlarından kâr etmek, alın terlerinin karşılığını alabilmek için, "Daha fazla zarar etmemek için" mallarını ellerinden çıkarıyorlar. Bugün kaç baba, ailesiyle bir köfteciye gidip, gönül rahatlığıyla hesabı ödeyebiliyor? Kaç anne, ayın sonunu düşünmeden evladının istediği yemekleri mutfağında yapabiliyor? Kaç aile sofrasına bir kap et yemeğini, ay sonunu düşünmeden koyabiliyor? Kaç dede, kaç nine torununa harçlık verirken, o ay ödeyeceği elektrik, gaz faturalarını dert etmeden hareket edebiliyor? Bu ülkede okula aç gitmek zorunda kalan çocuklarımızı, nasıl doyuracağımızı konuşuyoruz.

Bu Akaryakıt Fiyatlarının Sebebi Sarayın Paramızı Pul Etmesi

Kara kış geldi... Evlerde sobalar, kaloriferler yanmaya başladı. Geçen yıl bu zamanlar, eve doğal gaz faturası 1000 lira geliyorsa, bu sene 2 bin 620 lira gelecek. Yine arabaların kış lastiği değişim zamanı geldi. Ankara'da bir lastik değişim ücreti 150 lira olmuş. Benzinin, mazotun fiyatını hiç söylemiyoruz bile. Uluslararası petrol fiyatları düşüyor. Ama bizde pompadaki fiyatlar nedense hiç düşmüyor. Şu anda Brent tipi petrolün varili 87 dolar. Bu senenin başında 16 Ocak'ta da fiyat buydu. Ve o gün ülkemizde benzinin litresi 13 lira 66 kuruştur. Bugün 21 lira 35 kuruş. Uluslararası piyasalarda mazotun fiyatı aynı ama dün 13 lira 85 kuruş olan mazotun fiyatı bugün 24 lira 97 kuruş. Yani şimdi o günden bugüne benzinin fiyatının yüzde 56 artmasının, mazotun fiyatının yüzde 80 artmasının sebebi ne? Ben söyleyeyim sebebini. Sebebi, Sarayın kibir abidesinin, "Dediğim dedik, çaldığım düdüğü" diyerek, paramızı pul etmesidir. Üyesi olduğumuz Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı'nın verilerine göre Türkiye yüzde 146'lık enerji enflasyonu, OECD enerji enflasyonu şampiyonu... Bu alanda en yakın rakibimize birde 46 puan fark atmışız.

Baz Etkisine Bel Bağladılar

Bugün asgari ücret açık sınırının altına düşmüş. İnsanlarımız maaşlarıyla, ücretleriyle, aylıklarıyla bir şey alamaz olmuşlar. Her gün ev sahipleriyle kiracılar kavga ediyorlar. Her gün televizyonlarda bu haberler var. Saray ve şürekâsı ise, sabırsızlıkla Aralık ve Ocak ayını bekliyor. Olağanüstü beceriksizliklerinin geçen yıl Aralık ve Ocak aylarında neden olduğu, olağanüstü fiyat artışlarının, endekslerin dışına çıkmasıyla enflasyonun düşeceğini bekliyorlar. Geçtiğimiz yıl neden oldukları enflasyon tsunamisinin, bu yıl tekerrür etmeyeceğini umuyorlar. Ondan sonra da çıkacaklar taş atıp, kolları yormadan, "Enflasyonu düşürdük" diye caka satacaklar. Peki, ben buradan soruyorum, evlere gelen doğalgaz ve elektrik faturalarının tutarı düşecek mi? Hayır düşmeyecek. Benzin, mazot fiyatları bir yıl önceki seviyesine inecek mi? O da inmeyecek. Peynir, et, çay, simit ucuzlayacak mı? Hayır ucuzlamayacak. Hepsinin bu fahiş fiyatları baki kalacak, değişmeyecek. Hatta artmaya devam edecek.

Başka Ülkelerin Yaptığını Yapın, Vatandaşa Doğal Gazı Bedava Verin

Şu kara kışa girerken, vatandaş bir nebze olsun rahatlatmak mı istiyorsunuz? Daha önce söyledik bir kez daha söyleyelim. Aralık veya Ocak ayında, hiçbir eve doğalgaz faturası göndermeyin. Madem Putin'le, bu kış doğalgaz parası ödememeyi görüyorsunuz, madem "Karadeniz'de doğalgaz bulduk" diye övünüyorsunuz, en azından bir ay doğalgazı vatandaşlarımıza bedava verin. Avrupa vatandaşına ne veriyor, ne yapıyor bir bakiverin.

Vergi Dilimi Teklifimize Destek Verin

Enflasyon en acımasız vergidir. Milletin cebini sinsice kemirir. Özellikle de dar gelirliyi, emeğiyle geçinen emekçiyi ve emekliyi ezer. Maaşını, ücretini kazancını pul eder. Acımasız Saray rejimi, bir yandan milleti enflasyona ezdiriyor, bir yandan da her şeyi enflasyona göre ayarlarken, vergi dilimlerini değiştirmeyerek, zaten pul ettiği maaş ve ücretlerden, haksız vergi alıyor. Emekçinin satın alma gücü günden güne eriyor, daha yılın yarısı geçmeden, enflasyonun kuşa çevirdiği ücretler, üst vergi dilimlerine giriveriyor. Hükümet hayat pahalılığı altında ezim ezim ezdiği emekçiyi, yüksek vergi dilimleriyle bir daha eziyor. Bu durumdan sadece çalışanlar değil, işverenler de şikâyetçi. Ama sarayın kulakları duymuyor, gözleri de görmüyor. Biz vatandaşımızın derdini duyduk, durumu gördük. Grup başkan vekillerimiz, yaşanan yüksek enflasyonu dikkate alarak, mevcut gelir vergisi dilimlerinin güncellenmesi için, kanun teklifini verdiler. Biz bu teklife Meclis'teki tüm milletvekillerinden, emekçilerimiz adına destek istiyoruz.

KKM'nin Faturası Şimdilik 170 Milyar TL

Enflasyon tsunamisi, sadece maaşları, ücretleri, aylıkları değil; milletimizin tasarruflarını da eritip tüketiyor. Milletin hiç edilen tasarruflarıyla, zombiye dönmüş yandaş şirketler yüzdürülüyor. Cumhuriyet tarihinin en

korkunç, servet transferi yapılıyor. Milletten acımasızca alınan vergilerle, bankaların ödeyeceği faize devletin Hazinesini kefil ettiler. Kur Korumalı Mevduat dediler, adına faiz demeden mevduat sahiplerine, Marttan bu yana bütçeden 91 milyar 565 milyon lira ödediler. Merkez Bankası'ndan ödenen faizler ise daha hala ne kadar oldu tam açıklanmadı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın dediğine göre, Merkez Bankası, Hazine'nin ödediği faizin yüzde 75'i kadar bir faiz ödemiş. İkisini toplarsak bankaların sırtından 160 milyar liralık faiz yükünü almışlar, milletin sırtına yüklemişler. Buna birde mudilere verilen, 10 milyar liralık vergi teşviki dâhil değil. "Milletin cebinden tek kuruş çıkmayacak" deyip, milletin sırtından, toplam 170 milyar liralık servet transferi yapmışlar... O da şimdilik... Sene sonuna kadar bu ne olur, önümüzdeki yıl ne olur o belli değil.

Kazanan Yine Faiz Lobisi

Bu işten kim karlı çıktı? Ağızlarından düşürmedikleri faiz lobileri ve batık yandaş şirketler. Bankaların kârı son bir yılda 5'e katlanmış. 286 milyar 170 milyon liraya çıkmış. Şimdi bu faiz lobileri Erdoğan'ı sevmesin de kimi sevsin?

Demografik Fırsat Kaçıyor, Nüfusumuz Yaşlanıyor

Bu berbat yönetim elinde, dünyada pek çok büyük değişimin yaşandığı ve bu değişime eşlik eden pek çok fırsatın ortaya çıktığı uzunca bir dönemi maalesef heba ettik. Türkiye, 1980'de küresel gelirden binde 9 pay alıyordu. Bugün küresel gelirden aldığımız pay binde 8'e düştü. Ve işin daha da kötüsü, 1980'de Türkiye'nin demografik fırsat penceresi, sonuna kadar açılmıştı bugün artık kapanıyor. Çalışma çağındaki aktif nüfusumuzla, çalışmayan bağımlı nüfusumuz arasındaki makas, artık genişlemiyor. Nüfusumuz yaşlanıyor.

3 Milyon 245 Bin Gencin Evinde Küçük Kıyamet Yaşanıyor

İleride iktisat tarihi kitaplarında, AK Partili yıllar, "Türkiye'nin kayıp 20 yılı" ve "Kaçan büyük fırsatlar dönemi" olarak anılacak. Artık gençlerimizi nitelikli işlerle buluşturmanın, daha da önemli olduğu bir dönemdeyiz. 15-24 yaş arasındaki 3 milyon 245 bin gencimiz, bugün ne bir işte çalışıyor, ne de okuyor. Taşı sıkça suyunu çıkaracak gençlerimiz, anasının babasının vereceği harçlığa bakarak günlerini evde geçiriyorlar. Ve bu alanda Türkiye OECD şampiyonluğunu hiç kimseye kaptırmıyor. Ben buradan ifade edeyim, eğer bir evde bir işsiz varsa, o evde küçük kıyamet yaşanıyor demektir. Bu ülkede 3 milyon 245 bin gencin evinde, 3 milyon 245 bin küçük kıyamet yaşanıyor. Zehir gibi gençlerimiz yoklukla, yoksullukla eziliyor. İşte Teknofest Karadeniz'de birinci olan bir gencimiz; maddi imkânsızlıklar nedeniyle, Erdoğan'ın elinden aldığı madalyayı, satmak zorunda kalmış. Açıkça ifade edeyim bu, sözün bittiği yerdir.

Ferahlanmış Bir Türkiye Sözü

Sadece gençler değil, çocuklarımız da bu Hükümetin elinde açlıkla ve yoksullukla sınanıyor. Tarımın doğduğu bu mümbit topraklarda yeterince beslenemeyen çocuklarımızın bugün boylarının kısa kaldığını tartışıyoruz. Son 10 yılda, çalışmak zorunda kalan 616 çocuğumuz iş cinayetlerine kurban gitmiş, hayattan koparılmış. Önümüzdeki seçimden sonra, çocukların yatağa aç girmediği çağın gereklerine uygun eğitim aldığı, evlerinde ve okullarında huzur içinde büyüdüğü ferahlanmış bir Türkiye'yi kurmaya söz veriyoruz.

Derin Yoksulluğun Bir Nedeni De Derin Yolsuzluk

Son 20 yılda bu zalim yönetim döneminde, tecrübe ederek öğrendik ki, yolsuzluğun olduğu yerde yoksulluk, yolsuzluk ve yoksulluğun olduğu yerde de sonunda yasaklar vardır. İnsanlarımız bugün derin bir yoksullukla mücadele ediyorsa, bunun en önemli nedenlerinden biri de ülkemizdeki derin yolsuzluk ağdır. Yolsuzluk kurumları ve devleti içten içe çürütür. Devletin uluslararası itibarını fare gibi kemirir.

Ekşi Yemeyenin Karnı Ağrımaz

Son yaşadığımız olaya bir bakalım. Türkiye, 1960'dan bu yana OECD'nin üyesi. OECD Rüşvet Çalışma Grubu, yabancıların dağıttığı rüşvetlerle mücadele için, Türkiye'nin verdiği taahhütleri, uzunca bir süredir yerine getirmediğini açıkladı. OECD Rüşvet Çalışma Grubuna göre, yabancıların Türkiye'de iş almak için dağıttığı rüşvetlerle mücadelede, kamu tüzel kişilerinin sorumluluğu, rüşveti ihbar edenlerin korunması ve soruşturma yürüten savcılarının bağımsızlığı konusunda, çok ciddi açıklar var. Ve bu ülkeyi yönetenler, 2014'ten bu yana söz vermelerine rağmen, bu açıkları gidermek için hiçbir adım atmamış. Biz buradan soruyoruz, sekiz yıldır bu konuda neden hiçbir adım atmadınız? Kim elinizi tuttu? Neden çekiniyorsunuz? Neden korkuyorsunuz? Ekşi yemeyenin karnı ağrımaz. Rüşvetle mücadeledeki bu eylemsizlik, rüşvetçilere gösterilen bu tolerans, ülkemizin itibarına çok büyük zararlar veriyor.

Türkiye'yi Kara Para Aklama Makinesine Çevirdiler

Üyesi olduğumuz bir başka uluslararası kuruluş, Mali Eylem Görev Gücü... O da ülkemizi, kara paranın aklanmasında, "Yüksek Gözetim Altındaki Ülkeler" liginde tutuyor. Yani meşhur Gri Liste'de... Bu listede hangi ülkeler var? Bunları bir saymak lazım çünkü bununla ilgili çok fazla spekülasyon var özellikle yandaş basında. Bu listede Arnavutluk, Barbados, Burkina Faso, Kamboçya, Cayman Adaları, Kongo, Cebelitarık, Haiti, Jamaika, Ürdün, Mali, Fas, Mozambik, Panama, Filipinler, Senegal, Güney Sudan, Suriye, Tanzanya, Uganda, Birleşik Arap Emirlikleri, Yemen ve Türkiye... Bunun dışında bir ülke yok. Hem G-20, hem Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı, hem Mali Eylem Görev Gücü üyesi olup da, Gri Liste'de olan tek bir ülke var: O da Türkiye... Bu iktidar çıkardıkları varlık barışlarıyla, türlü türlü mali aflarla Türkiye'yi koca bir, kara para aklama makinesine çevirdi. Biz bunları söyleyince Sarayın kibirlisinin sinirleri zıplayıveriyor. "Kalem bizim elimizde. 9 kere Varlık Barışı yapan, 19 kere de, 99 kere de yapar" diyor. Sadece 2013'ten bu yana, Yolsuzluk Algı Endeksi'nde, 43 basamak birden yerimiz kötüleştiyse, 180 ülke arasında 96. sıraya kadar gerilediysek sebebi işte bu kibirdir. Bu kendini beğenmişliktir.

55 Milyar Doların Sahibi Ortada Yok

Hiç unutmayın; "Adalet güneşinin solduğu yerde, suçluların gölgeleri büyür." Suçluların gölgelerinin büyüdüğü yere de, iş ve istihdam sağlayacak, ülkeye yüksek teknoloji getirecek, sosyal altyapıyı, sürdürülebilirliği güçlendirecek temiz para gelmez. Tıpkı bugün olduğu gibi... Ama temiz para yerine, ülkeye ne olduğu belli olmayan paralar gelir. Ondan sonrada otururlar, çaldıkları minareye kılıf uydurmaya çalışırlar. Turizm ve seyahat gelirlerini, ta 2012'ye kadar gidip, makyajlamaya kalkarlar. Ama çalınan minare o kadar büyük ki, ona hiçbir kılıf yeterli olmuyor. 2010'dan bu yana ülkeye giren, kaynağı belirsiz yaklaşık 55 milyar doların, sahibi ortada yok. Bir türlü açıklayamıyorlar. Bir kez daha soruyoruz: Bu 55 milyar dolar hırlının mı, hırsızın mı? Uyuşturucu baronlarının mı? Yoksa korunup, kullanan rüşvet paraları mı?

Kötü Para Kötü Sahiplerini De Peşinden Getiriyor

Kötü para iyi parayı kovar. Kötü para peşinden, kötü sahiplerini de getirir. Bugün İstanbul, uluslararası mafyanın hesaplaşma mekânına döndü. Daha geçtiğimiz haftalarda Ankara'da, 5 Afgan, elleri bağlı şekilde infaz edildi. İtalya'da 4 yıldır aranan uyuşturucu baronu, Antalya'da yakalanıverdi. Ülkemiz uluslararası uyuşturucu ticaretinin, insan ticaretinin, hem hedef, hem de transit geçiş ülkesi haline geldi. Bu güzel ülke, bu berbat tabloyu kesinlikle hak etmiyor. Ülkemizde yolsuzluğun da, rüşvetin de halledilmesi için, ilkin bunlara sebep olanların sandıkta halledilmesi gerekiyor. Onu da milletimiz çok yakında yapacak. Biz milletimizin ferasetine inanıyoruz.

Rabia'yı Katar Topraklarına Gömdü

Erdoğan giderayak, diline dış politikada bir "Sil Baştan" sözü doladı. Anlaşılan beyefendi bu seferde, Sevgili Şebnem Ferah'ın, şarkı sözlerini söylemeye niyetli. Suriye Devlet Başkanı Esad'la ilişkilerin "Haziran seçiminden sonra sil baştan" ele alınabileceğini söylemişti. Dün de daha önce "Katil Sisi", "Zalim Sisi", "Darbeci Sisi" dediği, Mısır Devlet Başkanı Sisi ile "Sil Baştan" yapıverdi. Televizyonlarda ardından hıçkırığa hıçkırığa ağladığı, dört parmak yapıp meydanlarda selamlattığı Rabia'yı, dün Katar topraklarına gömüverdi... Siyasetçi sonradan yeme ihtimaline karşı, sözlerinin yumuşak ve tatlı olmasına dikkat etmelidir. Anadolu'muzda bunla ilgili çok güzel bir söz var. "Siyasette adama kirlettiği testiden su içirirler." Bugün Erdoğan'ın giderayak kirlettiği testiden su içmeye razı olması, pislettiğini temizlemeye çalışması, "Deliğe süpürülmemek için" dış güçlerle pazarlık yapma çabasıdır. Bunu buradan açıkça söyleyeyim. Bizim bu konuda tavrımız nettir. Mısır'la ilişkilerimiz, Suriye'yle ilişkilerimiz, bölgeyle ilişkilerimiz hızla normalleştirilmelidir.

Erdoğan'ın Açıkları Ülkenin Beka Sorunu Oldu

Tekrarlıyoruz; "Siyasetçinin geçmişi sözlerine kefil olmalı, sözleri ileride kendisinden davacı olmamalıdır." Erdoğan'ın geçmişi de, sözleri de ortadadır. Erdoğan için tek bir öncelik vardır. O da koltuğudur. O koltuğu korumak için Erdoğan'ın yapmayacağı şey, vermeyeceği taviz yoktur. O nedenle Erdoğan'ın açıkları, zaafı, bugün ülkemizin en önemli beka sorunudur.

Erdoğan Sil Baştan Deyince, Hatalarının Sonuçları Silinmiyor

Erdoğan'ın fotoroman İçişleri Bakanı, patlayan bombaları ABD'ye bağlıyor, "Taziye asla kabul etmiyorum" diyor. Aynı gün Erdoğan Endonezya'da, taziye dilekleri için Biden'a teşekkür ediyor. Yani bu neyin nesi? Bunlar cami avlusunda başka, yurtiçinde başka, yurtdışında başka konuşuyorlar. Millet bunların bu oyunlarından artık bıktı, usandı. Şimdi Erdoğan "Sil baştan" deyince, bu milletin çektiği onca acı, katlandığı onca maliyet silinecek mi? Hayır. Erdoğan'ın Emevi Camii'nde namaz kılma rüyasının, milletimize faturası da sil baştan olacak mı? Sıfırlanacak mı? Yo! Ne gezer... 5 milyon Suriyeli ülkemize girdi. Sosyal ve ekonomik dengelerimiz altüst oldu.

Suriye'den elini kolunu sallayarak gelen teröristler ülkemizde kol geziyor. Namus bildiğimiz hudutlarımız, bunların elinde yolgeçen hanı oldu, perfore oldu. Teröristlerin isimleri bile Suriyelileşti... Bu süreçte yüzlerce askerimizi Suriye'de şehit verdik. Vatandaşlarımız canını yitirdi. Bu şehitler bu canlar Erdoğan, "Sil baştan" deyince geri gelecek mi? Hayır gelmeyecek! Yaşanmamış hayatlar, sevdiklerinden çalınan anlar, hep eksikliğini hissettirecek.

Mehmetçğimiz Erdoğan'ın Hatalarını Telafi Etmek İçin Canını Ortaya Koyuyor

Bugün yine Mehmetçğimiz, Erdoğan'ın hatalarını telafi etmek için sınırların ötesinde canını ortaya koyuyor... Hem karada hem havada operasyon üstüne operasyon yapıyor. Dualarımız Mehmetçğimizle... Allah hiç birinin ayağının tırnağına taş değdirmesin. Ukrayna'daki savaşın ardından bölgemizdeki dengeler değişiyor. Askeri harekâtın yanında diplomasi de önem kazanıyor. Yeni dengelerin sağladığı imkânlardan bir kez daha dış politikayı iç siyasete alet etme hovardalığına, kaçmadan, başta diplomasi olmak üzere hareket etme zamanıdır. Bugün yine Erdoğan bir sürü laf etmiş. Ama sınırlarımızdan kaçak göç ne zaman sona erecek? Sınırlarımızın güvenliği ne zaman sağlanacak? Bu konuda, ne Erdoğan, ne de Fotoroman Bakanı hiçbir açıklama yapmıyor. Milletimiz asıl bunu merak ediyor. Erdoğan'ın hatalarından, pişmanlıklarından, "Sil baştan" sözlerinden bir daha söylüyorum milletimiz usandı. Milletimizin istiap haddi doldu. Artık Milletimiz sandıkta "sil baştan" yapacak. Sarayın kifayetsiz kibir abidesine "yeter artık" diyecek. Türkiye'miz sırtına tüneyen, Türkiye'nin sırtına tünediği için, kendini dev sanan bu siyasi cüceleri sırtından attığı gün, medeniyet ve refah yolunda, dev adımlarla koşmaya başlayacak. İşte biz bunu yapmaya talibiz. Ülkemizi kısır tartışmalardan çıkarıp, Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında feraha ve refaha kavuşmuş bir ülke yaratmak için milletimizden oy istiyoruz, destek istiyoruz.